Projekt

z dnia 3 września 2025 r.
Zatwierdzony przez Wójta Gminy Wieprz

UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY WIEPRZ

z dnia 10 września 2025 r.

w sprawie: zmian do budżetu gminy Wieprz na rok 2025.

Działając na podstawie art.18 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2024r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 211, art. 212, art. 214, art. 218 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 1530 z późn. zm.) Rada Gminy Wieprz uchwala, co następuje:

§ 1.

1. Zwiększa plan dochodów budżetu na rok 2025 o łączną kwotę 79 158,02 zł z kwoty 87 863 715,60 zł do kwoty 87 942 873,62 zł w tym:

a) zwiększa dochody bieżące o kwotę 360 358,02 zł

b) zmniejsza dochody majątkowe o kwotę 281 200,00 złzgodnie z załącznikiem Nr 1 do uchwały.

§ 2.

I. Zmniejsza plan wydatków budżetu na rok 2025 o kwotę 1 889 553,63 zł z kwoty 100 590 915,60 zł do kwoty 98 701 361,97 zł w tym:

1. Zwiększa plan wydatków bieżących o łączną kwotę 115 681,29 zł, w tym:

1) zwiększa wydatki bieżące jednostek budżetowych o łączną kwotę 44 113,04 zł, z czego:

a) wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane zwiększenie o kwotę 16 450,16 zł

b) wydatki związane z realizacją zadań statutowych jednostek budżetowych zwiększenie o kwotę 27 662,88 zł,

2) wydatki na dotacje na zadania bieżące zmniejszenie o kwotę 19 738,75 zł

3) wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych zwiększenie o kwotę 12 450,00 zł

4) wydatki na programy finansowane z udziałem środków z pomocy zagranicznej o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 zwiększenie o kwotę 78 857,00 zł

2. Zmniejsza plan wydatków majątkowych o łączną kwotę 2 005 234,92 zł, w tym:

1) wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne zmniejszenie o łączną kwotę 2 005 234,92 zł zgodnie z załącznikiem Nr 2 do uchwały.

3. Dokonuje się zmian w wydatkach majątkowych zgodnie z załącznikiem Nr 3 do uchwały.

§ 3.

§ 3. Uchwały Budżetowej Gminy Wieprz na rok 2025 otrzymuje brzmienie:

1. Różnica między dochodami i wydatkami stanowi planowany deficyt w kwocie 10 758 488,35 zł, który zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z wolnych środków w kwocie 500 000,00 zł, przychodami z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 171 864,61 zł, przychodami wynikającymi z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 881 770,42, przychodmami z kredytu w kwocie 4 619 187,63 zł oraz nadwyżką z lat ubiegłych w kwocie 4 585 665,69 zł

2. Ustala się przychody budżetu w łącznej kwocie 10 883 488,35 zł, w tym: z wolnych środków w kwocie 500.000,00 zł, przychodami z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 171.864,61 zł, przychodami wynikającymi z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 881 770,42, przychodmami z kredytu w kwocie 4 619 187,63 zł oraz nadwyżką z lat ubiegłych w kwocie 4 710 665,69 zł

3. Ustala się rozchody budżetu w łącznej kwocie 125 000,00 zł, w tym na spłatę zaciągniętego kredytu w kwocie 125.000,00

4. Ustala się limity zobowiązań z tytułu:

1) kredytów zaciągniętych w roku 2025 w kwocie 4 619 187,63 zł, z czego:

a) na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 4 619 187,63 zł

5. Upoważnia się Wójta Gminy Wieprz do zaciągnięcia zobowiązań w kwotach określonych w ust. 3.

Zestawienie dochodów, wydatków oraz przychodów i rozchodów określone w uchwale budżetowej na rok 2025 otrzymuje brzmienie jak załącznik nr 4 do niniejszej uchwałay.

§ 4. Plan dochodów i wydatków w ramach Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych określony w załączniku nr 12 do uchwły budżetowej otrzymuje brzmienie zgodnie z załącznikiem Nr 5 do uchwały.

§ 5. Plan dochodów i wydatków zadań realizowanych z udziałem środków o których mowa w art.5 ust.1 pkt. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych określony w załączniku nr 11 do uchwały budżetowej na 2025 r. otrzymuje brzmienie zgodnie załącznikiem Nr 6 do niniejszej uchwały.

§ 6. Wydatki budżetu gminy obejmują planowane kwoty dotacji udzielane w roku 2025 zgodnie z załącznikiem Nr 7 do niniejszej uchwały.

§ 7. Ustala się plan przychodów i kosztów Gminnego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Wieprzu na rok 2025 zgodnie z załącznikiem Nr 8 do niniejszej uchwały.

§ 8. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wieprz.

§ 9. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęci i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr .....

Rady Gminy Wieprz

z dnia 10 września 2025 r.

DOCHODY BUDŻETU - 2025 ROK - ZMIANY

Lp.	Dział	Nazwa - Treść	Kwota zwiększenia	Kwota zmniejszenia
1.	**600**	**Transport i łączność**	**3 523,94**	**3 523,94**
		Drogi publiczne gminne	3 523,94	3 523,94
		w tym dochody bieżące:	***3 523,94***	***3 523,94***
		Wpływy z kar i odszkodowań wynikających z umów (§0950)	3 523,94	
		Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)		3 523,94
2.	**700**	**Gospodarka mieszkaniowa**	**4 671,32**	**300 000,00**
		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	4 671,32	300 000,00
		w tym dochody bieżące:	***4 671,32***	**-**
		Wpływy z kar i odszkodowań wynikających z umów (§0950)	4 671,32	
		dochody majątkowe:	***0,00***	***300 000,00***
		Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości - wpływy ze sprzedaży składników majątkowych (§ 0770)		300 000,00
3.	**750**	**Administracja publiczna**	**19 100,00**	**-**
		Promocja jednostek samorządu terytorialnego	19 100,00	-
		w tym dochody bieżące:	***19 100,00***	**-**
		Otrzymane spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej (§0960)	19 100,00	
4.	**754**	**Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa**	**10 057,26**	**-**
		Ochotnicze straże pożarne	10 057,26	-
		w tym dochody bieżące:	***10 057,26***	**-**
		Wpływy z kar i odszkodowań wynikających z umów (§0950)	10 057,26	
5.	**758**	**Różne rozliczenia**	**256 440,14**	**0,00**
		Różne rozliczenia finansowe	256 440,14	0,00
		w tym dochody bieżące:	***237 640,14***	***0,00***
		Wpływy z pozostałych odsetek (§ 0920)	130 000,00	
		Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych) (§	107 640,14	

		2030)		
		w tym dochody majątkowe:	***18 800,00***	***0,00***
		Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych) (§ 6330)	18 800,00	
6.	**801**	**Oświata i wychowanie**	**80 889,30**	**0,00**
		Szkoły podstawowe	80 889,30	-
		w tym dochody bieżące:	***80 889,30***	**-**
		Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze (§ 0750)	5 000,00	
		Wpływy z usług (§ 0830)	34 612,53	
		Wpływy z kar i odszkodowań wynikających z umów (§0950)	32 489,77	
		Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	8 787,00	
7.	**900**	**Gospodarka komunalna i ochrona środowiska**	**100 000,00**	**100 000,00**
		Pozostała działalność	100 000,00	100 000,00
		w tym dochody majątkowe:	***100 000,00***	***100 000,00***
		Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych (§ 6300)	100 000,00	
		Dotacja celowa otrzymana z samorządu województwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego (6630)		100 000,00
8.	**926**	**Kultura fizyczna i sport**	**8 000,00**	**-**
		Pozostała działalność	8 000,00	-
		w tym dochody bieżące:	***8 000,00***	**-**
		Ogółem plan dochodów	**482 681,96**	**403 523,94**

- dochody bieżące	360 358,02
dochody z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	-
- dochody majątkowe	- 281 200,00
dochody z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem	-

środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	
R A Z E M :	**79 158,02**

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr .....

Rady Gminy Wieprz

z dnia 10 września 2025 r.

WYDATKI BUDŻETU GMINY WIEPRZ NA 2025 ROK - ZMIANY

Lp.	Dział	Rozdz.		Zwiększenia	Zmniejszenia	z tego:											
						wydatki bieżące	z tego;							wydatki majątkowe	z tego:		
							wydatki jednostek budżetowych	w tym:		dotacje na zadania bieżące	świadczenia na rzecz osób fizycznych	wydatki na progr. finansów. z udz. środk., o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3	obsługa długu jst		inwestycje i zakupy inwestycyjne	w tym:	Zakup i objęcie akcji i udziłów
								wynagrodzenia i składki od nich naliczane	wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań							na progr. finansów. z udz.śr., o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3	
1.	**010**		**Rolnictwo i łowiectwo**	**435 000,00**	**435 000,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
		01043	Infrastruktura wodociągowa wsi		435 000,00	0,00	0,00				0,00	0,00	0,00	-435 000,00	-435 000,00		
		01044	Infrastruktura sanitacyjna wsi	435 000,00		0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00	435 000,00	435 000,00	0,00	0,00
2.	**600**		**Transport i łączność**	**105 000,00**	**425 643,00**	**-443 643,00**	**-443 643,00**	**0,00**	**-443 643,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**123 000,00**	**123 000,00**	**0,00**	**0,00**
		60014	Drogi publiczne powiatowe	105 000,00		0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	105 000,00	105 000,00	0,00	0,00
		60016	Drogi publiczne gminne		425 643,00	-443 643,00	-443 643,00		-443 643,00			0,00	0,00	18 000,00	18 000,00		
3.	**700**		**Gospodarka mieszkaniowa**	**4 671,32**	**0,00**	**4 671,32**	**4 671,32**	**0,00**	**4 671,32**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
		70005	Gospodarka gruntami i nieruchomościami	4 671,32		4 671,32	4 671,32		4 671,32	0,00		0,00	0,00	0,00			
4.	**750**		**Administracja publiczna**	**51 100,00**	**0,00**	**51 100,00**	**51 100,00**	**0,00**	**51 100,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

		75023	Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	30 000,00		30 000,00	30 000,00		30 000,00	0,00			0,00	0,00			
		75075	Promocja jednostek samorządu terytorialnego	21 100,00		21 100,00	21 100,00		21 100,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	**754**		**Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa**	**15 057,26**	**0,00**	**15 057,26**	**15 057,26**	**0,00**	**15 057,26**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
		75412	Ochotnicze straże pożarne	10 057,26		10 057,26	10 057,26		10 057,26			0,00	0,00	0,00			
		75495	Pozostała działalność	5 000,00		5 000,00	5 000,00		5 000,00	0,00		0,00		0,00		0,00	0,00
6.	**801**		**Oświata i wychowanie**	**159 312,53**	**14 227,15**	**293 320,30**	**293 320,30**	**0,00**	**293 320,30**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**-148 234,92**	**-148 234,92**	**0,00**	**0,00**
		80101	Szkoły podstawowe		14 227,15	134 007,77	134 007,77		134 007,77				0,00	-148 234,92	-148 234,92		
		80104	Przedszkola	7 000,00		7 000,00	7 000,00		7 000,00				0,00	0,00			
		80107	Świetlice szkolne	3 500,00		3 500,00	3 500,00		3 500,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		80148	Stołówki szkolne	148 812,53		148 812,53	148 812,53		148 812,53			0,00	0,00	**0,00**		0,00	0,00
7.	**851**		**Ochrona zdrowia**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**27 900,00**	**0,00**	**27 900,00**	**-27 900,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
		85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	0,00	0,00	0,00	27 900,00		27 900,00	-27 900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8.	**852**		**Pomoc społeczna**	**15 400,00**	**0,00**	**15 400,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**15 400,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
		85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15 400,00		15 400,00	0,00				15 400,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.	**853**		**Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej**	**78 857,00**	**0,00**	**78 857,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**78 857,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
		85395	Pozostała działalność	78 857,00		78 857,00	0,00					78 857,00	0,00	0,00			

10.	**854**		**Edukacyjna opieka wychowawcza**	**4 805,37**	**2 950,00**	**1 855,37**	**4 805,37**	**4 805,37**	**0,00**	**0,00**	**-2 950,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
		85404	Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka	4 805,37		4 805,37	4 805,37	4 805,37		0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		85416	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym		2 950,00	-2 950,00	0,00			0,00	-2 950,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.	**900**		**Gospodarka komunalna i ochrona środowiska**	**38 161,25**	**1 472 940,00**	**65 221,25**	**57 060,00**	**3 075,00**	**53 985,00**	**8 161,25**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**-1 500 000,00**	**-1 500 000,00**	**0,00**	**0,00**
		90001	Gospodarka ściekowa i ochrona wód	8 161,25		8 161,25	0,00			8 161,25		0,00	0,00	0,00			
		90005	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu		1 472 940,00	27 060,00	27 060,00	3 075,00	23 985,00	0,00	0,00		0,00	##########	##########		
		90015	Oświetlenie ulic, placów i dróg	30 000,00		30 000,00	30 000,00		30 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
12.	**921**		**Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego**	**0,00**	**398 430,21**	**1 569,79**	**1 569,79**	**1 569,79**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**-400 000,00**	**-400 000,00**	**0,00**	**0,00**
		92195	Pozostała działalność		398 430,21	1 569,79	1 569,79	1 569,79			0,00	0,00	0,00	-400 000,00	-400 000,00		
13.	**926**		**Kultura fizyczna**	**25 272,00**	**73 000,00**	**32 272,00**	**32 272,00**	**7 000,00**	**25 272,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**-80 000,00**	**-80 000,00**	**0,00**	**0,00**
		92605	Zadania w zakresie kultury fizycznej		73 000,00	7 000,00	7 000,00	7 000,00				0,00	0,00	-80 000,00	-80 000,00	0,00	0,00
		92695	Pozostała działalność	25 272,00		25 272,00	25 272,00		25 272,00					0,00			
			Ogółem plan wydatków	**932 636,73**	**2 822 190,36**	**115 681,29**	**44 113,04**	**16 450,16**	**27 662,88**	**-19 738,75**	**12 450,00**	**78 857,00**	**0,00**	**-2 005 234,92**	**-2 005 234,92**	**0,00**	**0,00**

Załącznik Nr 3 do uchwały Nr .....

Rady Gminy Wieprz

z dnia 10 września 2025 r.

WYDATKI MAJĄTKOWE - 2025 ROK

Lp.	Dział	Rozdz.	Nazwa - Treść	Kwota
1.	**010**		**Rolnictwo i łowiectwo**	**0,00**
		01043	**Infrastruktura wodociągowa wsi**	***-435 000,00***
			w tym:	
			Rozbudowa monitoringu technologicznego przepompowni wody Nidek i Frydrychowice ul. Wadowicka, rozszerzenie monitoringu SUW Gierałtowice (dotacja dla GZWiK)	-270 000,00
			Modernizacja pompowni wody w Nidku ul. Św. Szymona (dotacja dla GZWiK)	-480 000,00
			Rozbudowa sieci wodociągowej we F-ach ul. Widokowa, Wspólna i Kasztanowa (dotacja dla GZWiK)	270 000,00
			Modernizacja strefowych studni wodomierzowych (dotacja dla GZWiK)	45 000,00
		01044	**Infrastruktura sanitacyjna wsi**	***435 000,00***
			w tym:	
			Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Wieprz, ul. Górska i Wrzosowa (dotacja dla GZWiK)	390 000,00
			Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Wieprz, ul. Lawendowa (dotacja dla GZWiK)	-10 000,00
			Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Wieprz -Kuwik, (dz. 3379/34, 3379/36) (dotacja dla GZWiK)	420 000,00
			Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Wieprz, ul. Kościelna (dotacja dla GZWiK)	-15 000,00
			Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Wieprz, ul. Cisowa (dotacja dla GZWiK)	200 000,00
			Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Wieprz, ul. Akacjowa - (dotacja dla GZWiK)	-550 000,00

2.	**600**		**Transport i łączność**	**123 000,00**
		60014	***Drogi publiczne powiatowe***	***105 000,00***
			w tym:	
			Pomoc finansowa dla powiatu - Budowa chodnika przy drodze powiatowej Nr 1767K w miejscowości Wieprz oraz Frydrychowice	105 000,00
		60016	***Drogi publiczne gminne***	***18 000,00***
			w tym:	
			Nabycie działek pod drogi gminne (regulacja stanu prawnego) - Przybradz	18 000,00
3.	**801**		**Oświata i wychowanie**	**-148 234,92**
		80101	***Szkoły podstawowe***	***-148 234,92***
			w tym:	
			Rozbudowa ZSP Wieprz Nr 1	-148 234,92
4.	**900**		**Gospodarka komunalna i ochrona środowiska**	**-1 500 000,00**
		90005	***Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu***	***-1 500 000,00***
			w tym:	
			Termomodernizacja budynków oświatowych na terenie gminy Wieprz	-1 500 000,00
5.	**921**		**Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego**	**-400 000,00**
		92195	***Pozostała działalność***	***-400 000,00***
			w tym:	
			Rozbudowa GOK w Wieprzu	-400 000,00
6.	**926**		**Kultura fizyczna**	**-80 000,00**
		92605	***Zadania w zakresie kultury fizycznej***	***-80 000,00***
			w tym:	
			Budowa placu zabaw przy ZSP w Nidku (MIRS)	-80 000,00
			RAZEM WYDATKI MAJĄTKOWE	**-2 005 234,92**

Załącznik Nr 4 do uchwały Nr .....

Rady Gminy Wieprz

z dnia 10 września 2025 r.

ZESTAWIENIE DOCHODÓW, WYDATKÓW ORAZ PRZYCHODÓW I ROZCHODÓW - 2025 ROK

Lp.	Nazwa - treść	Kwota
1.	**DOCHODY OGÓŁEM**	**87 942 873,62**
2.	**WYDATKI OGÓŁEM**	**98 701 361,97**
3.	Wynik - deficyt	-10 758 488,35
4.	**Przychody budżetu**	**10 883 488,35**
	w tym:	
	§ 905 Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach	**171 864,61**
	- rozliczenie opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	7 484,37
	- rozliczenie opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	76 578,24
	- rozliczenie RFRD	87 802,00
	§ 906 Przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków	**881 770,42**
	- rozliczenie projektu pn.: "Małopolski Program Wspierania Uczniów"	15 973,88
	- rozliczenie projektu pn.: "Inkluzja edukacyjna w gminie Wieprz"	865 796,54
	§ 950 Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	**500 000,00**
	§ 952 Przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym	**4 619 187,63**
	§ 957 Nadwyżki z lat ubiegłych	**4 710 665,69**
5.	**Razem rozchody**	**125 000,00**
	w tym:	
	§ 992 Spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów	125 000,00

Załącznik Nr 5 do uchwały Nr .....

Rady Gminy Wieprz

z dnia 10 września 2025 r.

DOCHODY I WYDATKI W RAMACH FUNDUSZU ROZWOJU PRZEWOZÓW AUTOBUSOWYCH

Dział	Rozdział	Treść	Dochody	Wydatki
600		**Transport i łączność**	**809 735,40**	
	60004	Lokalny transport zbiorowy	809 735,40	
		w tym: dochody bieżące - środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych	*809 735,40* 809 735,40	
600		**Transport i łączność**		**1 019 207,78**
	60004	Lokalny transport zbiorowy		1 019 207,78
		w tym: wydatki bieżące usługi przewozowe - ze środków funduszu rozwoju przewozów autobusowych		*1 019 207,78* 809 981,12
Środki własne w ramach realizacji ww. zadania				209 226,66

Załącznik Nr 6 do uchwały Nr .....

Rady Gminy Wieprz

z dnia 10 września 2025 r.

DOCHODY I WYDATKI ZADAŃ REALIZOWANYCH Z UDZIAŁEM ŚRODKÓW EUROPEJSKICH W ROKU 2025

Dział	Rozdział	Treść	Dochody	Wydatki
801		**Oświata i wychowanie**	**149 585,81**	**157 458,75**
	80144	Inne formy kształceni osobno niewymienione	149 585,81	157 458,75
		Rozwój LOWE w Nidku		
		dochody bieżące	*149 585,81*	
		wydatki bieżące		*157 458,75*
853		**Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej**	**1 203 463,16**	**2 604 115,60**
	85395	Pozostała działalność	1 203 463,16	2 604 115,60
		Małopolski Program Wspierania Uczniów	**64 215,36**	**89 099,16**
		dochody bieżące	*64 215,36*	
		wydatki bieżące		*89 099,16*
		Inkluzja edukacyjna w gminie Wieprz	**972 903,05**	**2 251 331,94**
		dochody bieżące	*759 724,95*	
		dochody majątkowe	*213 178,10*	
		wydatki bieżące		*1 498 113,94*
		wydatki majątkowe		*753 218,00*
		Akademia dwujęzyczności w przedszkolu w Gierałtowicach	**166 344,75**	**263 684,50**
		dochody bieżące	*166 344,75*	
		wydatki bieżące		*263 684,50*
900		**Gospodarka komunalna i ochrona środowiska**	**615 285,40**	**206 497,00**
	90005	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	147 460,28	206 497,00
		Projekt pn: "Uruchomienie stacjonarnego punktu obsługi mieszkańców połączonego z działalnością Ekodoradcy na terenie gminy Wieprz"	**147 460,28**	**206 497,00**
		dochody bieżące	*147 460,28*	
		wydatki bieżące		*206 497,00*
		Kompleksowa termomodernizacja budynków wiejskich domów kultury w Gierałtowicach oraz w Gierałtowiczkach	467 825,12	0,00
		dochody majątkowe - refundacja	*467 825,12*	
Razem			***1 968 334,37***	***2 968 071,35***

Załącznik Nr 7 do uchwały Nr .....

Rady Gminy Wieprz

z dnia 10 września 2025 r.

Zestawienie planowanych kwot dotacji udzielanych z budżetu Gminy Wieprz w 2025 r.

Dział	Rozdz.	Nazwa	Rodzaj dotacji z budżetu	dla jedn.sektora finansów publicznych	dla jedn. nie należących do sektora finansów publicznych
010		**Rolnictwo i łowiectwo**		**2 430 000,00**	
	01043	Infrastruktura wodociągowa wsi		415 000,00	
			Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycyji i zakupów inwestycyjnych zakładów budżetowych (majątkowa)	415 000,00	
	01044	Infrastruktura sanitacyjna wsi		2 015 000,00	
			Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycyji i zakupów inwestycyjnych zakładów budżetowych (majątkowa)	2 015 000,00	
400		**Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę**		**308 280,00**	
	40002	Dostarczanie wody		308 280,00	
			Dotacja przedmiotowa (bieżąca)	168 280,00	

			Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycyji i zakupów inwestycyjnych zakładów budżetowych (majątkowa)	140 000,00	
600		**Transport i łączność**		**799 809,00**	
	60004	Lokalny transport zbiorowy		154 602,00	
			dotacja celowa (bieżąca)	154 602,00	
	60014	Drogi publiczne powiatowe		645 207,00	
			dotacja celowa (majątkowa)	645 207,00	
754		**Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa**		**0,00**	**245 755,66**
	75412	Ochotnicze straże pożarne			245 755,66
			dotacja celowa (bieżące)		146 755,66
			dotacja celowa (majątkowa) dla OSP Przybradz na zakup nożyc z rozpieraczem		67 000,00
			dotacja celowa (majątkowa) dla OSP Frydrychowice na zakup sprzętu pralniczo-suszącego		32 000,00
801		**Oświata i wychowanie**		**640 000,00**	
	80104	Przedszkola		640 000,00	
			Dotacja celowa (bieżąca)	640 000,00	
851		**Ochrona zdrowia**		**14 447,00**	**382 100,00**
	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi		0,00	82 100,00
			dotacja celowa (bieżące)		82 100,00
	85158	Izby wytrzeźwień		14 447,00	0,00
			dotacja celowa (bieżące)	14 447,00	
	85195	Pozostała działalność		0,00	300 000,00

			dotacja celowa (bieżące)	0,00	300 000,00
852		**Pomoc społeczna**		**0,00**	**735 852,00**
	85203	Ośrodki wsparcia		0,00	65 852,00
			Dotacja celowa (bieżąca)		65 852,00
	85232	Centra integracji społecznej		0,00	70 000,00
			Dotacja celowa (bieżąca)		70 000,00
	85295	Pozostała działalność		0,00	600 000,00
			Dotacja celowa (bieżąca)		600 000,00
900		**Gospodarka komunalna i ochrona środowiska**		1 051 153,08	**611 111,11**
	90001	Gospodarka ściekowa i ochrona wód		1 051 153,08	390 000,00
			Dotacja przedmiotowa (bieżąca)	1 051 153,08	
			dotacja celowa (majątkowa)		390 000,00
	90005	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu			110 000,00
			dotacja celowa (majątkowa)		110 000,00
	90095	Pozostała działalność			111 111,11
			dotacja celowa (majątkowa)		111 111,11
921		**Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego**		**2 591 200,00**	**306 325,00**
	92109	Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby		2 227 200,00	
			dotacja podmiotowa (bieżąca)	2 227 200,00	
	92116	Biblioteki		364 000,00	
			dotacja podmiotowa (bieżąca)	364 000,00	
	92120	Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami			279 825,00
			dotacja celowa (majątkowa)		279 825,00
	92195	Pozostała działalność			26 500,00

			dotacja celowa (bieżąca)		26 500,00
926		**Kultura fizyczna i sport**			**250 000,00**
	92605	Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu			250 000,00
			dotacje celowe (bieżące)		250 000,00
		Razem		**7 834 889,08**	**2 531 143,77**

OGÓŁEM DOTACJE	**10 366 032,85**
w tym:	
dotacje podmiotowe	2 591 200,00
dotacje przedmiotowe	1 219 433,08
dotacje celowe	6 555 399,77

w tym:	
dotacje celowe w zakresie wydatków bieżących	2 350 256,66
dotacje celowe inwestycyjne	4 205 143,11

Załącznik Nr 8 do uchwały Nr .....

Rady Gminy Wieprz

z dnia 10 września 2025 r.

Plan przychodów i kosztów zakładu budżetowego w 2025 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Nr podziałki	Stan środków obrotowych na początek roku budżetowego	Przychody		Koszty		Stan środków obrotowych na koniec roku budżetowego
				Ogółem	w tym dotacja z budżetu	Ogółem	w tym: wpłata do budżetu nadwyżki środków obrotowych (§ 2370)	
					Kwota			
1	**Rolnictwo i łowiectwo**	**010**	**0,00**	**2 430 000,00**	**2 430 000,00**	**2 480 000,00**	**0,00**	**-50 000,00**
1.1	Infrastruktura wodociągowa wsi	01043		415 000,00	415 000,00	465 000,00	0,00	-50 000,00
1.2	Infrastruktura sanitacyjna wsi	01044		2 015 000,00	2 015 000,00	2 015 000,00	0,00	0,00
2	**Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę**	**400**	**262 566,60**	**3 858 962,94**	**308 280,00**	**1 645 448,59**	**0,00**	**2 476 080,95**
2.1	Dostarczanie wody	40002	262 566,60	3 858 962,94	140 000,00 168 280,00	1 645 448,59		2 476 080,95
3.	**Gospodarka komunalna i ochrona środowiska**	**900**	**76 223,80**	**3 511 130,01**	**1 051 153,08**	**5 589 154,76**	**0,00**	**-2 001 800,95**
3.1	Gospodarka ściekowa i ochrona wód	90001	76 223,80	3 511 130,01	1 051 153,08	2 520 582,28		1 066 771,53
3.2	Zakłady gospodarki komunalnej	90017	0,00	0,00		3 068 572,48		-3 068 572,48
	OGÓŁEM		**338 790,40**	**9 800 092,95**	**3 789 433,08**	**9 714 603,35**	**0,00**	**424 280,00**

Projekt

z dnia 2 września 2025 r.
Zatwierdzony przez Wójta Gminy Wieprz

UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY WIEPRZ

z dnia 10 września 2025 r.

zmieniająca uchwałę nr LV/439/2024 Rady Gminy Wieprz z dnia 17 stycznia 2024r. w sprawie: uchwalenia Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Gminy Wieprz na lata 2024- 2027.

Na podstawie z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940) , w związku z art. 21 ust. 1, ust. 2, ust.3 i ust.5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 757)Rada Gminy Wieprz uchwala, co następuje:

§ 1. Załącznik do uchwały nr LV/439/2024 Rady Gminy Wieprz z dnia 17 stycznia 2024r. w sprawie: uchwalenia Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Gminy Wieprz na lata 2024- 2027, otrzymuje brzmienie jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr IX/66/2024 Rady Gminy Wieprz z dnia 18 grudnia 2024 r. zmieniająca uchwałę nr LV/439/2024 Rady Gminy Wieprz z dnia 17 stycznia 2024r. w sprawie: uchwalenia Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Gminy Wieprz na lata 2024- 2027.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Kierownikowi Gminnego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Wieprzu.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr .....

Rady Gminy Wieprz

z dnia 10 września 2025 r.

WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY GMINY WIEPRZ NA LATA 2024 - 2027 W ZAKRESIE PLANU ROZWOJU I MODERNIZACJI URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH I KANALIZACYJNYCH

URZĄDZENIA WODOCIĄGOWE

l.p	Zadanie (nazwa)	Krótka charakterystyka zadania	Źródła finansowania	Planowane nakłady do poniesienia w tys. zł				Ogółem 2024 - 2027
				2024	**2025**	**2026**	**2027**	
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**
1	**Rozbudowa sieci wodociągowej w Gierałtowicach i Gierałtowiczkach oś. Sikora**	Opracowanie dokumentacji budowa nowej sieci DN 110mm PE	Środki własne Zakład	40	-	-	-	40
			Środki z budżetu Gminy Wieprz	40	-	-	-	40
2	**Budowa urządzenia wodnego w miejscowości Gierałtowice , ul. Dworska**	Budowa rurociągu kanalizacji, studni i wylotu wód popłucznych z SUW Gierałtowice do potoku Wieprzówka	Środki własne Zakładu	50	-	-	-	50
			Środki z budżetu Gminy Wieprz	10	-	-	-	10
3	**Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Nidek, ul. Słoneczna**	Wykonanie dokumentacji projektowej wraz z zezwoleniami na realizację inwestycji oraz budowa sieci wodociągowej	Środki z budżetu Gminy Wieprz	75	-	-	-	75

4	**Rozbudowa i modernizacja systemu monitoringu obiektów wodociągowych**	Rozbudowa monitoringu technologicznego przepompowni wody w Nidku, ul. Św. Szymona i przepompowni wody we Frydrychowicach, ul. Wadowicka, rozszerzenie monitoringu w SUW Gierałtowice	Środki z budżetu Gminy Wieprz	-	30	300	300	630
5	**Modernizacja strefowych studni wodomierzowych**	Rozbiórka istniejących studni i ich technologii, budowa nowych studni z montażem nowego uzbrojenia technologiczno-pomiarowego	Środki własne Zakładu	-	50	50	50	150
			Środki z budżetu Gminy Wieprz		45	-	-	45
6	**Rozbudowa sieci wodociągowej we Frydrychowicach w rejonie ul. Widokowej, ul. Wspólnej, ul. Kasztanowej**	Wykonanie dokumentacji projektowej wraz z zezwoleniami na realizację inwestycji oraz budowa sieci wodociągowej	Środki własne Zakładu	-	-	100	120	220
			Środki z budżetu Gminy Wieprz		270	-	-	270
7	**System zdalnego odczytu wskazań wodomierzy**	Wprowadzenie systemu umożliwiającego zdalny odczyt wodomierzy	Środki z budżet Gminy Wieprz	60	140	100	-	300
			Środki własne Zakładu	-	60	-	-	60
8	**Modernizacja Pompowni wody w Nidku ul. św. Szymona**	Budowa zbiornika, modernizacja zestawu pompowego, wymiana rurociągów zasilających	Środki z budżetu Gminy Wieprz	-	70	440	445	955
9	**Budowa dodatkowego otworu studzienngo na ujęciu wód podziemnych w Gierałtowicach**	Uzyskanie niezbędnych dokumentów oraz decyzji, budowa dodatkowej studni ujęciowej.	Środki z budżetu Gminy Wieprz	-	-	-	359	359
			Suma wydatków w tys. zł (netto)	**275**	**665**	**990**	**1 274**	**3 204**

URZĄDZENIA KANALIZACYJNE

L.p.	Zadanie (nazwa)	Krótka charakterystyka zadania	Źródła finansowania	Planowane nakłady do poniesienia w tys. zł.				Ogółem 2024-2027
				2024	2025	2026	2027	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

1	**Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej ul. Górska / ul. Wrzosowa**	Wykonanie dokumentacji projektowej wraz z zezwoleniami na realizację inwestycji oraz budowa sieci kanalizacji sanitarnej. Odcinek sieci kanalizacji sanitarnej dla osiedla budynków jednorodzinnych w obrębie ul. Wrzosowej oraz ul. Górskiej	Środki z budżetu Gminy Wieprz	-	700	30	**-**	**730**
2	**Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Wieprzu (działki nr 6704/1, 6704/2)**	Wykonanie dokumentacji projektowej wraz z zezwoleniami na realizację inwestycji oraz budowa sieci kanalizacji sanitarnej dla nieruchomości zlokalizowanych przy ul. Beskidzkiej	Środki z budżetu Gminy Wieprz	-	-	20	120	140
3	**Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej ul. Lawendowa**	Wykonanie dokumentacji projektowej oraz rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej do nieruchomości na ul. Lawendowej	Środki z budżetu Gminy Wieprz	500	10	-	-	510
4	**Budowa sieci kanalizacji sanitarnej ul. Kuwik (działki nr 3379/34 , 3379/36).**	Wykonanie dokumentacji projektowej oraz rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej do nieruchomości na ul. Kuwik nr 1 i 3	Środki z budżetu Gminy Wieprz	-	570	-	-	570
5	**Modernizacja tłoczni ścieków – doposażenie tłoczni ścieków w rozdrabniacz kanałowy.**	Zakup rozdrabniacza i wykonanie modernizacji tłoczni ścieków w miejscowości Wieprz. Poprawa funkcjonowania urządzenia sieciowego.	Środki z budżetu Gminy Wieprz	-	-	-	180	180
6	**Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej ul. Kościelna**	Wykonanie dokumentacji projektowej wraz z zezwoleniami na realizację inwestycji oraz budowa sieci kanalizacji sanitarnej. Odcinek sieci kanalizacji sanitarnej dla osiedla budynków jednorodzinnych w obrębie ul. Kościelnej nr 140, 142	Środki z budżetu Gminy Wieprz	20	85	-	-	105
7	**Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej ul. Cisowa**	Wykonanie dokumentacji projektowej wraz z zezwoleniami na realizację inwestycji oraz budowa sieci kanalizacji sanitarnej. Odcinek sieci kanalizacji sanitarnej dla osiedla budynków jednorodzinnych w obrębie ul. Cisowej	Środki z budżetu Gminy Wieprz	30	600	10	-	640
8	**Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej ul. Akacjowa**	Wykonanie dokumentacji projektowej wraz z zezwoleniami na realizację inwestycji oraz budowa sieci kanalizacji sanitarnej. Odcinek sieci kanalizacji sanitarnej dla osiedla budynków jednorodzinnych w obrębie ul. Akacjowej	Środki z budżetu Gminy Wieprz	31	50	1 000	-	1 081
			Suma wydatków w tys. zł (netto)	**581**	**2 015**	**1 060**	**300**	**3 956**

Projekt

z dnia 2 września 2025 r.
Zatwierdzony przez Wójta Gminy Wieprz

UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY WIEPRZ

z dnia 10 września 2025 r.

zmieniająca uchwałę nr LV/440/2024 Rady Gminy Wieprz z dnia 17 stycznia 2024r. w sprawie: uchwalenia „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu Gminnego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Wieprzu na lata 2024-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940) , w związku z art. 21 ust. 1, ust. 2, ust. 3 i ust. 5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 757)

Rada Gminy Wieprz uchwala, co następuje:

§ 1. Załącznik do uchwały nr LV/440/2024 Rady Gminy Wieprz z dnia 17 stycznia 2024r. w sprawie: uchwalenia „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu Gminnego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Wieprzu na lata 2024-2027”, otrzymuje brzmienie jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr IX/67/2024 Rady Gminy Wieprz z dnia 18 grudnia 2024r. zmieniająca uchwałę nr LV/440/2024 Rady Gminy Wieprz z dnia 17 stycznia 2024r. w sprawie: uchwalenia „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowym i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu Gminnego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Wieprzu na lata 2024-2027”

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Kierownikowi Gminnego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Wieprzu.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr .....

Rady Gminy Wieprz

z dnia 10 września 2025 r.

WIELOLETNI PLAN ROZWOJU I MODERNIZACJI URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH i URZĄDZEŃ KANALIZACYJNYCH NA LATA 2024 – 2027 Gminnego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Wieprzu

I. WPROWADZENIE

Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu Gminnego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Wieprzu na lata 2024-2027 opracowano zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Niniejszy plan jest podstawowym dokumentem wyznaczającym kierunek działań modernizacyjno – inwestycyjnych Gminnego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Wieprzu na lata 2024-2027 w zakresie urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu zakładu.

Obowiązek sporządzenia i aktualizowania wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych wynika z przepisów ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Zgodnie z przepisem art. 21 wyżej wskazanej ustawy, plan ten określa, w szczególności:

1) planowany zakres usług wodociągowo-kanalizacyjnych;
2) przedsięwzięcia rozwojowo-modernizacyjne w poszczególnych latach;
3) przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie wody oraz wprowadzanie ścieków;
4) nakłady inwestycyjne w poszczególnych latach;
5) sposoby finansowania planowanych inwestycji;
6) planowany sposób realizacji krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych, jeżeli przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne świadczy usługi na obszarze aglomeracji wyznaczonej na podstawie art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, ujętej w krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych.

Opracowany plan wpisuje się w przedmiotowe zadania określone statutem Gminnego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Wieprzu i jest zgodny ze Strategią Rozwoju Gminy Wieprz.

Plan ma charakter otwarty i może być uzupełniany i korygowany w zakresie zmian rzeczowych, finansowych i czasowych planowanych przedsięwzięć, których wcześniej nie można było przewidzieć.

II. PLANOWANY ZAKRES USŁUG WODOCIĄGOWYCH i KANALIZACYJNYCH

Przedmiotem działalności Gminnego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Wieprzu jest:

1) realizacja zbiorowego zaopatrzenia w wodę odbiorców na terenie Gminy Wieprz, na terenie miejscowości Głębowice zgodnie z udzielonym zezwoleniem Wójta Gminy Osiek oraz na terenie miejscowości Radocza zgodnie z zezwoleniem Wójta Gminy Tomice;
2) obsługa ludności, podmiotów gospodarczych i instytucji w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków komunalnych na terenie objętym zasięgiem działania w Gminie Wieprz;
3) pobór i uzdatnianie wody surowej do jakości zgodnej z normami polskimi i Unii Europejskiej;
3) ochrona posiadanych ujęć wody i ich racjonalna eksploatacja;
4) eksploatacja, konserwacja i remonty urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych;

5) opracowywanie planów i programów rozbudowy urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych oraz ich realizacja;

6) wydawanie ogólnych i technicznych warunków podłączeń do posiadanej sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacyjnej oraz uzgodnień branżowych;

7) zawieranie umów z odbiorcami, fakturowanie i pobieranie opłat za świadczone usługi;

8) zawieranie umów z operatorami świadczącymi usługi oczyszczania ścieków i odbioru odpadów powstałych w związku z prowadzoną gospodarką ściekową;

9) opróżnianie zbiorników bezodpływowych oraz osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalniach ścieków.

Podstawowymi celami „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2024 - 2027" są:

- realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych mających na celu utrzymanie ciągłości dostaw wody,
- uzbrojenie w sieć kanalizacji sanitarnej obszarów miejscowości Wieprz nieobjętych systemem kanalizacyjnym w celu umożliwienia prawidłowego odprowadzenia ścieków w tym głownie terenów ujętych w obszarze aglomeracji Wieprz wyznaczonej uchwałą XIX/161/2020 Rady Gminy Wieprz z dnia 28 października 2020 roku - Dziennik Urzędowy Województwa Małopolskiego poz. 6844 rok 2020, z późn. zmianami;
- poszerzanie zakresu świadczonych usług oraz poprawa ich standardów jakościowych.
- przegląd i modernizacja istniejącej infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej również pod względem wzrostu jej efektywności.
- wdrożenia systemów informatycznych monitorujących i optymalizujących procesy produkcji i dystrybucji wody, wprowadzenie nowoczesnych środków technicznych.

III. PRZEDSIĘWZIĘCIA ROZWOJOWO - MODERNIZACYJNE W LATACH 2024-2027

Planowane zadania w zakresie urządzeń wodociągowych:

1. Rozbudowa sieci wodociągowej w Gierałtowicach i Gierałtowiczkach, os. Sikora.
2. Budowa urządzenia wodnego w miejscowości Gierałtowice , ul. Dworska
3. Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Nidek, ul. Słoneczna
4. Rozbudowa i modernizacja systemu monitoringu obiektów wodociągowych
5. Modernizacja strefowych studni wodomierzowych
6. Rozbudowa sieci wodociągowej we Frydrychowicach w rejonie ul. Widokowej, ul. Wspólnej, ul. Kasztanowej
7. System zdalnego odczytu wskazań wodomierzy
8. Modernizacja Pompowni wody w Nidku ul. Św. Szymona
9. Budowa dodatkowego otworu studziennego na ujęciu wód podziemnych w Gierałtowicach

Planowane zadania w zakresie urządzeń kanalizacyjnych:

1. Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej ul. Górska / ul. Wrzosowa
2. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Wieprzu (działki nr 6704/1, 6704/2)
3. Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej ul. Lawendowa
4. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej ul. Kuwik (działki nr 3379/34 , 3379/36).
5. Modernizacja tłoczni ścieków – doposażenie tłoczni ścieków w rozdrabniacz kanałowy.
6. Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej ul. Kościelna
7. Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej ul. Cisowa
8. Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej ul. Akacjowa

Zestawienie planowanych przedsięwzięć rozwojowo–modernizacyjnych na lata 2024-2027 przedstawia załączona do planu tabela. Przedstawione w tabeli kwoty wyrażają wartości netto planowanych nakładów do poniesienia w kolejnych latach realizacji planu. Część zadań planowana jest na kilkuletni okres realizacji, stąd niektóre zadania pojawiają się w kolejnych latach planu.

IV. PRZEDSIĘWZIĘCIA RACJONALIZUJĄCE ZUŻYCIE WODY I ODBIÓR ŚCIEKÓW ORAZ PRZEWIDYWANE EFEKTY PLANU.

Wszystkie zaplanowane zadania rozwojowo-modernizacyjne zmierzają do dalszego racjonalizowania działań zakładu w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków poprzez:

·ograniczenie strat wody /wymiana zużytych technologicznie rurociągów sieciowych, dobór odpowiednich materiałów, z których wykonane są nowe sieci wodociągowe i jej uzbrojenie, ciągłość monitorowania dobowej produkcji wody i jej parametrów;

·doskonalenie dystrybucji wody za pomocą minimalizacji skutków awarii na sieciach wodociągowych poprzez modernizacje systemu monitoringu obiektów wodociągowych;

·racjonalizacja płukania filtrów i zrzutu wód popłucznych;

·utrzymanie stałego ciśnienia wody w sieci i minimalizacja uderzeń hydraulicznych oraz dostosowanie wielkości produkcji wody do wielkości rozbioru wody – budowa i modernizacja urządzeń wodociągowych;

·podnoszenie jakości oferowanych usług poprzez zastosowanie zdalnego odczytu wodomierzy;

·zmniejszenie zużycia energii elektrycznej prowadzonych procesów technologicznych;

·dostosowanie średnic do bieżących możliwości odprowadzania ścieków oraz zastosowanie/ wybudowanie odpowiednich urządzeń kanalizacyjnych np. przepompowni ścieków.

·poprawa funkcjonowania systemu tłocznego kanalizacji sanitarnej poprzez montaż rozdrabniacza kanałowego;

·prowadzenie regularnego przeglądu systemu kanalizacyjnego w celu bieżących napraw i usuwaniu nieprawidłowości;

·kontrole jakości ścieków wprowadzanych do kanalizacji,

·eliminowanie zrzutu wód deszczowych i roztopowych do kanalizacji sanitarnej poprzez cykliczne kontrole studni sieciowych oraz uszczelnianie studni.

V. PLANOWANY SPOSÓB REALIZACJI KRAJOWEGO PROGRAMU OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH

Zgodnie z ostatnią aktualizacją (przeglądem) obszaru i granic aglomeracji Wieprz (Uchwała Nr XLV/370/2023 Rady Gminy Wieprz z dnia 02 czerwca 2023r. zmieniająca uchwałę Nr XIX/161/2020 Rady Gminy Wieprz z dnia 28 października 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Wieprz) aktualny % skanalizowania aglomeracji Wieprz wynosi 98,01%.

Zgodnie z w/w dokumentem inwestycjami przewidzianymi do realizacji na terenie aglomeracji Wieprz były:

1. Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w obrębie ul. Górska /ul. Kalinowa – inwestycja zrealizowana
2. Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej ul. Górska/ul. Wrzosowa - inwestycja ujęta do realizacji w niniejszym planie w latach 2024/2025

VI. NAKŁADY INWESTYCYJNE W LATACH 2024 – 2027.

Planowane nakłady na rozwój i modernizację urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych w latach 2024 - 2027 wynoszą ogółem **7 160 000 zł**.

Z uwagi na brak wartości kosztorysowych wymagane nakłady zostały oszacowane na podstawie wcześniej zrealizowanych inwestycji wodociągowych i kanalizacyjnych.

Przyjęte nakłady mogą być w trakcie realizacji planu korygowane i zmieniane z przyczyn niezależnych od zakładu.

W poszczególnych latach obowiązywania „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2024 - 2027" planuje się następujące nakłady:

Urządzenia wodociągowe

rok 2024 = 275 tys. zł; rok 2025 = 665 tys. zł, rok 2026 = 990 tys. zł, rok 2027 = 1 274 tys. zł, suma 3 204 tys. zł

Urządzenia kanalizacyjne

rok 2024 – 581 tys. zł; rok 2025 – 2 015 tys. zł, rok 2026 – 1 060 tys. zł, rok 2027 - 300 tys. zł suma 3 956 tys. zł

VII. SPOSOBY FINANSOWANIA PLANOWANYCH INWESTYCJI

„Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2024-2027" przewiduje sfinansowanie zadań objętych planem ze środków własnych zakładu w przewidywanej kwocie 520 000 zł oraz pochodzących z budżetu Gminy Wieprz w przewidywanej kwocie 6 640 000 zł .

W przypadku wystąpienia możliwości pozyskania środków z innych – zewnętrznych, projektowych źródeł finansowania zostaną podjęte działania zmierzające do zmiany źródła sfinansowania inwestycji.

Załącznik do Załącznika

WIELOLETNI PLAN ROZWOJU I MODERNIZACJI URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH i URZĄDZEŃ KANALIZACYJNYCH NA LATA 2024 – 2027

URZĄDZENIA WODOCIĄGOWE

l.p	Zadanie (nazwa)	Krótka charakterystyka zadania	Źródła finansowania	Planowane nakłady do poniesienia w tys. zł				Ogółem 2024 - 2027
				2024	**2025**	**2026**	**2027**	
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**
1	**Rozbudowa sieci wodociągowej w Gierałtowicach i Gierałtowiczkach oś. Sikora**	Opracowanie dokumentacji budowa nowej sieci DN 110mm PE	Środki własne Zakład	40	-	-	-	40
			Środki z budżetu Gminy Wieprz	40	-	-	-	40
2	**Budowa urządzenia wodnego w miejscowości Gierałtowice , ul. Dworska**	Budowa rurociągu kanalizacji, studni i wylotu wód popłucznych z SUW Gierałtowice do potoku Wieprzówka	Środki własne Zakładu	50	-	-	-	50
			Środki z budżetu Gminy Wieprz	10	-	-	-	10
3	**Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Nidek, ul. Słoneczna**	Wykonanie dokumentacji projektowej wraz z zezwoleniami na realizację inwestycji oraz budowa sieci wodociągowej	Środki z budżetu Gminy Wieprz	75	-	-	-	75
4	**Rozbudowa i modernizacja systemu monitoringu obiektów wodociągowych**	Rozbudowa monitoringu technologicznego przepompowni wody w Nidku, ul. Św. Szymona i przepompowni wody we Frydrychowicach, ul. Wadowicka, rozszerzenie monitoringu w SUW Gierałtowice	Środki z budżetu Gminy Wieprz	-	30	300	300	630
5	**Modernizacja strefowych studni wodomierzowych**	Rozbiórka istniejących studni i ich technologii, budowa nowych studni z montażem	Środki własne Zakładu	-	50	50	50	150

		nowego uzbrojenia technologiczno-pomiarowego	Środki z budżetu Gminy Wieprz		45	-	-	45
6	**Rozbudowa sieci wodociągowej we Frydrychowicach w rejonie ul. Widokowej, ul. Wspólnej, ul. Kasztanowej**	Wykonanie dokumentacji projektowej wraz z zezwoleniami na realizację inwestycji oraz budowa sieci wodociągowej	Środki własne Zakładu	-	-	100	120	220
			Środki z budżetu Gminy Wieprz		270	-	-	270
7	**System zdalnego odczytu wskazań wodomierzy**	Wprowadzenie systemu umożliwiającego zdalny odczyt wodomierzy	Środki z budżet Gminy Wieprz	60	140	100	-	300
			Środki własne Zakładu	-	60	-	-	60
8	**Modernizacja Pompowni wody w Nidku ul. św. Szymona**	Budowa zbiornika, modernizacja zestawu pompowego, wymiana rurociągów zasilających	Środki z budżetu Gminy Wieprz	-	70	440	445	955
9	**Budowa dodatkowego otworu studzienngo na ujęciu wód podziemnych w Gierałtowicach**	Uzyskanie niezbędnych dokumentów oraz decyzji, budowa dodatkowej studni ujęciowej.	Środki z budżetu Gminy Wieprz	-	-	-	359	359
Suma wydatków w tys. zł (netto)				**275**	**665**	**990**	**1 274**	**3 204**

URZĄDZENIA KANALIZACYJNE

L.p.	Zadanie (nazwa)	Krótka charakterystyka zadania	Źródła finansowania	Planowane nakłady do poniesienia w tys. zł.				Ogółem 2024-2027
				2024	2025	2026	2027	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	**Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej ul. Górska / ul. Wrzosowa**	Wykonanie dokumentacji projektowej wraz z zezwoleniami na realizację inwestycji oraz budowa sieci kanalizacji sanitarnej. Odcinek sieci kanalizacji sanitarnej dla osiedla budynków jednorodzinnych w obrębie ul. Wrzosowej oraz ul. Górskiej	Środki z budżetu Gminy Wieprz	-	700	30	-	**730**
2	**Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Wieprzu (działki nr 6704/1, 6704/2)**	Wykonanie dokumentacji projektowej wraz z zezwoleniami na realizację inwestycji oraz budowa sieci kanalizacji sanitarnej dla nieruchomości zlokalizowanych przy ul. Beskidzkiej	Środki z budżetu Gminy Wieprz	-	-	20	120	140
3	**Rozbudowa sieci kanalizacji**	Wykonanie dokumentacji projektowej oraz	Środki	500	10	-	-	510

	sanitarnej ul. Lawendowa	rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej do nieruchomości na ul. Lawendowej	z budżetu Gminy Wieprz					
4	**Budowa sieci kanalizacji sanitarnej ul. Kuwik (działki nr 3379/34 , 3379/36).**	Wykonanie dokumentacji projektowej oraz rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej do nieruchomości na ul. Kuwik nr 1 i 3	Środki z budżetu Gminy Wieprz	-	570	-	-	570
5	**Modernizacja tłoczni ścieków –** doposażenie **tłoczni ścieków w rozdrabniacz kanałowy.**	Zakup rozdrabniacza i wykonanie modernizacji tłoczni ścieków w miejscowości Wieprz. Poprawa funkcjonowania urządzenia sieciowego.	Środki z budżetu Gminy Wieprz	-	-	-	180	180
6	**Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej ul. Kościelna**	Wykonanie dokumentacji projektowej wraz z zezwoleniami na realizację inwestycji oraz budowa sieci kanalizacji sanitarnej. Odcinek sieci kanalizacji sanitarnej dla osiedla budynków jednorodzinnych w obrębie ul. Kościelnej nr 140, 142	Środki z budżetu Gminy Wieprz	20	85	-	-	105
7	**Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej ul. Cisowa**	Wykonanie dokumentacji projektowej wraz z zezwoleniami na realizację inwestycji oraz budowa sieci kanalizacji sanitarnej. Odcinek sieci kanalizacji sanitarnej dla osiedla budynków jednorodzinnych w obrębie ul. Cisowej	Środki z budżetu Gminy Wieprz	30	600	10	-	640
8	**Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej ul. Akacjowa**	Wykonanie dokumentacji projektowej wraz z zezwoleniami na realizację inwestycji oraz budowa sieci kanalizacji sanitarnej. Odcinek sieci kanalizacji sanitarnej dla osiedla budynków jednorodzinnych w obrębie ul. Akacjowej	Środki z budżetu Gminy Wieprz	31	50	1 000	-	1 081
			Suma wydatków w tys. zł (netto)	**581**	**2 015**	**1 060**	**300**	**3 956**

Projekt

z dnia 2 września 2025 r.
Zatwierdzony przez Wójta Gminy Wieprz

UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY WIEPRZ

z dnia 10 września 2025 r.

zmieniająca uchwałę nr XII/99/2025 z dnia 30 kwietnia 2025 r. w sprawie: udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Wadowickiemu w zakresie budowy chodnika wzdłuż drogi powiatowej na terenie sołectwa Wieprz i Frydrychowice

Na podstawie art. 10 ust.2, art. 18 ust. 1 oraz art. 58 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2025 r poz. poz. 1153), art. 216 ust. 2 pkt 5; art. 220 ust. 1 i 2, ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2024r. poz. 1530 z późn. zm.), art. 19 ust. 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 889),

Rada Gminy Wieprz uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale nr XII/99/2025 z dnia 30 kwietnia 2025 r. w sprawie: udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Wadowickiemu w zakresie budowy chodnika wzdłuż drogi powiatowej na terenie sołectwa Wieprz i Frydrychowice dokonuje się następujących zmian:

1) § 1 otrzymuje brzmienie: "Udziela się powiatowi Wadowickiemu pomocy finansowej w wysokości do 365 000,00 zł na realizację zadania polegającego na budowie chodnika wzdłuż drogi powiatowej nr 1767K w miejscowości Wieprz i Frydrychowice"
2) § 2 ust. 2 otrzymuje brzmienie: "Gmina będzie pokrywać koszty realizacji przedmiotowego zadania do kwoty 365 000,00 zł"

§ 2. Pozostałe postanowienia uchwały pozostają bez zmian

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Projekt

z dnia 2 września 2025 r.
Zatwierdzony przez Wójta Gminy Wieprz

UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY WIEPRZ

z dnia 10 września 2025 r.

w sprawie przyjęcia zasad nabywania nieruchomości do gminnego zasobu nieruchomości oraz gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi mienie Gminy Wieprz.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940) oraz art. 25 ust. 1 i ust.2 w związku z art. 23, art. 34 ust. 6, art. 37 ust. 4, art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1145, 1222, 1717 i 1881) Rada Gminy Wieprz uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się zasady dotyczące:

a) nabywania nieruchomości do gminnego zasobu nieruchomości, zwanego dalej *„zasobem”*;

b) zbywania nieruchomości stanowiących mienie Gminy Wieprz;

c) obciążania nieruchomości gminnych;

d) wydzierżawiania i wynajmowania nieruchomości gminnych;

- w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

2. Zasady, o których mowa w ust. 1 lit. c i d, nie dotyczą nieruchomości stanowiących drogi publiczne w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2025r., poz. 889 z późn. zm.).

§ 2. Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały tracą moc uchwały Rady Gminy Wieprz:

1. uchwała nr XXI/122/04 Rady Gminy Wieprz z dnia 7 czerwca 2004 roku (M.P. z 2004 roku nr 215 poz. 2451) w sprawie zasad wydzierżawiania lub najmu nieruchomości na okres dłuższy niż 3 lata oraz trybu ustalania wysokości stawek czynszu za najem lokali użytkowych oraz grunty oddane w dzierżawę, stanowiących mienie komunalne lub pozostających we władaniu Gminy Wieprz

2. uchwała nr XXXIV/208/09 Rady Gminy Wieprz z dnia 16 czerwca 2009r. w sprawie zmiany do uchwały nr XXI/122/04 Rady Gminy Wieprz z dnia 7 czerwca 2004 roku w sprawie zasad wydzierżawiania lub najmu nieruchomości na okres dłuższy niż trzy lata oraz trybu ustalania wysokości stawek czynszu za najem lokali użytkowych oraz grunty oddane w dzierżawę, stanowiących mienie komunalne lub pozostających we władaniu Gminy Wieprz

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wieprz.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

Załącznik do uchwały Nr .....

Rady Gminy Wieprz

z dnia 10 września 2025 r.

Zasady nabywania nieruchomości do zasobu oraz gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi mienie Gminy Wieprz

Rozdział 1.
- Postanowienia ogólne

§ 1. Ilekroć w niniejszych zasadach będzie mowa o:

1) *ustawie* - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami;
2) *jednostce organizacyjnej* - należy przez to rozumieć samorządową jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej;
3) *celach publicznych* - należy przez to rozumieć cele wymienione w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami i w innych ustawach szczególnych;
4) *Gminie* - należy przez to rozumieć Gminę Wieprz;
5) *Wójcie* – należy przez to rozumieć Wójta Gminy Wieprz;
6) *Radzie* – należy przez to rozumieć Radę Gminy Wieprz;
7) *Komisji* - należy przez to rozumieć Komisję Rady Gminy właściwą do opiniowania spraw związanych z gospodarowaniem nieruchomościami.

§ 2. 1. Wójt zobowiązany jest do gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości w sposób zgodny z zasadami prawidłowej gospodarki, zgodnie z przepisami ustawy, przepisami szczególnymi oraz postanowieniami niniejszej uchwały, a w szczególności do:

a) dokonywania wyboru formy prawnej przekazywania nieruchomości;

b) przeprowadzania postępowania przewidzianego przepisami prawa;

c) nabywania nieruchomości do zasobu gminnego w przypadkach uzasadnionych interesem Gminy.

2. Wójt w sprawach gospodarowania nieruchomościami wydaje zarządzenia.

Rozdział 2.
- Nabywanie, zbywanie i obciążanie nieruchomości

Nabywanie nieruchomości

§ 3. 1. Wójt może nabywać odpłatnie prawa do nieruchomości gruntowych stanowiących własność lub pozostających w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych, prawnych i podmiotów nie posiadających osobowości prawnej, o powierzchni do 1 500 m^2, w tym zabudowanych budynkami, jak również nieruchomości budynkowe, lokalowe i spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu.

2. Wójt może nabywać nieodpłatnie, bez żadnych ograniczeń co do powierzchni nieruchomości i ich rodzaju, prawa, o których mowa w ust. 1.

3. Nabycie nieruchomości, o których mowa w ust. 1 i 2, następuje w związku z:

a) koniecznością realizacji zadań własnych;

b) koniecznością realizacji celów publicznych i inwestycyjnych;

c) koniecznością poprawy warunków zagospodarowania nieruchomości gminnych, w tym tworzenia zwartego kompleksu nieruchomości gruntowych;

d) obowiązkami wynikającymi z przepisów szczególnych.

4. Warunki nabycia nieruchomości ustala się w drodze negocjacji, a w przypadkach szczególnie uzasadnionych potrzebami Gminy, nabycie może nastąpić w drodze przetargu, za cenę nieprzekraczającą kwotę określoną na ten cel w uchwale budżetowej.

5. Gmina może wziąć udział w przetargu bądź w negocjacjach, jeśli planowana transakcja ma pokrycie w budżecie Gminy.

Zbycie nieruchomości

§ 4. 1. Wyraża się zgodę na zbywanie przez Wójta - pod dowolnym tytułem z wyjątkiem nieodpłatnego - nieruchomości niezabudowanych i zabudowanych częściami budynków, o ile zbycie to służy doprowadzeniu do zgodności stanu prawnego ze stanem posiadania, a Gmina nie ponosiła żadnych wydatków na budynki, jeżeli powierzchnia nieruchomości nie przekracza 1 000 m^2 – stosownie do przepisów ustawy.

2. Zamiany nieruchomości dokonuje się w przypadkach uzasadnionych interesami Gminy, w szczególności ze względu na:

a) konieczność realizacji zadań własnych;

b) konieczność realizacji celów publicznych i inwestycyjnych;

c) konieczność poprawy warunków zagospodarowania nieruchomości gminnych, w tym tworzenie zwartego kompleksu nieruchomości gruntowych;

d) zniesienie współwłasności nieruchomości, w których Gmina jest współwłaścicielem;

e) obowiązki wynikające z przepisów szczególnych.

3. Warunki zamiany nieruchomości uzgadnia się w drodze negocjacji.

4. Zamiany nieruchomości nie dotyczy ograniczenie obszarowe wynikające z ust. 1.

Sprzedaż lokali użytkowych

§ 5. 1. Do sprzedaży mogą zostać przeznaczone – za uprzednią zgodą Rady - lokale użytkowe, znajdujące się w gminnych budynkach jedno- i wielolokalowych wraz z odpowiadającą im częścią ułamkową gruntu.

2. Pierwszeństwo do nabycia lokali użytkowych przyznaje się ich najemcom przy równoczesnym spełnieniu przez nich następujących warunków:

a) stosunek najmu trwa nieprzerwanie co najmniej przez 10 lat;

b) najemca nie posiada zaległości finansowych wobec Gminy Wieprz;

c) najemca złoży pisemne oświadczenie o wykupie nieruchomości za podaną cenę w terminie do 1 miesiąca od dnia pisemnego powiadomienia o możliwości nabycia.

3. Jeżeli podmiot, któremu przysługuje pierwszeństwo do nabycia lokalu użytkowego, nie złoży w terminie oświadczenia, o którym mowa w ust. 2 lit. c), lokal może być zbyty w drodze przetargu.

Obciążanie nieruchomości

§ 6. 1. Udziela się zgody Wójtowi na obciążanie nieruchomości gminnych ograniczonymi prawami rzeczowymi poprzez:

a) ustanawianie służebności gruntowej, osobistej lub przesyłu;

b) ustanawianie hipoteki.

2. Nieruchomość może zostać obciążana ograniczonym prawem rzeczowym wyłącznie, gdy jest to niezbędne i nie utrudni to wykonywania zadań własnych gminy.

3. Obciążanie nieruchomości gminnych następuje zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa za wynagrodzeniem, chyba że ograniczone prawo rzeczowe zostaje ustanowione na rzecz Skarbu Państwa lub innej jednostki samorządu terytorialnego.

Rozdział 3.
– Wydzierżawianie i wynajmowanie nieruchomości

Postanowienia wspólne

§ 7. 1. Wójt wydzierżawia nieruchomości gminne zabudowane i niezabudowane oraz wynajmuje komunalne lokale użytkowe i inne obiekty budowlane na czas nieoznaczony lub oznaczony dłuższy niż 3 lata.

2. Wydzierżawianie lub wynajmowanie nieruchomości, o których mowa w ust. 1, następuje w drodze przetargu lub w drodze bezprzetargowej.

3. W przypadku negatywnego wyniku 2-ch kolejnych przetargów, stawka czynszu może być obniżona do 40% w stosunku do stawki określonej w zarządzeniu.

Wydzierżawianie nieruchomości

§ 8. 1. Wójt ustala w drodze zarządzenia stawki czynszu z tytułu dzierżawy nieruchomości gminnych.

2. Ustalone stawki czynszu będą stanowiły podstawę do:

- ustalenia ceny wywoławczej do przetargu;
- aktualizacji stawki w umowach już zawartych;
- ustalenia czynszu przy bezprzetargowym oddawaniu nieruchomości w dzierżawę oraz w drodze rokowań.

§ 9. 1. Wyraża się zgodę na odstąpienie od przeprowadzenia przetargu przy oddawaniu nieruchomości w dzierżawę na czas nieoznaczony lub na okres przekraczający 3 lata w następujących przypadkach:

a) na rzecz dotychczasowych dzierżawców nieruchomości;

b) na rzecz osoby, która nabyła obiekt budowlany (np. kiosk, pawilon, garaż) od dotychczasowego dzierżawcy

- wówczas umowa spisana zostanie na czas na, jaki była zawarta z poprzednim właścicielem obiektu (z uwzględnieniem czasu trwania umowy – w przypadku umów zawartych na czas oznaczony);

c) w celu regulacji władania nieruchomościami bezpośrednio przyległymi do nieruchomości stanowiących współwłasność właścicieli tworzących wspólnoty mieszkaniowe;

d) na cele rolne, ogrodnicze, urządzenie zieleńców i ogródków przydomowych;

e) w celu poprawienia warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej lub jej części;

f) w celu urządzenia dróg dojazdowych;

g) na rzecz osoby lub jej następcy prawnego, która na podstawie pozwolenia na budowę wybudowała na gruncie gminnym obiekt budowlany trwale związany z gruntem;

h) na cele publiczne;

i) na rzecz klubów sportowych i stowarzyszeń z terenu Gminy Wieprz;

j) na rzecz jednostek organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego i Skarbu Państwa;

k) w przypadku negatywnego wyniku 2-ch kolejnych przetargów.

2. Przewidziana w ust. 1 regulacja obejmuje także następców prawnych dzierżawców.

3. Bezprzetargowe wydzierżawianie nieruchomości gminnych w innych przypadkach niż opisane wyżej wymaga każdorazowo uzyskania pozytywnej opinii Komisji.

§ 10. Stawka czynszowa podlega corocznej waloryzacji w oparciu o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych za rok poprzedni, ogłaszany przez Prezesa GUS, z mocą od dnia 1 marca danego roku.

Wynajmowanie nieruchomości

§ 11. 1. Wójt w drodze zarządzenia ustala stawki czynszu za najem lokali użytkowych i innych obiektów budowlanych, w oparciu o średnie ceny wynajmu obowiązujące w danej branży w zakresie lokali i obiektów będących w zasobie Gminy Wieprz.

2. Wysokość stawek w danej branży może zostać zróżnicowana w zależności od obszaru, na jakim położone są lokale i obiekty, o których mowa w ust. 1.

3. Ustalone stawki będą stanowiły podstawę do:

- ustalenia wysokości stawki wywoławczej czynszu do przetargu;

- ustalenia stawki czynszu przy bezprzetargowym oddawaniu w najem oraz w drodze rokowań.

§ 12. 1. Wyraża się zgodę na odstąpienie od przeprowadzenia przetargu przy oddawaniu lokali użytkowych i innych obiektów budowlanych w najem na czas nieoznaczony lub na okres przekraczający 3 lata w następujących przypadkach:

a) przejścia najemcy na emeryturę, rentę lub w przypadku jego zgonu - lokal może być oddany bez przetargu współmałżonkowi lub zstępnemu najemcy, jeżeli będzie kontynuowana poprzednia działalność, a osoba uprawniona do zawarcia umowy najmu wyrazi pisemną wolę wstąpienia w prawa i obowiązki dotychczasowego najemcy w terminie 14 dni od daty zaistnienia okoliczności, o których mowa powyżej;

b) na rzecz klubów sportowych i stowarzyszeń z terenu Gminy Wieprz;

c) na rzecz osoby, od której zakupiono daną nieruchomość, do czasu jej docelowego zagospodarowania;

d) na cele publiczne;

e) na rzecz jednostek organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego i Skarbu Państwa;

f) w drodze rokowań w przypadku negatywnego wyniku 2-ch kolejnych przetargów.

2. Bezprzetargowe wynajmowanie nieruchomości gminnych w innych przypadkach niż opisane wyżej wymaga uzyskania pozytywnej opinii Komisji.

§ 13. Stawka czynszowa podlega corocznej waloryzacji w oparciu o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych za rok poprzedni, ogłaszany przez Prezesa GUS, z mocą od dnia 1 marca danego roku.

§ 14. 1. Najemca może dokonać zmiany branży wynajmowanego lokalu użytkowego lub obiektu budowlanego jedynie za pisemną zgodą Wynajmującego.

2. Zmiana branży nie może spowodować obniżenia należności czynszowych.

Projekt

z dnia 2 września 2025 r.
Zatwierdzony przez Wójta Gminy Wieprz

UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY WIEPRZ

z dnia 10 września 2025 r.

uchylająca uchwałę nr XXXIV/233/98 Rady Gminy Wieprz z dnia 17 marca 1998r. w sprawie nabycia nieruchomości.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940)Rada Gminy Wieprz uchwala, co następuje:

§ 1. Traci moc uchwała nr XXXIV/233/98 Rady Gminy Wieprz z dnia 17 marca 1998r. w sprawie nabycia nieruchomości.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wieprz

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Projekt

z dnia 2 września 2025 r.
Zatwierdzony przez Wójta Gminy Wieprz

UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY WIEPRZ

z dnia 10 września 2025 r.

w sprawie przyjęcia do realizacji „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Wieprz.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940) oraz art. 19 ust. 8 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 266, 834, 859, 1847 i 1881),

Rada Gminy Wieprz uchwala co następuje:

§ 1. 1. Uchwala się i przyjmuje do realizacji dokument pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Wieprz – aktualizacja na lata 2025-2030" stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wieprz.

§ 3. Uchwala wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA GMINY WIEPRZ – AKTUALIZACJA NA LATA 2025-2030

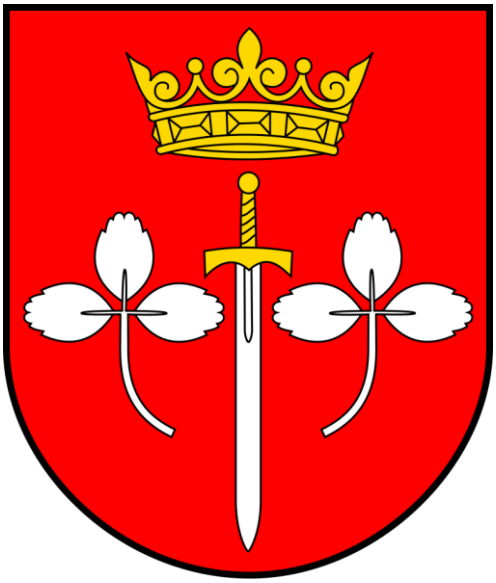

2025 r.

Autor opracowania:

Małopolska Fundacja Energii i Środowiska
ul. Krupnicza 8/3a
31-123 Kraków
www.mafes.com.pl

SPIS TREŚCI

1 Wstęp ... 4

2 Podstawa prawna i metodyka opracowania ... 5
2.1 Podstawa prawna Planu ... 5
2.2 Zakres Planu ... 5
2.3 Streszczenie ... 6
2.3.1 Stan powietrza w Gminie Wieprz ... 6
2.3.2 Podsumowanie bazowej inwentaryzacji energii i emisji dla roku bazowego ... 6
2.3.3 Osiągnięcie planowanych celów (efektów ekologicznych) w latach 2016-2030 ... 7
2.3.4 Planowane działania ... 8
2.3.5 Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji działań ... 9

3 Diagnoza stanu obecnego ... 11
3.1 Aspekty prawne regulujące ochronę powietrza ... 11
3.1.1 Aspekty prawa polskiego ... 14
3.2 Analiza regionalnych planów istotnych z punktu widzenia PGN ... 17
3.2.1 Dokumenty regionalne ... 17
3.2.2 Dokumenty lokalne ... 25
3.3 Spójność z dokumentami na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym ... 28

4 Charakterystyka Gminy Wieprz ... 28
4.1 Dane ogólne ... 28
4.2 Dane charakterystyczne ... 29
4.2.1 Demografia ... 29
4.2.2 Gospodarka ... 30
4.2.3 Zasoby mieszkaniowe ... 30
4.2.4 Klimat i warunki obliczeniowe ... 30
4.2.5 Jakość powietrza w Gminie Wieprz ... 31
4.2.6 Zaopatrzenie w ciepło ... 36
4.2.7 Zaopatrzenie w energię elektryczną ... 36
4.2.8 Zaopatrzenie w gaz ... 37
4.3 Infrastruktura komunikacyjna ... 38
4.4 Identyfikacja obszarów problemowych ... 38
4.5 Aspekty organizacyjne i finansowe ... 40
4.5.1 Struktury organizacyjne i zasoby ludzkie ... 40
4.5.2 Źródła finansowania ... 42

5 Podsumowanie bazowej inwentaryzacji emisji i energii w roku bazowym ... 43

6 Raport weryfikacyjny z realizacji działań w latach 2016 – 2020 oraz 2021-2024 (ewaluacja). ... 44

7 Analiza osiągniętych i planowanych celów (efektów ekologicznych). ... 47
7.1 Stopień osiągnięcia celów w latach 2016-2020 oraz 2016-2024 ... 47
7.2 Planowane osiągnięcie celów do roku docelowego 2030 ... 49
7.3 Metodologia wyznaczania osiągniętych efektów ekologicznych ... 52

8 Działania/zadania i środki zaplanowane na cały okres objęty Planem ... 54
8.1 Długoterminowa strategia, cele i zobowiązania ... 54
8.2 Cele przyjęte do realizacji w okresie 2016-2030 ... 56
8.3 Plan działań na lata 2024-2030 ... 57

9 Monitoring i ewaluacja realizacji Planu 61

10 Przygotowanie koniecznych dokumentów, narzędzi systemowych przeznaczonych do procesu realizacji Planu 63

11 Podsumowanie i wnioski 64

12 Źródła finansowania przedsięwzięć 65

13 Załączniki 66

SPIS TABEL

Tabela 1. Udział poszczególnych nośników energii w całościowym zużyciu energii końcowej [MWh] 6
Tabela 2. Emisja zanieczyszczeń do atmosfery w gminie Wieprz w roku bazowym. 6
Tabela 3. Podsumowanie celów osiągniętych i planowanych w wyniku realizacji działań niskoemisyjnych w gminie Wieprz 7
Tabela 4. Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji działań gminnych na lata 2025-2030. 9
Tabela 5. Sieć dystrybucyjna TAURON Dystrybucja S.A. zlokalizowana na terenie gminy Wieprz 37
Tabela 6. Długość sieci gazowej na terenie Gminy Wieprz w latach 2021-2024. 37
Tabela 7. Długość i liczba przyłączy gazowych na terenie Gminy Wieprz 38
Tabela 8. Udział poszczególnych nośników energii w całościowym zużyciu energii końcowej [MWh] 43
Tabela 9. Emisja zanieczyszczeń do atmosfery w gminie Wieprz w roku bazowym. 43
Tabela 10. Realizacja zadań w latach wyznaczonych w pierwotnym PGN. 44
Tabela 11. Realizacja zadań niskoemisyjnych w latach 2021-2024 45
Tabela 12. Podsumowanie celów osiągniętych i planowanych w wyniku realizacji działań niskoemisyjnych w gminie Wieprz 47
Tabela 13. Planowane osiągnięcie efektów ekologicznych za lata 2015-2030 w odniesieniu do roku bazowego 49
Tabela 14. Podsumowanie planowanych celów w wyniku realizacji działań niskoemisyjnych w gminie Wieprz 50
Tabela 15. Wskaźniki emisji dla poszczególnych rodzajów paliw i typów kotłów 53
Tabela 16. Podsumowanie celów osiągniętych i planowanych w wyniku realizacji działań niskoemisyjnych w gminie Wieprz 56
Tabela 17. Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji działań gminnych na lata 2025-2030. 58
Tabela 18. Harmonogram monitoringu dla Gminy Wieprz 62
Tabela 19. Najważniejsze działania i etapy oraz dokumenty i narzędzia systemowe do realizacji Planu 63

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Położenie Gminy Wieprz 29
Rysunek 2. Strefy klimatyczne Polski. 31
Rysunek 3. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego B(a)P w pyle zawieszonym PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie małopolskim, w 2024 roku. 32
Rysunek 4. Zasięg obszarów przekroczeń dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie małopolskim, w 2024 roku. 32
Rysunek 5. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla O3, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi, w województwie małopolskim, w 2024 roku. 33
Rysunek 6. Układ działań systemu ewaluacji dla Gminy Wieprz. 61

1 Wstęp

Niniejszy dokument jest kontynuacją obowiązującego w gminie do 2020 roku Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Wieprz (PGN) przyjętego przez Radę Gminy Wieprz. Jego celem jest określenie aktualnych działań i uwarunkowań, służących redukcji emisji zanieczyszczeń powietrza ze szczególnym uwzględnieniem emisji pyłów i CO_2, redukcji zużycia energii końcowej, a także weryfikacji założonych pierwotnie planów. Potrzeba jego zaktualizowania wynika ze świadomości władz gminy co do znaczenia aktywności w tym obszarze.

Należy mieć na uwadze, że pierwotny PGN stanowi integralny załącznik dla niniejszego dokumentu i część zagadnień, w tym głównie rok bazowy oraz wszelkie wartości obliczeniowe charakterystyczne dla Planów gospodarki niskoemisyjnej (obliczenia zużycia energii końcowej, produkcji energii z OŹE i emisji zanieczyszczeń) pozostały niezmienione, co jest zgodne z zaleceniami Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

W dokumencie tym skupiono się na istotnych zmianach w stosunku do poprzedniej wersji dokumentu dotyczących stanu obecnego w świetle obowiązujących przepisów prawa, aktualnych wytycznych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie, charakterystyki gminy oraz aspektach finansowo-organizacyjnych. Przeanalizowano zadania zrealizowane w gminie do roku 2020 wynikające z poprzedniej wersji PGN i określono stopień realizacji założonych pierwotnie celów na koniec roku 2020. Ewaluacja celów oraz doświadczenie płynące ze zrealizowanych zadań pozwoliło określić zakres działań przeznaczonych do wdrażania do roku 2030 przedstawiony w zaktualizowanym harmonogramie rzeczowo-finansowym realizacji działań. Należy pamiętać, że PGN jest dokumentem „żywym”, który będzie dostosowywany (aktualizowany) pod kątem nowych zadań do pojawiających się możliwości dofinansowania tak, aby gmina w jak największym stopniu osiągnęła założone w nim cele.

2 Podstawa prawna i metodyka opracowania

2.1 Podstawa prawna Planu

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Wieprz został opracowany na podstawie umowy zawartej w marcu 2025 r. pomiędzy Gminą Wieprz, a Małopolską Fundacją Energii I Środowiska z siedzibą w Krakowie.
Wykonawca oświadcza, że PGN będący przedmiotem umowy jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa wspólnotowego i krajowego oraz planami i dokumentami strategicznymi Gminy Wieprz i województwa małopolskiego (szczególnie Programu Ochrony Powietrza dla województwa małopolskiego oraz zgodny z Wytycznymi do opracowania Planów Gospodarki Niskoemisyjnej projektu „Doradztwo Energetyczne 2.0" udostępnionymi przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

2.2 Zakres Planu

Celem dokumentu jest przedstawienie Planu działań i uwarunkowań, służących redukcji emisji zanieczyszczeń powietrza ze szczególnym uwzględnieniem emisji pyłów i CO_2. Potrzeba jego przygotowania wynika ze świadomości władz Gminy co do znaczenia aktywności w tym obszarze.
Wykonane opracowanie było poprzedzone inwentaryzacją źródeł niskiej emisji dla Gminy Wieprz wykonaną dla roku bazowego 2013. Głównym elementem inwentaryzacji było przeprowadzenie ankietyzacji.
Bazowa inwentaryzacja emisji zanieczyszczeń służy ustaleniu jej poziomu referencyjnego (wyjściowego) dla dalszych analiz i działań. Emisja CO_2 odnosi się do masy dwutlenku węgla powstającego w wyniku spalania paliw dla wytworzenia energii potrzebnej odbiorcom. Dane zawarte w Planie (rok bazowy) są oparte o wyniki inwentaryzacji terenowej przeliczone metodą wskaźnikową dającą obraz wartościowy całego badanego obszaru. Integralną część opracowania stanowi opis sytuacji ogólnej oraz harmonogram rzeczowo-finansowy i założenia formalne Planu. Plan został opracowany z uwzględnieniem wszystkich wymaganych wytycznych i obejmuje cały obszar geograficzny Gminy.

Aktualizacja Planu gospodarki niskoemisyjnej, składa się z trzech głównych części:

- Inwentaryzacji emisji dwutlenku węgla i pozostałych zanieczyszczeń powietrza, która opiera się na danych dotyczących zużycia paliw i energii na terenie gminy (paliw opałowych, paliw transportowych, energii elektrycznej) w roku bazowym, roku kontrolnym 2020 oraz roku docelowym 2030,
- Raportu z realizacji zadań w latach 2016-2020 wyznaczonych do realizacji w pierwotnej wersji Planu z uwzględnieniem zadań wykonanych w latach 2021-2024,
- Planu działań na lata 2025-2030 przyczyniających się do poprawy efektywności energetycznej gminy oraz redukcji emisji gazów cieplarnianych pozostałych zanieczyszczeń powietrza ze wskazaniem źródeł ich finansowania.

Do prac nad Planem zastosowano podejście ekspercko-partycypacyjne. To proces, w którym, po fazie analiz i diagnoz, prowadzonych przez ekspertów z udziałem przedstawicieli zleceniodawcy (w tym przypadku gminy), powstał projekt dokumentu, skonsultowany następnie z przedstawicielami decydentów i interesariuszy.

2.3 Streszczenie

2.3.1 Stan powietrza w Gminie Wieprz

Gmina Wieprz znajduje się w strefie podlegającej ocenie jakości powietrza – strefa małopolska. Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Małopolskim za rok 2024, klasyfikuje Gminę do obszarów przekroczeń normatywnych stężeń zanieczyszczeń: PM10 (poziom dopuszczalny, śr. 24-godz., B(a)P/rok (poziom docelowy, śr. roczna) oraz ozonu śr. 8- godz. Jakość powietrze poprawiła się względem roku 2020 kiedy to oprócz powyższych przekroczeń odnotowano przekroczenia stężeń PM2.5 (poziom dopuszczalny, śr. roczna). W roku bazowym stan jakości powietrza był zbliżony do tego z roku 2020. Wieprz wg ówczesnej oceny WIOŚ w Krakowie należał do strefy małopolskiej sklasyfikowanej jako C – odnotowane przekroczenia dla trzech ww. zanieczyszczeń zaliczanych do niskiej emisji (PM10, PM2,5, B(a)P, bez ozonu).

Jakość powietrza w Gminie uległa nieznacznej poprawie na przełomie kilku ostatnich lat niemniej nadal występują przekroczenia dwóch substancji zaliczanych do niskiej emisji. Z uwagi na ten fakt należy kontynuować, a nawet zintensyfikować realizację działań niskoemisyjnych oraz wpływających na poprawę efektywności energetycznej w gminie.

2.3.2 Podsumowanie bazowej inwentaryzacji energii i emisji dla roku bazowego

Jak wynika z przeprowadzonej inwentaryzacji w 2014 roku najwięcej zużywanej energii pochodziło z węgla (ok. 51%). Kolejnym nośnikiem energii pod kątem ilości zużycia w gminie były paliwa transportowe (ok. 29,7%). Następnie energia elektryczna (ok. 8%), gaz (5,8%) oraz biomasa drzewna (5,1%).

W sektorze zużywającym najwięcej energii w gminie - gospodarstwach domowych dominującą grupą paliw wykorzystywanych na potrzeby cieplne były paliwa stałe. Ponad 83 % energii cieplnej pochodziło z węgla. Drugim paliwem co do wielkości zużycia była tu biomasa drzewna (ok. 8,5%) a następnie gaz (7,4%). Pozostałe paliwa oraz energia odnawialna jest wykorzystywana w gminie w mało znaczącym stopniu.

Całościowe zużycie energii w 2014 r. wyniosło 458 939 GJ tj. 127 483 MWh. Udział poszczególnych nośników energii w całościowym zużyciu przedstawia poniższa tabela nr 1.

Tabela 1. Udział poszczególnych nośników energii w całościowym zużyciu energii końcowej [MWh]

Nośnik energii	GJ/rok	MWh/rok	Udział
węgiel	233 726	64924	50,9%
gaz	26 819	7450	5,8%
drewno	23 630	6564	5,1%
energia elektryczna	36 967	10269	8,1%
OZE (kolektory słoneczne)	750	208	0,2%
OZE (pompy ciepła)	375	104	0,1%
paliwa transportowe	136 674	37965	29,8%
Łącznie	458 939	127483	100,0%

Źródło: pierwotna wersja PGN

Łączna emisja CO_2 w 2014 r. na terenie Gminy Wieprz wyniosła **46 191,14 Mg.** Głównym źródłem jego emisji do atmosfery był węgiel natomiast sektorem odpowiedzialnym za największą emisję CO_2 były gospodarstwa domowe. Łączną emisję zanieczyszczeń do atmosfery w gminie przedstawia tabela nr 2.

Tabela 2. Emisja zanieczyszczeń do atmosfery w gminie Wieprz w roku bazowym.

Substancja						
PM 10	**PM 2,5**	**CO_2**	**BaP**	**SO_2**	**NOx**	**CO**
Ilość [Mg/rok]						

108,51	103,84	46 191,14	0,07	210,68	77,61	726,41

Źródło: pierwotna wersja PGN

Od roku bazowego 2014 do roku 2024 w gminie Wieprz nastąpiło szereg zmian (na lepsze) związanych ze zużyciem energii, strukturą wykorzystywanych nośników energetycznych oraz emisji zanieczyszczeń[1]. Jedną z ważniejszych zmian o których warto wspomnieć jest spadek wykorzystania węgla w gminie (szacuje się 30%-owy) na korzyść gazu, biomasy i OZE. Nastąpił ok. 3,5 krotny wzrost wykorzystania gazu (głównie na potrzeby grzewcze), ok. 2 krotny wzrost wykorzystania biomasy. Wykorzystanie OZE na potrzeby grzewcze (PC i kolektory słoneczny) wzrosło ok. 8 krotnie, natomiast biorąc pod uwagę również produkcję energii z PV wzrost ten wynosi 9-10 razy. Zasoby budownictwa w gminie stają się coraz mniej energochłonne. Co prawda zużycie energii w wartościach bezwzględnych sukcesywnie rośnie od 2014, niemniej wartość ta w ostatnich latach zwalnia w stosunku do przyrostu nowej powierzchni budowlanej. Najbardziej miarodajny jest tutaj wskaźnik energochłonności jednostkowej (zużycie energii końcowej odniesione do 1 m^2 powierzchni), który spadł o ok. 16% w roku 2021 oraz o ok. 20% w roku 2024 w stosunku do roku bazowego. Świadczy to o działaniach termomodernizacyjnych prowadzonych przez mieszkańców gminy oraz budowaniu wg obowiązujących norm dotyczących energochłonności.

2.3.3 Osiągnięcie planowanych celów (efektów ekologicznych) w latach 2016-2030

W poniższej tabeli zestawiono podsumowanie celów osiągniętych w wyniku zrealizowanych przez gminę działań niskoemisyjnych oraz celów planowanych w wyniku zrealizowanych oraz zaplanowanych zadań przez gminę:

Tabela 3. Podsumowanie celów osiągniętych i planowanych w wyniku realizacji działań niskoemisyjnych w gminie Wieprz

Cele dla poszczególnych lat	Energia uniknięta [MWh/rok]	Produkcja energii z OZE [MWh/rok]	Emisja uniknięta [Mg/rok]						
			PM 10	PM 2,5	CO_2	BaP	SO_2	NOx	CO
Cele planowane wg pierwotnej wersji PGN	2428,95	3,82	2,18	2,07	409,39	0,00	4,32	0,92	14,29
Cele zrealizowane do roku 2020 (wagowo)	2231,98	0,51	1,20	1,14	248,79	0,00	2,03	0,66	9,12
Stopień realizacji celów w stosunku do zaplanowanych celów z pierwotnej wersji PGN (procentowo)[2]	91,89%	13,24%	55,19%	55,19%	60,77%	41,95%	46,98%	71,98%	63,77%
Cele zrealizowane do roku 2020 (procentowo)[3]	1,75%	0,00%	1,11%	1,10%	0,54%	0,91%	0,96%	0,86%	1,25%
Cele zrealizowane w latach 2021-2024 (wagowo)	8493,47	1476,54	11,41	9,57	4496,92	0,01	19,43	9,15	82,36
Stopień realizacji celów w stosunku do zaplanowanych celów z pierwotnej wersji PGN (procentowo)	349,7%	38693,4%	523,4%	463,5%	1098,4%	416,8%	450,1%	992,0%	576,2%
Cele zrealizowane w latach 2016-2024 (wagowo)	10725,45	1477,05	12,61	10,71	4745,71	0,01	21,46	9,81	91,47
Stopień realizacji celów w stosunku do zaplanowanych celów z pierwotnej wersji PGN (procentowo)	441,6%	38706,6%	578,5%	518,7%	1159,2%	458,7%	497,1%	1064,0%	640,0%
Cele zrealizowane w latach 2016-2024 (procentowo)	8,4%	1,3%	11,6%	10,3%	10,3%	10,0%	10,2%	12,6%	12,6%
Cele zrealizowane w latach 2016-2030 (wagowo)	11533,11	3159,84	16,33	14,28	6010,42	0,01	28,88	10,43	106,90

[1] *Dane na podstawie opracowywanej przez Gminę równolegle z PGN Strategii Transformacji energetycznej oraz Aktualizacji Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło energię elektryczną i paliwa gazowe.*

[2] *Wartość procentowa stanowiąca stopień realizacji celu planowanego wg pierwotnej wersji PGN (odniesiona do wartości wagowej – zaznaczonego ciemnoszarym kolorem)*

[3] *Wartość procentowa stanowiąca stopień realizacji celu planowanego wg pierwotnej wersji PGN (odniesiona do wartości całkowitej w gminie w roku bazowym)*

Stopień realizacji celów w stosunku do zaplanowanych celów z pierwotnej wersji PGN (procentowo)	474,8%	82805,1%	749,5%	691,3%	1468,1%	617,1%	669,0%	1131,7%	747,9%
Cele zrealizowane w latach 2016-2030 (procentowo)	9,0%	2,7%	15,1%	13,7%	13,0%	13,4%	13,7%	13,4%	14,7%

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Wieprz (patrz Załącznik 1 - Załącznik 1. Stopień osiągnięcia celów, obliczenia – Gm. Wieprz).

2.3.4 Planowane działania

DZIAŁANIE 1. OGRANICZENIE ZUŻYCIA ENERGII, EMISJI PYŁÓW i WYTWARZANIE ENERGII Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ - BUDYNKI I INFRASTRUKTURA PUBLICZNA

DZIAŁANIE 2. NISKOEMISYJNY TRANSPORT

DZIAŁANIE 3. OGRANICZENIE EMISJI PYŁÓW, ZUŻYCIA ENERGII I WYTWARZANIE ENERGII Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ - BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

DZIAŁANIE 4. DZIAŁANIA INFORMACYJNE, EDUKACYJNE i PLANISTYCZNE

Działania przeznaczone do realizacji zostały szerzej opisane w rozdziale 8.

2.3.5 Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji działań

Tabela 4. Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji działań gminnych na lata 2025-2030

LP	Nazwa projektu / działania	Opis / zakres prac	Szacowane Koszty [zł]	Źródło Finansowania	Podmiot Odpowiedzialny	Okres wdrażania	Wskaźnik
Działanie 1. Ograniczenie zużycia energii, emisji pyłów i wytwarzanie energii z OZE - budynki i infrastruktura publiczna							
1	**Termomodernizacja OSP Przybradz.**	Docieplenie przegród zewnętrznych. Wymiana okien i drzwi. We wcześniejszych latach wymieniono również kocioł z węglowego na gazowy (co wliczono do efektu).	450 217,55	Na chwile obecną brak szczegółowych danych Środki własne, Środki zewnętrzne.	UG Wieprz	2025-2030	Liczba inwestycji, efekt ekologiczny: Redukcja zużycia energii [MWh/rok], Redukcja emisji zanieczyszczeń związanych z niską emisją [Mg/rok dla każdej substancji w tym CO_2]
2	**Termomodernizacja WDK Przybradz.**	Docieplenie przegród zewnętrznych. Wymiana okien i drzwi. We wcześniejszych latach WDK zaczął korzystać z kotła z OSP Przybradz (co wliczono do efektu).					
3	**Termomodernizacja - Budynek gminny, ul. Zatorska 6, Gierałtowice.**.	Docieplenie przegród zewnętrznych. Wymiana okien i drzwi. Wymiana kotła i modernizacja instalacji co /cwu					
4	**Termomodernizacja - Budynek gminny, ul. Szymona 2, Nidek.**	Docieplenie przegród zewnętrznych. Wymiana okien i drzwi. Wymiana kotła i modernizacja instalacji co /cwu					
6	**Montaż fotowoltaiki na budynkach**:	WDK Gierałtowice, OSP Gierałtowice, WDK Frydrychowice, OSP Frydrychowice, GŚDS, Dom SENIORA. Łączna moc 78,16 kWp	637 854,17				Liczba inwestycji, efekt ekologiczny: Wzrost zużycia energii z OZE [MWh/rok], Redukcja emisji CO_2 [Mg/rok]
Działanie 2. Ograniczenie emisji pyłów i zużycia energii w transporcie							
1	Utrzymanie dróg w sposób ograniczający wtórną emisję zanieczyszczeń	*Regularne mycie, remonty i poprawa stanu nawierzchni dróg*	Kwota dostosowana do zakresu wymaganych remontów/modernizacji ok. 3-4 mln/rok	Środki własne (funduszu dróg samorządowych) Urząd Marszałkowski, PROW	UG Wieprz	2025-2030	Długość zmodernizowanych/ wyremontowanych dróg [km]
Działanie 3. Ograniczenie emisji pyłów, zużycia energii i wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł - budownictwo mieszkaniowe							
1	Wymiana kotłów na paliwo stałe na kotły Ekoprojekt na biomasę oraz pompy ciepła.	*Demontaż i likwidacja pozaklasowych lub 3/4 klasy kotłów na paliwo stałe z montażem nowych kotów Ekoprojekt na biomasę z modernizacją instalacji. Szacuje się 99 szt. Montaż pomp ciepła szacuje się 11 szt. Istnieje również możliwość montażu elektrycznego źródła ciepła.*	Wartość dotacji 70%, kosztów kwalifikowanych - maks. 5000 zł. 550 000,00 zł z budżetu gminnego.	Środki własne, Program gminny	UG Wieprz, Mieszkańcy	2025-2030	Liczba inwestycji, efekt ekologiczny: Redukcja zużycia energii [MWh/rok], Redukcja emisji zanieczyszczeń związanych z niską emisją [Mg/rok dla każdej substancji w tym CO_2], Wzrost zużycia energii z OZE [MWh/rok]

Działanie 4. Działania informacyjne, edukacyjne i planistyczne.							
1	Inwentaryzacja źródeł ciepła zgodnie z POP	*Wykonanie inwentaryzacji źródeł niskiej emisji - Zadanie wynika z obowiązku określonego w POP dla woj. Małopolskiego. Bieżące uzupełnianie bazy CEEB.*	-	W ramach etatów pracowników UG	Mieszkańcy Gminy	2025-2030	-
2	Kontrola spalania paliw w domowych kotłowniach	*Przeprowadzenie kontroli palenisk co roku, ok. 100 szt./rok*	-	W ramach etatów pracowników UG	UG Wieprz	2025-2030	Liczba kontroli
3	Edukacja i informacja o niskiej emisji	*W ramach Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027, Priorytet 2 Fundusze Europejskie dla środowiska, Działanie 2.5 Wdrażanie Programu Ochrony Powietrza, Typ projektu B. Funkcjonowanie ekodoradców w gminach, z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego:* *Minimum 12 akcji informacyjno-edukacyjnych lub/i wydarzeń (4 w każdym roku) poświęconych tematyce ochrony powietrza, klimatu w gminie, programom wsparcia dostępnych na likwidację niskiej emisji, wykorzystaniu OZE. itp.* *Minimum 6 spotkań z grupami opiniotwórczymi w gminie (2 w każdym roku). Zapoznanie tych grup z tematem zanieczyszczenia powietrza, jego skutków oraz programów pomocowych.*	Całkowita wartość Projektu: 588 192,80 PLN Dofinansowanie z Funduszy Europejskich: 499 963,88 PLN Wkład własny gminy: 88 228,92 PLN	Program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027, Środki własne.	UG Wieprz	2025-2027	Liczba akcji/ Kampanii.
4	Uruchomienie stacjonarnego punktu obsługi mieszkańców połączonego z działalnością Ekodoradcy na terenie Gminy Wieprz	*W ramach ww. programu - zatrudnienie na umowę o pracę 1 ekodoradcy na okres 36 miesięcy.* *W ramach ww. również przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu.*					-
5	Sporządzenie/aktualizacja dokumentów planistycznych z zakresu ochrony powietrza, energetyki i klimatu	*Przygotowanie i wdrażanie gminnej strategii transformacji energetycznej w oparciu o obowiązujące dokumenty. W ramach ww. programu sporządzenie/aktualizacja opracowań:* *1. Gminna Strategia Transformacji Energetycznej.* *2. Aktualizacja Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,* *3. Aktualizacja Planu gospodarki niskoemisyjnej.*					Liczba dokumentów
6	Planowanie przestrzenne z uwzględnieniem ochrony powietrza i efektywności energetycznej	*Wprowadzanie odpowiednich zapisów w dokumentach Gminy.*	W ramach etatów pracowników UG	Środki własne	UG Wieprz	2025-2030	Liczba dokumentów

Źródło: opracowanie własne na podst. danych z UG Wieprz.

3 Diagnoza stanu obecnego

3.1 Aspekty prawne regulujące ochronę powietrza

Dyrektywy UE stanowią kluczowe ramy regulacyjne UE dotyczące monitorowania, ochrony i zarządzania jakością powietrza oraz redukcji emisji zanieczyszczeń. Wśród wspólnotowych aktów prawnych w dziedzinie ochrony środowiska istotne znaczenie dla ochrony powietrza mają dyrektywy w zakresie emisji (stężenie zanieczyszczenia w powietrzu) zanieczyszczeń:

- Dyrektywa 2004/107/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie arsenu, kadmu, rtęci i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu zmieniona przez: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 219/2009 z dnia 11 marca 2009 r. L 87 109 31.3.2009 oraz Dyrektywę Komisji (UE) 2015/1480 z dnia 28 sierpnia 2015 r.
  Określa limity emisji i stężeń dla tych substancji w powietrzu oraz wymaga monitorowania ich poziomów.
- W dniu 11 czerwca 2008 r. weszła w życie dyrektywa 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszego powietrza dla Europy (CAFE). Została ona zmieniona dyrektywą komisji (UE) 2015/1480 z dnia 28 sierpnia 2015 r. oraz sprostowana (2015/1480) dnia 28 sierpnia 2015 r. Wprowadza ona nowe mechanizmy dotyczące zarządzania jakością powietrza w strefach i aglomeracjach. Podstawową funkcją dyrektywy jest wprowadzenie nowych norm jakości powietrza dotyczących drobnych cząstek pyłu zawieszonego (PM2,5) w powietrzu oraz zweryfikowanie i konsolidacja istniejących aktów unijnych w zakresie ochrony powietrza (96/62/WE, 99/30/WE, 2000/69/WE, 2002/3/WE).
  Określa standardy jakości powietrza dla różnych substancji, w tym pyłów zawieszonych PM10 i PM2.5, dwutlenku azotu (NO_2), ozonu (O_3), dwutlenku siarki (SO_2) i innych. Wymaga, aby państwa członkowskie monitorowały jakość powietrza i wprowadzały środki zaradcze w celu ograniczenia zanieczyszczeń. Nakłada na państwa członkowskie obowiązek opracowania planów działań krótkoterminowych w przypadku przekroczenia poziomów alarmowych lub wyjątkowo wysokich poziomów zanieczyszczenia powietrza.

Pozostałe unijne akty prawne w zakresie ograniczania emisji zanieczyszczeń powietrza, monitoringu jakości powietrza, programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych mające na celu ochronę zdrowia publicznego i środowiska naturalnego.

- Dyrektywa 2015/2193 w sprawie ograniczenia emisji niektórych substancji do powietrza
  Wymaga, aby państwa członkowskie ograniczyły emisje substancji z sektorów przemysłowych, energetycznych i transportowych, takich jak tlenek azotu (NOx), siarkowodór (H_2S), amoniak (NH3) itp.
- Dyrektywa 2016/2284 w sprawie redukcji emisji niektórych zanieczyszczeń powietrza
  Wprowadza bardziej rygorystyczne cele dotyczące redukcji emisji głównych zanieczyszczeń powietrza, takich jak tlenki azotu (NOx), tlenki siarki (SOx), lotne związki organiczne (VOC) itp.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/WE z dnia 24 listopada 2010 r. o emisjach przemysłowych (Dz. Urz. UE L 334 z 17.12.2010, str. 17). *Wprowadza zharmonizowane standardy emisyjne dla określonych sektorów przemysłowych, aby ograniczyć emisje zanieczyszczeń do powietrza.*
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE dotycząca zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008, str. 8).

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/WE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz. Urz. UE L 153 z 18.06.2010, str. 13).
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/32/WE z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych oraz uchylająca dyrektywę Rady 93/76/EWG (Dz. Urz. UE L 114 z 27.04.2006, str. 64).
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 166/2006 z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń i zmieniającego dyrektywę Rady 91/689/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 33 z 04.02.2006, str.1).
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE, z dnia 23 kwietnia 2009 r., w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/80/WE z dnia 23 października 2001 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza z dużych obiektów energetycznego spalania. *Określa limity emisji substancji takich jak dwutlenek siarki (SO_2), tlenki azotu (NO_x), amoniak (NH3), lotne związki organiczne (VOC) i pyły zawieszone PM10.*
- Dyrektywa 2001/81/WE w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł przemysłowych. *Określa limity emisji substancji takich jak dwutlenek siarki (SO_2), tlenki azotu (NOx), amoniak (NH3), lotne związki organiczne (VOC) i pyły zawieszone PM10.*
- Rozporządzenie (UE) nr 517/2014 w sprawie gazów cieplarnianych fluorowanych. *Ogranicza emisje gazów cieplarnianych fluorowanych (HFC, PFC, SF6) poprzez kontrolę ich użycia i wprowadzenie środków zapobiegawczych.*
- Rozporządzenie (UE) nr 649/2012 w sprawie ograniczenia emisji niektórych gazów i zanieczyszczeń powietrza z silników o zapłonie iskrowym. *Określa limity emisji tlenków azotu (NO_x), cząstek stałych (PM) i innych zanieczyszczeń z samochodów osobowych i lekkich pojazdów użytkowych.*
- Rozporządzenie (UE) nr 757/2010 w sprawie przystosowania unijnych norm jakości paliw do rozwoju pojazdów z silnikami o zapłonie iskrowym i do emisji. *Określa standardy jakości paliw, które muszą być przestrzegane w celu ograniczenia emisji z pojazdów z silnikami o zapłonie iskrowym.*

Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030.

Najważniejsze cele na 2030 r.:

- ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych (w stosunku do poziomu z 1990 r.),
- zapewnienie co najmniej 3% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii,
- poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%.

Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 40% jest realizowane za pomocą:

- unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji,
- rozporządzenia w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego z celami redukcyjnymi państw członkowskich,
- rozporządzenia w sprawie użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa.

Tym sposobem wszystkie sektory przyczynią się do osiągnięcia 40-proc. celu redukcji poprzez zmniejszenie emisji CO_2 i zwiększenie pochłaniania gazów cieplarnianych.
UE przyjęła zintegrowane przepisy w celu zapewnienia planowania, monitorowania i sprawozdawczości z postępów w realizacji swoich celów klimatyczno-energetycznych na 2030 r. oraz międzynarodowych

zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego na mocy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013.

Europejski Zielony Ład.

To wieloletnia strategia Unii Europejskiej, która służy przekształceniu wspólnoty europejskiej w nowoczesną, zasobooszczędną i konkurencyjną gospodarkę, która w 2050 r.:

- osiągnie zerowy poziom emisji gazów cieplarnianych netto (neutralność klimatyczna),
- w której nastąpi oddzielenie wzrostu gospodarczego od zużywania zasobów,
- w której żadna osoba ani żaden region nie pozostaną w tyle.

Europejski Zielony Ład to plan działania na rzecz zrównoważonej gospodarki, który koncentruje się na:

- bardziej efektywnym wykorzystaniu zasobów, dzięki przejściu na czystą gospodarkę o obiegu zamkniętym,
- przeciwdziałaniu utraty różnorodności biologicznej i zmniejszeniu poziomu zanieczyszczeń.

Osiągnięcie tego celu wymaga działań we wszystkich sektorach gospodarki, takich jak:

- inwestycje w technologie przyjazne dla środowiska,
- wspieranie innowacji przemysłowych,
- wprowadzanie czystszych, tańszych i zdrowszych form transportu prywatnego i publicznego,
- obniżenie emisyjności sektora energii,
- zapewnienie większej efektywności energetycznej budynków,
- współpraca z partnerami międzynarodowymi w celu poprawy światowych norm środowiskowych.

Europejski Zielony Ład:

- inicjuje nowe prawo o klimacie,
- dba o zachowanie i poprawę środowiska naturalnego UE,
- chroni zdrowie i dobrostan obywateli UE przed zagrożeniami i negatywnymi skutkami zmian klimatu,
- inicjuje zmiany w obowiązującym ustawodawstwie unijnym, aby przekształcić zobowiązanie polityczne w zobowiązanie prawne.

DYREKTYWA EPBD.

12 marca 2024 r. Parlament Europejski przegłosował zmiany w dyrektywie EPBD (ang. *Energy Performance of Buildings Directive*, dyrektywa budynkowa).

Dyrektywa ustanawia wymagania w zakresie wprowadzenia klas energetycznych budynków, minimalnych wymagań wobec budynków modernizowanych, oceny współczynnika globalnego ocieplenia w cyklu życia budynku i energii słonecznej powszechnie stosowanych na budynkach. Dyrektywa duży nacisk stawia na efektywność energetyczną, dlatego 26% budynków, które mają najsłabszą charakterystykę energetyczną, będzie poddane renowacji do 2033 roku. Do 2030 r. modernizację ma przejść 16% najbardziej energetycznie niewydajnych budynków.

Zgodnie z treścią EPBD fotowoltaika będzie montowana obowiązkowo na wszystkich nowych budynkach publicznych i niemieszkalnych o powierzchni powyżej 250 m^2 od 2026 roku. Rok później taki obowiązek obejmie istniejące budynki publiczne i niemieszkalne, które będą poddawane gruntownej renowacji. Fotowoltaika będzie też obowiązkowa dla wszystkich nowych budynków mieszkalnych od 2030 roku. Przepisy wymieniają, że instalowanie PV będzie konieczne, jeśli inwestycja będzie miała sens ekonomiczny i będzie możliwa technicznie.

Państwa członkowskie muszą przyjąć środki, które przyczynią się do dekarbonizacji systemów grzewczych i wycofywania paliw kopalnych w ogrzewaniu i chłodzeniu. Ponadto do 2040 roku należy całkowicie wycofać kotły na paliwa kopalne. Od 2025 roku nie będzie można dotować niezależnych kotłów na paliwa kopalne. Nadal będzie można stosować zachęty finansowe w odniesieniu do hybrydowych systemów grzewczych, na przykład łączących kocioł z instalacją cieplną wykorzystującą energię słoneczną lub pompą ciepła.
Ograniczenia:

- Od 2025 r. brak możliwości dofinansowania montażu kotłów gazowych. Ten zakaz będzie zniesiony, jeśli dla danego budynku nie będzie możliwości przyłączenia alternatywnego źródła ogrzewania. Drugi wyjątek dotyczy złożonego wniosku o dofinansowanie odpowiednio wcześniej i z określonych programów, np. FEnIKS. (*Artykuł 17 ust. 15 Dyrektywy EPBD),*
- Od 2028 r. brak możliwości montowania kotłów gazowych w nowych budynkach państwowych lub samorządowych *(Artykuł 7 ust. 1 akapit pierwszy lit. a Dyrektywy EPBD),*
- Od 2030 r. brak możliwości montowania kotłów gazowych w nowych budynkach prywatnych (*Artykuł 7 ust. 1 akapit pierwszy lit. b Dyrektywy EPBD),*
- Od 2040 r. likwidacja wszystkich kotłów na paliwa kopalne *(Załącznik II Dyrektywy EPBD – Wzór krajowego planu renowacji budynków, wskaźniki obowiązkowe: lit. f).*

Kotły na paliwa kopalne nadal pozostaną jednak jako rozwiązanie dostępne w systemach hybrydowych, czyli np. we współpracy z pompą ciepła lub kolektorami słonecznymi. Na takie systemy nadal będzie przyzwolenie, zachęty finansowe będą mogły obowiązywać.

Przepisy UE w zakresie ochrony środowiska zakładają zeroemisyjność wszystkich budynków. W związku z tym koniec pieców gazowych w Polsce i innych krajach członkowskich UE ma nastąpić etapami.

3.1.1 Aspekty prawa polskiego.

Podstawowe polskie akty prawne związane z ochroną powietrza to:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 54 ze zmianami) oraz odpowiednie akty wykonawcze, w tym głównie:
    - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie przypadków, w których wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z instalacji nie wymaga pozwolenia (tj. Dz.U.2010 r. nr 130 poz. 881),
    - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (tj. Dz.U. 2019 r. poz. 1510),
    - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków wymierzania kar na podstawie pomiarów ciągłych oraz sposobów ustalania przekroczeń, w zakresie wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza (tj. Dz.U. 2011 r. nr 150 poz. 894),

  - rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 25 listopada 2022 r. w sprawie sposobu obliczania wskaźników średniego narażenia oraz sposobu oceny dotrzymania pułapu stężenia ekspozycji (tj. Dz.U. 2022 r., poz. 2430),
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 października 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (tj. Dz.U. 2019 r. poz. 1931),
- ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 673 ze zmianami).

Ustawy o charakterze ogólnym i uzupełniającym:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zmianami),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.),
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 977 ze zmianami),
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 725 ze zmianami),
- ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 1047),
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 266 ze zmianami),
- ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1436 ze zmianami),
- ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 2496).

Polityka energetyczna Polski do 2040 r.

Rada Ministrów przyjęła uchwałę w sprawie „Polityki energetycznej Polski do 2040 r."
Filary polityki energetycznej Polski do 2040 r.:

- **Sprawiedliwa transformacja**
  - Oznacza zapewnienie nowych możliwości rozwoju regionom i społecznościom, które zostały najbardziej dotknięte negatywnymi skutkami przekształceń w związku z niskoemisyjną transformacją energetyczną.
  - To także o zapewnienie nowych miejsc pracy i gałęzi przemysłu uczestniczących w przekształceniach sektora energii.
  - Działania związane z transformacją rejonów węglowych będą wspierane kompleksowym programem rozwojowym.
  - W transformacji uczestniczyć będą także indywidualni odbiorcy energii, którzy z jednej strony zostaną osłonięci przed wzrostem cen nośników energii, a z drugiej strony będą zachęcani do aktywnego udziału w rynku energii. Dzięki temu transformacja energetyczna będzie przeprowadzona w sposób sprawiedliwy i każdy – nawet małe gospodarstwo domowe – będzie mógł w niej uczestniczyć.
  - Transformacja energetyczna może stworzyć ok. 300 tys. nowych miejsc pracy w branżach związanych z odnawialnymi źródłami energii, energetyką jądrową, elektromobilnością, infrastrukturą sieciową, cyfryzacją czy termomodernizacją budynków.

- **Zeroemisyjny system energetyczny**
  - Jest to kierunek długoterminowy, w którym zmierza transformacja energetyczna. Zmniejszenie emisyjności sektora energetycznego będzie możliwe poprzez wdrożenie energetyki jądrowej i energetyki wiatrowej na morzu oraz zwiększenie roli energetyki rozproszonej i obywatelskiej.
  - To zaangażowanie energetyki przemysłowej, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego poprzez przejściowe stosowanie technologii energetycznych opartych m.in. na paliwach gazowych.
- **Dobra jakość powietrza**
  - Dzięki inwestycjom w transformację sektora ciepłowniczego, elektryfikację transportu oraz promowanie domów pasywnych i zeroemisyjnych (wykorzystujących lokalne źródła energii), w widoczny sposób poprawi się jakość powietrza, która ma wpływ na zdrowie społeczeństwa.
  - Najważniejszym rezultatem transformacji – odczuwalnym przez każdego obywatela – będzie zapewnienie czystego powietrza w Polsce.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030

KPEiK przedstawia założenia i cele oraz polityki i działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej:

- Bezpieczeństwa energetycznego,
- Wewnętrznego rynku energii,
- Efektywności energetycznej,
- Obniżenia emisyjności,
- Badań naukowych, innowacji i konkurencyjności.

Krajowy plan został opracowany uwzględniając wnioski z uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych, jak również wnioski z konsultacji regionalnych oraz rekomendacji Komisji Europejskiej C (2019) 4421 z dnia 18 czerwca 2019 r.

Wyznacza następujące cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r.:

- 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005,
- 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% będzie możliwy do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych, w tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację), uwzględniając:
  - 14% udziału OZE w transporcie,
  - roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie.
- wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007,
- redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej.

Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)

Celem głównym Krajowego Programu Ochrony Powietrza jest poprawa jakości życia mieszkańców Rzeczypospolitej Polskiej, szczególnie ochrona ich zdrowia i warunków życia, z uwzględnieniem ochrony środowiska, z jednoczesnym zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.
Celami szczegółowymi Krajowego Programu Ochrony Powietrza są:

- osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na

których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM2,5 także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia,

- osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego.

Kierunkami działań prowadzącymi do osiągnięcia celów szczegółowych, tj. osiągnięcia i dotrzymania co najmniej standardów jakości powietrza określonych w prawodawstwie unijnym oraz krajowym, są:

- utrzymanie priorytetu poprawy jakości powietrza oraz rozwój systemu oceny jakości powietrza poprzez zwiększenie liczby stacji pomiarowych uwzględnionych w pomiarach jakości powietrza w ramach PMŚ,
- ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń powietrza z sektora bytowo-komunalnego,
- ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń powietrza z sektora transportu drogowego,
- ograniczenie poziomu zanieczyszczeń powietrza w gminych, polityka miejska,
- zwiększenie udziału czystej energii, ciepła, rozwój OZE,
- edukacja ekologiczna,
- zapewnienie finansowania przedsięwzięć ukierunkowanych na poprawę jakości powietrza,
- ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza z pozostałych sektorów mających wpływ na stan powietrza, z uwzględnieniem działań w obszarze sektora bytowo-komunalnego na obszarach wiejskich.

3.2 Analiza regionalnych planów istotnych z punktu widzenia PGN

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Wieprz – aktualizacja na lata 2024-20230 wykazuje spójność z celami i założeniami dokumentów strategicznych, tj.:

3.2.1 Dokumenty regionalne

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA „MAŁOPOLSKA 2030”

Uchwała Nr XXXI/422/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”.

Obszar III: Klimat i środowisko

Cel szczegółowy: Wysoka jakość środowiska i dążenie do neutralności klimatycznej

Kierunek polityki rozwoju: Ograniczanie zmian klimatycznych

Kierunki działań:

- Intensyfikacja działań ograniczających niską emisję zanieczyszczeń poprzez m.in. przechodzenie na tzw. ekologiczne paliwa i ciepło systemowe, w tym kontynuacja wymiany niskosprawnych kotłów na paliwa stałe.
- Wzrost wykorzystania technologii opartych na odnawialnych źródłach energii do produkcji ciepła i chłodu, kogeneracji oraz energii elektrycznej:
    - Rozwój energetyki opartej na geotermii, małej hydroenergetyce, fotowoltaice i innych alternatywnych źródłach energii, uwzględniających regionalną specyfikę.
    - Upowszechnianie i edukacja w dziedzinie przechodzenia na pozyskiwanie energii z czystych ekologicznie źródeł.

    - Rozwój infrastruktury produkcji i dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych, ze szczególnym uwzględnieniem budynków użyteczności publicznej.
- Rozwój niskoemisyjnego i zeroemisyjnego transportu publicznego:
    - Rozwój taboru autobusowego i tramwajowego oraz rozwój infrastruktury związanej z pojazdami elektrycznymi i hybrydowymi (stacje ładowania pojazdów itp.).
    - Rozwój infrastruktury obsługi podróżnych korzystających z transportu publicznego w gminnych i ich obszarach funkcjonalnych. 1.3.3.
    - Wsparcie budowy i modernizacji linii tramwajowych, kolejowych oraz organizacji ruchu, ułatwiające sprawne funkcjonowanie transportu publicznego.
    - Działania promujące korzystanie z transportu zbiorowego.
    - Promocja ruchu rowerowego, urządzeń transportu osobistego oraz kształtowanie systemu ścieżek rowerowych.
    - Promocja ruchu pieszego i rozwój systemu atrakcyjnych przestrzeni publicznych – ulic, placów, zachęcających do przemieszczania się pieszo.
- Budowa dróg i ciągów obwodowych, jako forma ograniczania zanieczyszczeń powietrza oraz hałasu poprzez wyprowadzenie ruchu z centrum miejscowości.
- Rozwój programów zazieleniania miast i terenów pozamiejskich, w tym również obszarów uzdrowiskowych w celu ograniczania zanieczyszczeń powietrza:
    - Kształtowanie spójnego systemu terenów zieleni publicznej w formie parków, skwerów oraz atrakcyjnej zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych (w tym zieleni wysokiej i pasm krzewów).
    - Zadrzewianie miast i obszarów wiejskich.
    - Ochrona korytarzy i klinów napowietrzających w obszarach miejskich.
- Poprawa efektywności energetycznej sektora publicznego i mieszkalnictwa:
    - Modernizacja energetyczna budynków.
    - Rozwój energooszczędnego budownictwa.
- Podniesienie efektywności energetycznej przedsiębiorstw.

PROGRAM OCHRONY POWIETRZA DLA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Uchwała Nr LXXV/1102/23 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 20 listopada 2023 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXV/373/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego

Podstawowym celem Programu ochrony powietrza dla stref województwa małopolskiego jest poprawa jakości powietrza i dotrzymanie obowiązujących standardów, aby ograniczyć niekorzystny wpływ zanieczyszczeń na zdrowie i jakość życia mieszkańców. Dlatego też zaplanowane działania mają na celu uzyskanie maksymalnego efektu ekologicznego poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń ze źródeł, które w największy sposób oddziałują na wielkość stężeń substancji w powietrzu.

Do osiągnięcia celu Programu konieczna jest realizacja zadań wskazanych w harmonogramie realizacji oraz uwzględnianie ogólnych kierunków działań, które w sposób pośredni wpływają na poprawę stanu jakości powietrza. Realizacja założonych działań naprawczych pozwoli na osiągnięcie poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu, a także przyczyni się do osiągnięcia pułapu stężenia ekspozycji dla pyłu PM2,5 w odniesieniu do aglomeracji krakowskiej.

Program wskazuje następujące kierunki działań naprawczych:

- Ograniczenie niskiej emisji i poprawa efektywności energetycznej,
- Ograniczenie emisji z sektora transportu,
- Ograniczenie emisji z działalności gospodarczej.

W ramach każdego z ww. działań naprawczych określono zadania i obowiązki do realizacji przez różne podmioty.

DZIAŁANIE 1. OGRANICZENIE NISKIEJ EMISJI I POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ
Kod działania: PL12_ONE
Głównym celem działania jest pełne wdrożenie wymagań obowiązujących uchwał antysmogowych, a także poprawa efektywności energetycznej budynków i zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
Zadania wszystkich instytucji publicznych:
1. Przy finansowaniu ze środków publicznych instalacji grzewczych na paliwa stałe o mocy do 1 MW, instytucje publiczne zobowiązane są zapewnić:

- finansowanie wyłącznie dla instalacji zasilanych biomasą o emisji cząstek stałych do 20 mg/m³ (przy 10% O_2),
- stosowanie zbiorników buforowych jako obowiązkowe w przypadku kotłów z ręcznym podawaniem paliwa oraz zalecane w przypadku kotłów z automatycznym podawaniem paliwa. Minimalna pojemność zbiorników buforowych powinna być zgodna z dokumentacją techniczną kotła.

Dodatkowo należy zapewnić preferencje w postaci wyższego dofinansowania dla: pomp ciepła, paneli fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych oraz dla ogrzewania elektrycznego, instalacji grzewczych podłączanych do sieci ciepłowniczych, w szczególności do ciepłowni geotermalnych oraz kotłów na biomasę o emisji pyłu do 20 mg/m³ (przy 10% O_2).
2. Gmina, powiat i województwo zobowiązane są zapewnić, że co najmniej 50%, a od 1 stycznia 2026 roku 75% energii elektrycznej zużywanej w ciągu roku przez będące jej własnością budynki użyteczności publicznej, będzie pochodziło ze źródeł odnawialnych. Cel może zostać osiągnięty poprzez:

- inwestycję we własną instalację wytwarzającą energię elektryczną z OZE,
- zakup energii poświadczony gwarancją pochodzenia energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych lub zawarcie bezpośredniej umowy PPA (Power Purchase Agreement) z wytwórcą energii z OZE,
- udział w klastrze energii lub innej dostępnej formie społeczności energetycznej wytwarzających energię elektryczną z OZE,
- dzierżawę instalacji lub zakup energii od spółdzielni lub przedsiębiorstwa inwestujących w OZE na obiektach gminy,
- zakup lub dzierżawę udziału w wirtualnie eksploatowanej instalacji OZE.

Zadania wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz rad gmin
1. Prowadzenie punktu obsługi Programu Czyste Powietrze w oparciu o porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.
2. Rekomendacja prowadzenia lokalnego punktu obsługi mieszkańca w zakresie ochrony powietrza zgodnie z założeniami programu pn. „Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021- 2027”. Punkt powinien zapewniać konsultacje mieszkańców z Ekodoradcą, m.in. w zakresie: możliwości uzyskania dofinansowania do zmiany systemu ogrzewania, instalacji OZE i termomodernizacji domu, wsparcie w obliczaniu kosztów inwestycyjnych i operacyjnych dla możliwych wariantów dofinansowań do inwestycji.
3. Utrzymanie stanowiska Ekodoradcy. W gminach o liczbie mieszkańców do 20 tys. należy zatrudnić co najmniej 1 Ekodoradcę, w gminach o liczbie mieszkańców powyżej 20 tys. – co najmniej 2 Ekodoradców, w gminach o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys. – co najmniej 3 Ekodoradców, w przypadku gminy o liczbie mieszkańców powyżej 500 tys. – co najmniej 6 Ekodoradców.
Przewidywane wsparcie do kosztów zatrudnienia Ekodoradców ze środków FEM na lata 2021-2027.
Do zadań Ekodoradcy należy, m.in.:

- doradztwo w zakresie możliwości pozyskania dofinansowania i analizy obniżenia kosztów inwestycyjnych. Wsparcie w wyborze optymalnej z punktu widzenia ekonomii i bezpieczeństwa energetycznego inwestycji w zakresie ogrzewania i efektywności energetycznej budynków prywatnych,
- doradztwo dla mieszkańców w zakresie technologii OZE, w tym promocja wykorzystania pomp ciepła oraz instalacji fotowoltaicznych m.in. jako rozwiązania pakietowego, oraz w zakresie źródeł ogrzewania,
- kontrola wymagań uchwały antysmogowej,
- prowadzenie edukacji ekologicznej na poziomie lokalnym w zakresie ochrony powietrza,
- obsługa programu Czyste Powietrze, inicjowanie i obsługa inwestycji w zakresie programu Stop Smog.

4. W każdym roku obowiązywania Programu - prowadzenie w gminach objętych uchwałą antysmogową dla Małopolski oraz lokalnymi uchwałami antysmogowymi, co najmniej 3 akcji informacyjnych o wymaganiach uchwały antysmogowej, dostępnych formach dofinansowania do wymiany kotłów wraz propozycją wsparcia. Akcje informacyjno-edukacyjne powinny obejmować także promocję wykorzystania pomp ciepła oraz instalacji fotowoltaicznych, w tym jako rozwiązania pakietowego oraz dotyczyć wpływu zanieczyszczenia powietrza na zdrowie i komfort życia obywateli.

a) Gmina zobowiązana jest dotrzeć z informacją, co najmniej 2 razy na rok, do każdego punktu adresowego, pod którym eksploatowana jest instalacja na paliwa stałe (dotyczy budynków mieszkalnych i niemieszkalnych),

b) Gmina zobowiązana jest prowadzić (niezależnie od obowiązku wymienionego w podpunkcie a)) co najmniej 1 typ akcji informacyjno-edukacyjnych (co najmniej raz w roku/lub ciągle w zależności od charakteru akcji) w sposób zapewniający dotarcie do mieszkańców posiadających instalacje na paliwa stałe niespełniające wymogów ekoprojektu lub klasy 5.

Wśród przykładowych metod można wymienić:

- Informacja o wymogach uchwał antysmogowych i dotacjach umieszczana na materiałach informacyjnych urzędu (plakaty, ogłoszenia – w połączeniu z innymi metodami),
- Wykorzystanie różnych środków przekazu, w tym social mediów,
- Regularne spotkania z mieszkańcami,
- Współpraca z proboszczami i parafiami – informacje o obowiązku wymiany i możliwych dotacjach zawarta w ogłoszeniach parafialnych.

Rekomenduje się przeprowadzenie większej ilości akcji informacyjno-edukacyjnych na obszarach, w których występują przekroczenia wartości dopuszczalnych lub docelowych zanieczyszczeń. Przewidywane wsparcie ze środków FEM 2021-2027.

5. Na oficjalnej stronie internetowej gminy (w widocznym miejscu na stronie głównej) należy zamieścić następujące informacje:

- aktualną jakość powietrza i stopień zagrożenia zanieczyszczeniem powietrza (jeśli został wprowadzony),
- odnośnik do aplikacji Ekointerwencja (możliwości zgłoszenia naruszenia przepisów ochrony środowiska),
- odnośnik do informacji o Programie Czyste Powietrze.

Zalecane jest także zamieszczenie odnośnika do kalkulatora grubości izolacji oraz kalkulatora dotacji.

6. Inwentaryzacja źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych, budynkach niemieszkalnych i budynkach użyteczności publicznej na terenie gminy. Dane powinny być wprowadzane do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB).

7. Prowadzenie przez straż gminną lub międzygminną, upoważnionych pracowników gminy lub we współpracy z policją kontroli w zakresie przestrzegania przepisów ochrony powietrza.
a) Gminy powinny corocznie opracowywać plan kontroli i prowadzić kontrole w jego oparciu począwszy od 2024 roku.
b) Minimalna liczba kontroli zawartych w planie kontroli musi obejmować:

- 60 budynków w gminach o liczbie mieszkańców do 10 tys.,
- 100 budynków w gminach o liczbie mieszkańców między 10 tys. a 20 tys.,
- 200 budynków w gminach o liczbie mieszkańców między 20 tys. a 50 tys.,
- 500 budynków w gminach o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys.

W przypadku mniejszej ilości budynków z zainstalowanymi źródłami ciepła na paliwa stałe niż wskazane ilości powyżej, gmina ma obowiązek skontrolować wszystkie budynki w ciągu roku.
c) Kontrole interwencyjne (reakcje na zgłoszenia naruszeń) powinny być wykonywane w ciągu 24 godzin od zgłoszenia w dni robocze od poniedziałku do piątku. W przypadku zgłoszenia interwencji w dzień wolny od pracy, kontrola powinna być wykonana w pierwszym dniu roboczym następującym po dniu wolnym od pracy.
d) W przypadku zgłoszeń dokonywanych przez aplikację Ekointerwencja administrowaną przez Urząd Marszałkowski należy zaktualizować informację o podjętych działaniach i rezultatach kontroli w ciągu 3 dni roboczych od podjęcia kontroli.
e) Pobieranie i zlecanie badania próbki popiołu z paleniska zgodnie z przyjętym planem kontroli, ale nie mniej niż 5% kontroli.
f) Kontrole powinny być połączone z aktualizacją danych w CEEB.
g) W Krakowie kontrole planowe powinny corocznie objąć wszystkie budynki, w których nadal eksploatowane są indywidualne paleniska na paliwa stałe z uwagi na obowiązującą na jego terenie tzw. uchwałę antysmogową dla Krakowa.
h) Gminy powinny prowadzić kontrole w oparciu o procedurę przeprowadzania kontroli palenisk pod kątem przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów, opracowaną zgodnie z wytycznymi przygotowanymi przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego.
i) Rekomenduje się tworzenie straży gminnych lub międzygminnych w celu zwiększenia skuteczności kontroli.
j) Zaleca się, aby kontrole były połączone z równoczesną edukacją na temat wpływu zanieczyszczeń na zdrowie, możliwości pozyskania dofinansowania oraz obniżenia kosztów ogrzewania.

Przewidywane wsparcie do działań kontrolnych ze środków FEM 2021-2027.

8. Wsparcie mieszkańców gminy dotkniętych ubóstwem energetycznym w oparciu o przygotowaną i aktualizowaną przez gminę analizę problemu ubóstwa energetycznego:

- Rekomendowane jest uruchomienie programu osłonowego w postaci dopłat do wyższych kosztów ogrzewania.
- Rekomendowana jest realizacja dedykowanych programów wsparcia poprzez dofinansowanie wymiany kotłów i termomodernizacji (np. Program StopSmog, operatorzy w Programie Czyste Powietrze).
- Rekomenduje się, aby gminy zidentyfikowały potrzeby inwestycyjne w zakresie wymiany źródeł ciepła i termomodernizacji w budynkach, które zamieszkują ww. osoby. Rekomenduje się wykonanie tej analizy potrzeb do końca 2024 roku.

9. W ramach działań związanych z planowaniem przestrzennym gminy, w tym w ramach opracowywania planów ogólnych gminy w zakresie ustalenia kierunków zagospodarowania przestrzennego należy:

a. zidentyfikować i wyznaczyć obszary, które ze względów technicznych i prawnych mogą być przeznaczone pod urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW. W przypadku, gdy brak jest obszarów spełniających ww. warunki, należy również wykazać ten fakt w studium,
b. dla obszarów miast: przewidzieć zwiększenie powierzchni parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem o 3% do 2025 roku, o 6% do 2030 roku i o 10% do 2040 roku (zapis wynika z Krajowego Programu Ochrony Powietrza).
c. dla obszarów miast: określić warunki optymalnego przewietrzania gminy dla potrzeb odpowiedniego planowania przestrzennego i zapewnienia odpowiedniej jakości powietrza (zapis wynika z Krajowego Programu Ochrony Powietrza).
10. Rekomendowane jest przeznaczenie corocznie w ramach budżetu gminy co najmniej 1% dochodów własnych na działania związane z ochroną powietrza, obejmujące m.in.:

- zatrudnienie Ekodoradców oraz uruchomienie i obsługę punktów obsługi programu Czyste Powietrze,
- inwentaryzację źródeł ogrzewania budynków w gminie oraz aktualizację bazy CEEB,
- realizację programów dotacyjnych wspierających program Czyste Powietrze oraz programów osłonowych dla osób dotkniętych ubóstwem energetycznym,
- kontrole w zakresie naruszeń przepisów o ochronie powietrza,
- działania edukacyjno-informacyjne dotyczące ochrony powietrza,
- termomodernizację budynków użyteczności publicznej lub instalację odnawialnych źródeł energii.

11. Gminy objęte uchwałą antysmogową dla Małopolski zobowiązane są podjąć wszelkie dostępne działania w celu pełnego wdrożenia uchwały antysmogowej w terminach wynikających z tej regulacji oraz powinny zapewnić monitorowanie i wsparcie dla przypadków opóźnień wynikających z trudności prawnych i sytuacji ekonomicznej mieszkańców i zapewnienia osobom najbardziej potrzebującym podejścia indywidualnego.
12. Gminy objęte lokalnymi uchwałami antysmogowymi zobowiązane są podjąć wszelkie dostępne działania w celu pełnego wdrożenia uchwały antysmogowej w terminach wynikających z tej regulacji oraz powinny zapewnić monitorowanie i wsparcie dla przypadków opóźnień wynikających z trudności prawnych i sytuacji ekonomicznej mieszkańców i zapewnienia osobom najbardziej potrzebującym podejścia indywidualnego.
13. Rekomenduje się dążenie do możliwie jak najszybszego osiągnięcia w otoczeniu żłobków, przedszkoli, szkół, szpitali, domów spokojnej starości oraz innych obiektów, w których przebywają przez długi czas osoby szczególnie narażone na szkodliwe oddziaływanie zanieczyszczenia powietrza, jakości powietrza zgodnej z obowiązującymi przepisami.
14. Burmistrzom i prezydentom miast, w szczególności prezydentom miast na prawach powiatu, rekomenduje się przeprowadzenia analizy możliwości tworzenia „szkolnych ulic". Przez tworzenie „szkolnych ulic" rozumie się wdrożenie odpowiednich działań w zakresie organizacji ruchu samochodowego i zagospodarowania terenu, mających na celu ograniczenie narażenia dzieci i młodzieży na zanieczyszczenie powietrza pochodzące z transportu samochodowego, w szczególności poprzez nasadzenia zieleni oddzielające szkoły i żłobki od ulic.
15. Rekomenduje się prowadzenie intensywnych nasadzeń zieleni izolującej od zanieczyszczenia powietrza na terenie jak i wokół żłobków, przedszkoli, szkół, szpitali, domów spokojnej starości oraz innych obiektów, w których przebywają przez długi czas osoby szczególnie narażone na szkodliwe oddziaływanie zanieczyszczenia powietrza.

DZIAŁANIE 2. OGRANICZENIE EMISJI Z SEKTORA TRANSPORTU
KOD DZIAŁANIA PL12_OET
Działania, które powinny być uwzględniane w strategiach i planach na poziomie gmin, powiatów i województwa:

a) organizacja ruchu pojazdów w gminnych powinna dążyć do ograniczenia ich liczby w centrach miast oraz zapewnienia płynności ruchu, b) tworzenie i egzekwowanie stref uspokojonego ruchu z ograniczeniem prędkości do 30 km/h, c) wdrażanie systemów inteligentnego zarządzania ruchem (ITS), d) rozbudowa transportu zbiorowego, w szczególności połączeń między gminami miejskimi i zlokalizowanymi wokół gminami ościennymi, e) tworzenie regularnych połączeń autobusowych przede wszystkim w miejscach, gdzie nie istnieje (bądź nie jest ona regularna) komunikacja autobusowa, f) wdrożenie energooszczędnych i niskoemisyjnych rozwiązań w transporcie publicznym, w tym zakup niskoemisyjnego i zeroemisyjnego taboru, g) rozwój połączeń w ramach Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej oraz połączeń poprzecznych do linii kolejowych SKA – linii autobusowych zapewniających połączenie ze stacjami kolejowymi SKA, h) utrzymanie dróg, chodników, ścieżek rowerowych i innych ciągów komunikacyjnych utwardzonych w sposób ograniczający wtórną emisję zanieczyszczeń poprzez regularne mycie, remonty i poprawę stanu ich nawierzchni, i) rozwój komunikacji rowerowej (z uwzględnieniem rowerów towarowych) poprzez ciągłą modernizację i rozbudowę infrastruktury rowerowej, j) tworzenie zielonych stref przyjaznych dla pieszych, k) budowa parkingów Park&Ride oraz Bike&Ride zlokalizowanych przy stacjach kolejowych (w tym przy stacjach Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej), pętlach autobusowych i tramwajowych z zastosowaniem niższych opłat za postój na P&R/B&R dla osób korzystających z biletów okresowych na komunikację miejską, l) promowanie zrównoważonych form transportu (transport rowerowy i pieszy, komunikacji publicznej, car/bike sharing, transport z wykorzystaniem hulajnóg, car pooling), m) wdrażanie i rozwój systemów rowerów miejskich z uwzględnieniem rowerów towarowych i rowerów specjalnych dla osób z niepełnosprawnością zarówno na wynajem krótkoterminowy, jak i długoterminowy w oparciu o system opłat abonamentowych; zapewnienie niezbędnej infrastruktury do ich funkcjonowania, n) podejmowanie działań mających na celu rozwój sieci ogólnodostępnych stacji ładowania, o) ograniczanie ruchu samochodów w centrach miast na rzecz ruchu pieszego i rowerowego, w tym tworzenie stref wolnych od ruchu samochodowego, p) nadawanie w przestrzeni publicznej priorytetu potrzebom pieszych, q) uwzględnienie w zamówieniach publicznych na zakup floty pojazdów, zlecanych przez instytucje publiczne, rowerów, w tym rowerów towarowych, r) zapewnienie płynności i sprawności przejazdu pojazdów transportu zbiorowego poprzez odpowiednie działania infrastrukturalne, m.in. poprzez wydzielanie buspasów, s) tworzenie zintegrowanych węzłów przesiadkowych wraz z odpowiednią infrastrukturą, t) zapewnienie przyjaznej i przystępnej cenowo dla mieszkańców komunikacji publicznej jako alternatywy dla wprowadzanych ograniczeń dla pojazdów indywidualnych.

Poza rekomendowanymi kierunkami działań wyznaczone zostały również obligatoryjne zadania związane z sektorem transportu.

Zadania wszystkich instytucji publicznych:

1) W ramach zielonych zamówień publicznych rekomenduje się w warunkach udzielenia zamówienia publicznego uwzględnienie następujących wymagań:

a) obowiązek spełnienia przez pojazdy realizujące przewozy regularne specjalne oraz usługi przewozu okazjonalnego wyznaczonych norm emisji spalin – przewoźnik świadczący usługę transportową musi zrealizować ją pojazdami o normie minimum EURO 4 w przypadku pojazdów z silnikiem benzynowym oraz EURO 6 w przypadku pojazdów z silnikiem Diesla.

b) w ramach zamówień na roboty budowlane: obowiązek spełnienia przez maszyny mobilne nieporuszające się po drogach (tj. maszyny budowlane – koparki, ładowarki, spycharki, itp.) o mocy powyżej 18 kW 40 wymagania w postaci wyposażenia w filtr cząstek stałych, obowiązek czyszczenia na mokro (przez wykonawcę zleconego zamówienia) ulic i terenu wokół budowy, które są zanieczyszczone na skutek budowy, zraszanie w okresie bezdeszczowym składowisk materiałów sypkich, stosowanie stanowisk do usuwania gruntu lub błota

z kół sprzętu ciężkiego opuszczających plac budowy, stosowanie cięcia elementów betonowych na "mokro", stosowanie przykrycia przy przewożeniu materiałów pylących.

DZIAŁANIE 3. OGRANICZENIE EMISJI Z DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Zadania wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz rad gmin: Prowadzenie akcji informacyjnej o wymaganiach uchwały antysmogowej dla Małopolski oraz dostępnych formach dofinansowania do wymiany kotłów z dotarciem przynajmniej raz w roku do każdego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą na terenie gminy, który eksploatuje instalację spalania paliw stałych.

UCHWAŁA ANTYSMOGOWA DLA MAŁOPOLSKI

Uchwała Nr LIX/842/22 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 września 2022 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXXII/452/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Uchwała ogranicza powstawanie nowych źródeł emisji zanieczyszczeń:

- Od 1 lipca 2017 roku nie jest możliwa w Małopolsce instalacja kotła na węgiel lub drewno lub kominka na drewno o parametrach emisji gorszych niż wyznaczone w unijnych rozporządzeniach w sprawie ekoprojektu, tj.:
    - sezonowa efektywność energetyczna ogrzewania pomieszczeń dla kotłów o nominalnej mocy cieplnej 20 kW lub mniejszej nie może być mniejsza niż 75 %;
    - sezonowa efektywność energetyczna ogrzewania pomieszczeń dla kotłów o znamionowej mocy cieplnej przekraczającej 20 kW nie może być mniejsza niż 77 %;
    - emisje cząstek stałych dotyczące sezonowego ogrzewania pomieszczeń nie mogą przekraczać 40 mg/m^3 w przypadku kotłów z automatycznym podawaniem paliwa oraz 60 mg/m^3 w przypadku kotłów z ręcznym podawaniem paliwa;
    - emisje organicznych związków gazowych dotyczące sezonowego ogrzewania pomieszczeń nie mogą przekraczać 20 mg/m^3 w przypadku kotłów z automatycznym podawaniem paliwa oraz 30 mg/m^3 w przypadku kotłów z ręcznym podawaniem paliwa;
    - emisje tlenku węgla dotyczące sezonowego ogrzewania pomieszczeń nie mogą przekraczać 500 mg/m^3 w przypadku kotłów z automatycznym podawaniem paliwa oraz 700 mg/m^3 w przypadku kotłów z ręcznym podawaniem paliwa;
    - emisje tlenków azotu, wyrażone jako ekwiwalent dwutlenku azotu, dotyczące sezonowego ogrzewania pomieszczeń nie mogą przekraczać 200 mg/m^3 w przypadku kotłów na biomasę oraz 350 mg/m^3 w przypadku kotłów na paliwa kopalne;
    - W przypadku kotła na paliwo stałe wymogi te muszą zostać spełnione dla paliwa zalecanego i dowolnego innego odpowiedniego paliwa.
- Osoby, które budują nowy dom, przeprowadzają remont z wymianą kotła lub kominka albo wymieniają kocioł lub kominek na nowy, będą zobowiązane zainstalować nowoczesne urządzenie spełniające wymagania ekoprojektu.

Kominki, które nie spełniają wymagań w zakresie ekoprojektu lub sprawności cieplnej na poziomie co najmniej 80%, do 30 kwietnia 2024 roku muszą zostać wymienione lub wyposażone w urządzenie redukujące emisję pyłu do poziomu zgodnego z wymaganiami ekoprojektu.

Dla mieszkańców, którzy już obecnie korzystają z ekologicznego ogrzewania – gazu, oleju, ogrzewania elektrycznego lub pomp ciepła – uchwała nie wprowadzi żadnych nowych obowiązków lub ograniczeń. Wyznaczono długie okresy przejściowe:

- Do końca 30 kwietnia 2024 r. – wymiana kotłów na węgiel lub drewno, które nie spełniają żadnych norm emisyjnych.

- Do końca 2026 r. – wymiana kotłów, które spełniają podstawowe wymagania emisyjne (klasa 3 lub 4 wg normy PN-EN 303-5:2012).
- Istniejące (dot. kotłów zainstalowanych przed 1.07.2017 r.) kotły klasy 5 (wg normy PN-EN 303-5:2012), mogą być eksploatowane bezterminowo.

Wymagania dot. jakości paliw od 1 lipca 2017 r.:

- zakaz stosowania mułów i flotów węglowych.
- zakaz spalania drewna o wilgotności powyżej 20% (suszenie przynajmniej 2 sezony).

Kontrola przestrzegania wprowadzanych ograniczeń jest prowadzona przez uprawnione służby: upoważnionych pracowników Urzędu Gminy Wieprz, policję, Inspekcję Ochrony Środowiska.

3.2.2 Dokumenty lokalne

Niniejszy dokument wykazuje spójność z celami i założeniami dokumentów strategicznych Gminy Wieprz, tj.:

STRATEGIA ROZWOJU GMINY WIEPRZ NA LATA 2023 - 2030

Uchwała Nr XLIII/347/2023 Rady Gminy Wieprz z dnia 13 marca 2023 r. w sprawie: przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Wieprz na lata 2023–2030

Cel strategiczny nr 5: Poprawa stanu środowiska naturalnego.

Cel szczegółowy nr 4: Zwiększenie wykorzystania OZE w budynkach użyteczności publicznej oraz w gospodarstwach domowych na terenie gminy Wieprz.

Kierunki działań:

- Montaż OZE w budynkach użyteczności publicznej na terenie gminy;
- Zapewnienie neutralności energetycznej budynków użyteczności publicznej;
- Realizacja projektów związanych z zastosowaniem OZE w budynkach mieszkalnych;
- Prowadzenie działań informacyjnych, szkoleniowych i edukacyjnych z zakresu polityki klimatycznej;
- Zwiększenie wykorzystania proekologicznych źródeł energii.

Cel szczegółowy nr 5: Poprawa jakości powietrza na terenie gminy Wieprz, poprzez zmniejszenie ilości zanieczyszczeń emitowanych w wyniku procesów spalania paliw stałych do celów grzewczych w budynkach mieszkalnych.

Kierunki działań:

- Głęboka termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie gminy;
- Wymiana starych źródeł ciepła na nowe ekologiczne systemy ogrzewania;
- Udzielanie dotacji na zmianę sposobu ogrzewania w budynkach mieszkalnych;
- Stosowanie zachęt prowadzących do zmiany sposobu ogrzewania w budynkach mieszkalnych;
- Prowadzenie działań informacyjnych, szkoleniowych i edukacyjnych w zakresie poprawy czystości powietrza na terenie gminy;
- Działania kontrolne w zakresie wywiązywania się mieszkańców z obowiązków dotyczących dopuszczalnych źródeł ciepła oraz wykorzystywanych paliw (zatrudnienie strażnika gminnego);
- Montaż czujników monitorowania stanu powietrza na terenie gminy oraz udostępnianie informacji o jakości powietrza;
- Ekologiczne rozwiązania komunikacyjne.

ZMIANA NR 5 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY WIEPRZ

Uchwała Nr XXX/247/2022 Rady Gminy Wieprz z dnia 14 stycznia 2022 r.

Zaopatrzenie w gaz

Kierunki rozwoju tego systemu będą ukierunkowane na zapewnienie zwiększonych dostaw gazu sieciowego:

- do miejscowości położonych w północnej części gminy, wyróżniających się obecnie najmniejszą liczbą odbiorców gazu – Gierałtowiczki i Przybradz;
- obecnym i przyszłym odbiorcom w obszarach, w których przewidywany jest rozwój:
  - specjalistycznej działalności usługowej produkcyjnej i gospodarczej,
  - układu osadniczego,
  - centrum usługowego miejscowości Wieprz i centrów pozostałych miejscowości.
- oraz odbiorcom z pozostałych obszarów, w miarę pojawiających się potrzeb.

Głównym zadaniem w zakresie zaopatrzenia w gaz jest objęcie dostawami gazu sieciowego wszystkich mieszkańców gminy wyrażających taką potrzebę i zapewnianie tych dostaw na poziomie odpowiadającym ujawniającemu się popytowi. W tym celu konieczna jest dalsza rozbudowa, skorelowana z potrzebami, oraz modernizacja istniejącej sieci rozdzielczej, uwzględniająca częściową wymianę najstarszych gazociągów stalowych na polietylenowe o większej przepustowości i odpornych na oddziaływania korozyjne – według planów przedsiębiorstwa sieciowego. Doprowadzenie gazu sieciowego do nowych odbiorców w gminie będzie wymagało rozbudowy sieci rozdzielczej gazu średnioprężnego niestwarzającej istotnych ograniczeń przestrzennych.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Rozwój systemu zaopatrzenia w energię elektryczną gminy Wieprz będzie zmierzał w kierunku:

- zapewnienia wszystkim mieszkańcom gminy i pozostałym odbiorcom niezawodnych dostaw mocy i energii elektrycznej o wymaganym standardzie;
- zmniejszenia występujących dysproporcji w dostawach mocy i energii elektrycznej do poszczególnych miejscowości gminy;
- zaspokojenia przyszłych potrzeb, wynikających z rzeczywistego rozwoju przestrzennego gminy i jej aktywizacji gospodarczej;
- minimalizacji kosztów ponoszonych przez gminę na oświetlenie miejsc publicznych, ulic, placów i dróg znajdujących się na terenie gminy i stanowiących mienie komunalne;
- ograniczenia niekorzystnego wpływu elektroenergetycznych linii napowietrznych na atrakcyjność krajobrazu.

Obszary o przewidywanym intensywnym, a nawet skokowym wzroście zapotrzebowania na dostawy mocy i energii elektrycznej to obszary rozwoju:

- specjalistycznej działalności usługowej produkcyjnej i gospodarczej,
- układu osadniczego,
- centrum usługowego miejscowości Wieprz i centrów pozostałych miejscowości.

Analogiczny, duży wzrost zapotrzebowania na dostawy mocy i energii elektrycznej wystąpi w przypadku realizacji pojedynczych, energochłonnych inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej.

Bardziej równomiernego przyrostu zapotrzebowania na dostawy mocy i energii elektrycznej oczekiwać należy na pozostałych obszarach gminy, w miarę wzrostu zainwestowania.

Głównym zadaniem w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną jest zwiększenie niezawodności dostaw mocy i energii elektrycznej o wymaganym standardzie, obecnym i przyszłym odbiorcom energii, które zostanie osiągnięte poprzez:

- sukcesywną rozbudowę i modernizację sieci elektroenergetycznej średniego napięcia i niskiego napięcia w celu tworzenia pętlowych i pierścieniowych układów zasilania oraz budowę stacji transformatorowych ŚN/nn;
- wyznaczenie w planach miejscowych rezerw terenu na powyższe cele
  - w postaci pasów wolnych od zabudowy dla linii napowietrznych 15 kV i odgałęzień od tych linii do stacji transformatorowych,
  - wyznaczenie rezerw terenu dla nowych stacji transformatorowych ŚN/nn i dróg dojazdowych do tych stacji.

Wzdłuż istniejących linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 110 kV wymaga się zachowania wolnego od zabudowy pasa terenu. W niniejszym studium wyznaczono takie pasy o szerokości 30 m (po 15 m po obu stronach linii).

Ograniczenie niekorzystnego wpływu napowietrznych linii elektroenergetycznych na walory krajobrazowe i estetyczne zostanie osiągnięte w rezultacie:

- sukcesywnej wymiany, w ramach podejmowanej modernizacji, istniejących linii napowietrznych średniego i niskiego napięcia na linie kablowe na terenach centrów miejscowości, obszarach kształtowania zabudowy o charakterze i standardzie miejskim oraz na obszarach o wysokich walorach krajobrazowych;
- projektowania oraz realizacji na tych terenach nowych linii średniego i niskiego napięcia wyłącznie w wykonaniu kablowym;
- wymiany istniejących napowietrznych stacji transformatorowych SN/nn na stacje wnętrzowe oraz projektowania na tych terenach nowych stacji transformatorowych SN/nn wyłącznie w wykonaniu wnętrzowym;
- uwzględnienia w planach miejscowych rezerw terenu na wymienione cele.

Aktualizacja Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Wieprz na lata 2025-2027

Aktualizacja „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe" określa:

- ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
- przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych,
- możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii z uwzględnieniem energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych w instalacjach odnawialnego źródła energii, energii elektrycznej i ciepła użytkowego wytwarzanych w kogeneracji oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych,
- możliwości stosowania środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej;
- zakres współpracy z innymi gminami.

Zapisy PGN są spójne z ww. Założeniami.

3.3 Spójność z dokumentami na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym

Podsumowując powyższą prezentację programów i planów i zawartych w nich zapisów kierunkowych dla PGN należy stwierdzić, że ustalenia PGN pozostają w zgodzie z obowiązującymi uwarunkowaniami politycznymi, prawnymi i gospodarczymi. Działania planu są realizacją celów i działań dokumentów wyższego rzędu.
Zapisy Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Wieprz są spójne z aktualnymi programami i strategiami funkcjonującymi na jej obszarze.
Gmina realizując działania zawarte w Planie gospodarki niskoemisyjnej wykonuje zadania Programu Ochrony Powietrza obowiązującego w strefie małopolskiej. Wszystkie działania zawarte w PGN są konsekwencją POP dla strefy małopolskiej.

4 Charakterystyka Gminy Wieprz[4]

4.1 Dane ogólne

Gmina Wieprz położona jest w południowo – zachodniej części województwa małopolskiego, w granicach pięknego Pogórza Wilamowickiego i Pogórza Śląskiego. Dolina Wieprzówki stanowi najbardziej charakterystyczny element rzeźby obszaru gminy i rozdziela jej terytorium na dwie części. Graniczy z gminami: Przeciszów, Zator, Tomice, Wadowice, Andrychów, Kęty, Osiek. W jej skład wchodzi 6 wsi sołeckich: Frydrychowice, Gierałtowice, Gierałtowiczki, Nidek, Przybradz i Wieprz. Gmina zajmuje powierzchnię 7 432 ha. Aktualnie struktura przyrodnicza obszaru gminy jest odzwierciedleniem struktury użytkowania terenu. Tworzy ją mozaika terenów osadniczych, użytków rolnych, niewielkich enklaw leśnych oraz rozległych kompleksów stawów rybnych. Największe znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej w skali międzynarodowej mają kompleksy stawów rybnych wraz z roślinnością nadbrzeżną. Z przyrodniczego punktu widzenia za cenny należy uznać obszar specjalnej ochrony ptaków NATURA 2000 „Dolina Dolnej Skawy".
Gmina Wieprz jest gminą typowo rolniczą. Rozwojowi rolnictwa na terenie gminy Wieprz sprzyjają naturalne warunki obszaru gminy, tj. dość wysokie klasy bonitacyjne gruntów rolnych i korzystne warunki klimatyczne. Kierunki produkcji roślinnej są różnorodne, z przewagą uprawy zbóż, przy nieznacznym udziale sadownictwa. Najczęściej wykonywaną na terenie Gminy formą działalności gospodarczej jest handel stacjonarny artykułami spożywczymi, przemysłowymi, chemicznymi i rolnymi. Przetwórstwo i produkcja są wykonywane w większym zakresie, przez kilka dużych przedsiębiorstw.
Główny ciąg komunikacyjny na terenie Gminy Wieprz stanowi droga wojewódzka W781 o długości 12,66 km. Uzupełniającą sieć dróg stanowią drogi powiatowe na długości 43,32 km oraz drogi gminne.

[4] *Na podstawie dokumentów strategicznych i opracowań Gminy Wieprz*

Rysunek 1. Położenie Gminy Wieprz

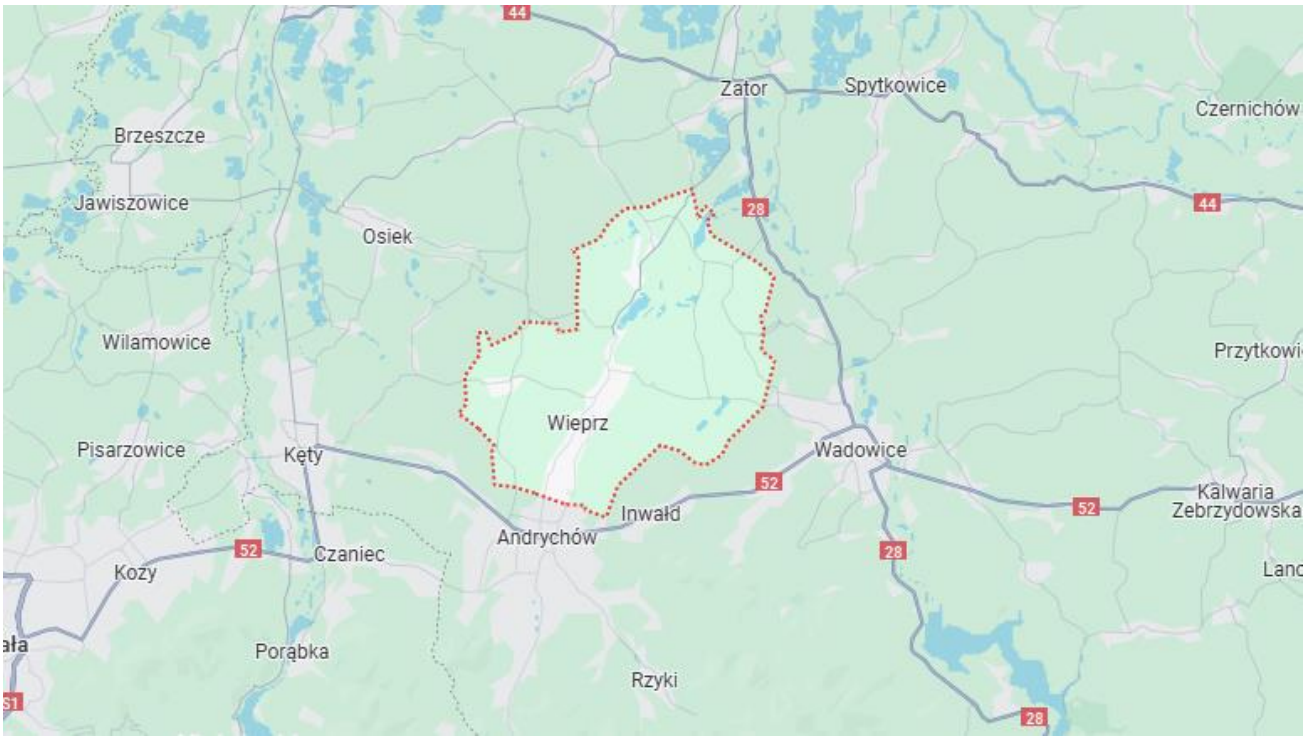

Źródło: Mapy Google

4.2 Dane charakterystyczne

4.2.1 Demografia

Liczba mieszkańców Gminy Wieprz wynosi 12 797 osób (wg danych statystycznych z 30.06.2024 r.). Współczynnik feminizacji w 2023 r. wyniósł 98. Gęstość zaludnienia w 2023 r. była równa 171,4 osób/km^2. Liczba mieszkańców gminy w ostatnich latach wykazuje tendencję wzrostową, co jest zjawiskiem korzystnym z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego. W 2023 r. przyrost naturalny przyjął wartość dodatnią tj. 2. Najliczniejszą grupę stanowi ludność w wieku produkcyjnym (ok. 63,4% ludności), zaś najmniej liczną w wieku poprodukcyjnym (ok. 17,4% ludności).

Zmianę liczby mieszkańców od 2005 r. przedstawiono graficznie na wykresie poniżej.

*Wykres 1. Liczba ludności w Gminie Wieprz na przestrzeni lat 1995-2024**

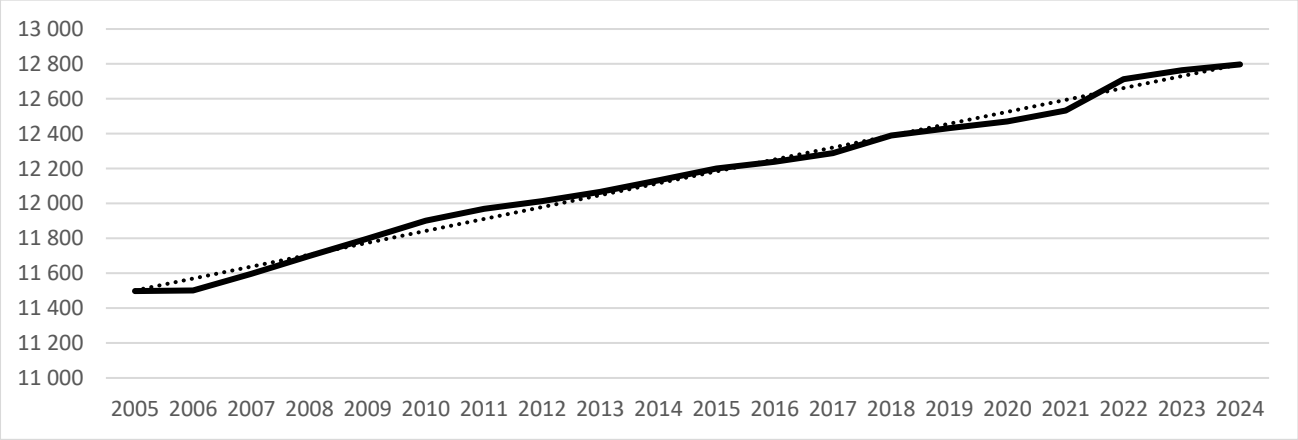

** 30.06.2024 r., Źródło: GUS, BDL*

4.2.2 Gospodarka

Na koniec 2024 r. funkcjonowało w Gminie Wieprz 1 2717 podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON. Najwięcej podmiotów skupiały sekcje (wg PKD 2007): F – Budownictwo – 268 podmiotów, G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 229, C – przetwórstwo przemysłowe – 210. Największą część stanowią firmy mikro – 1 188, zaś pozostałą część firmy małe – 25 podmiotów i średnie – 4 podmioty. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowią 84,6% wszystkich podmiotów.

4.2.3 Zasoby mieszkaniowe

Na koniec 2024 r. w gminie znajdowało się 3 555 mieszkań, a ich powierzchnia użytkowa wyniosła 387 456 m^2. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania to 109,0 m^2, przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę – 30,4 m^2, a przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie – 3,59. Należy zauważyć, że w gminie, podobnie jak w całym kraju obserwuje się tendencję rosnącą, zarówno w liczbie mieszkań jak i powierzchni użytkowej.

4.2.4 Klimat i warunki obliczeniowe

Pod względem klimatycznym obszar gminy w większości znajduje się w regionie klimatu pogórza, jedynie niewielka północna część, w dolinie Wieprzówki, zaliczana jest do regionu klimatu pogórskiego lub kotlin.
Podstawowe elementy charakterystyki klimatu Gminy Wieprz:

- Średnia roczna suma opadów 750-890 l/m^2,
- Suma opadów stycznia 50 l/m^2,
- Suma opadów lipca 120 l/m^2,
- Temperatura średnia roczna 7.5-8.5^{o}C,
- Średnia temperatura stycznia -3°C,
- Średnia temperatura lipca 16°C,
- Liczba dni z pokrywą śnieżną 70-80 dni.

Warunki obliczeniowe

Warunki klimatyczne Gminy Wieprz scharakteryzowano pod kątem ich wpływu na zużycie energii, a zwłaszcza ciepła. Obecnie dla potrzeb obliczeń energetycznych w budownictwie, które mogą być wykorzystane w obliczeniach charakterystyk energetycznych budynków/lokali mieszkalnych i sporządzania świadectw energetycznych budynków/lokali mieszkalnych, w audytach energetycznych oraz w pracach projektowych i symulacjach energetycznych budynków/lokali mieszkalnych wykonywanych zawodowo lub w pracach naukowo-badawczych wykorzystuje się dane udostępnione na stronie Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju. Są to „Typowe lata meteorologiczne i statystyczne dane klimatyczne dla obszaru Polski do obliczeń energetycznych budynków”.

Zgodnie z normą PN-82-B-02403 pt. „Temperatury obliczeniowe zewnętrzne”, gmina leży w III strefie klimatycznej (rysunek poniżej).

Rysunek 2. Strefy klimatyczne Polski.

Źródło: PN-EN 12831:2006. Instalacje ogrzewcze w budynkach - Metoda obliczania projektowego obciążenia cieplnego

4.2.5 Jakość powietrza w Gminie Wieprz

Gmina Wieprz znajduje się w strefie podlegającej ocenie jakości powietrza – strefa małopolska. *Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Małopolskim za rok 2024* teren gminy klasyfikuje do obszarów **przekroczeń normatywnych stężeń zanieczyszczeń B(a)P/rok w pyle zawieszonym PM10**, **PM10/24 godz.** i **ozonu śr. 8-godz.**

Jakość powietrze poprawiła się względem roku 2020 kiedy to oprócz powyższych przekroczeń odnotowano przekroczenia stężeń PM2.5 (poziom dopuszczalny, śr. roczna). W roku bazowym stan jakości powietrza był zbliżony do tego z roku 2020. Wieprz wg ówczesnej oceny WIOŚ w Krakowie należał do strefy małopolskiej sklasyfikowanej jako C – odnotowane przekroczenia dla trzech ww. zanieczyszczeń zaliczanych do niskiej emisji (PM10, PM2,5, B(a)P, bez ozonu).

Jakość powietrza w Gminie uległa nieznacznej poprawie na przełomie kilku ostatnich lat niemniej nadal występują przekroczenia dwóch substancji zaliczanych do niskiej emisji. Z uwagi na ten fakt należy kontynuować, a nawet zintensyfikować realizację działań niskoemisyjnych oraz wpływających na poprawę efektywności energetycznej w gminie.

Rysunek 3. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego B(a)P w pyle zawieszonym PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie małopolskim, w 2024 roku.

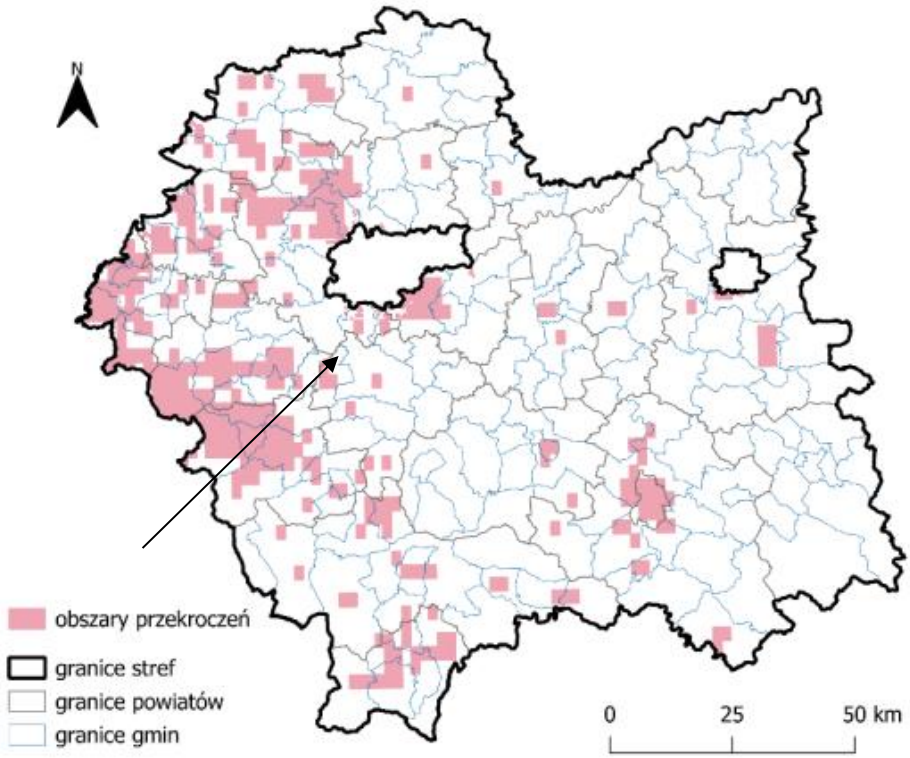

Źródło: GIOŚ

Rysunek 4. Zasięg obszarów przekroczeń dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie małopolskim, w 2024 roku.

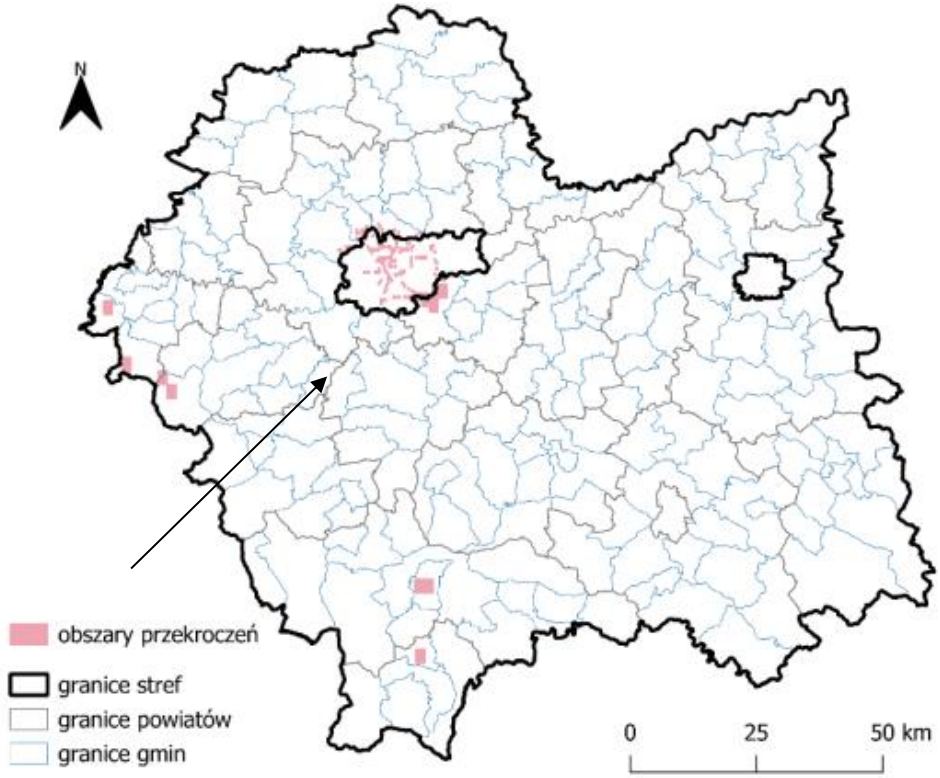

Źródło: GIOŚ

Rysunek 5. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla O3, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi, w województwie małopolskim, w 2024 roku.

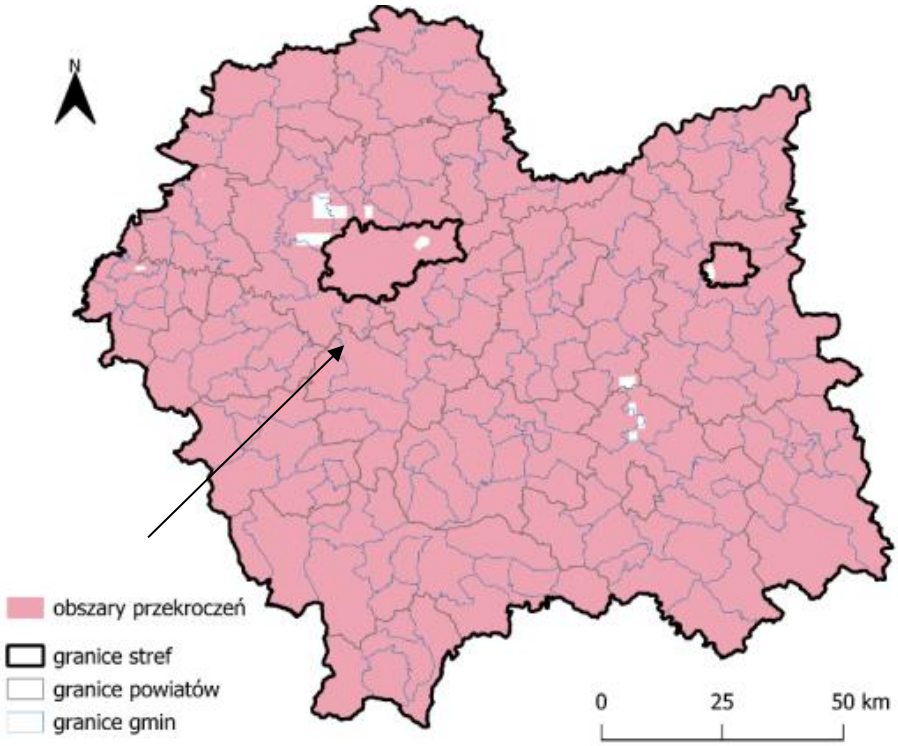

Źródło: GIOŚ

4.2.5.1 Rodzaje emisji[5]

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska emisja to „wprowadzanie bezpośrednio lub pośrednio, w wyniku działalności człowieka, do powietrza, wody, gleby lub ziemi: substancji bądź energii takich jak ciepło, hałas, wibracje lub pola elektromagnetyczne". Emisję zanieczyszczeń do powietrza dzieli się ze względu na następujące kategorie:

- ✓ *ze względu na sposób wprowadzania gazów i pyłów do powietrza*:
  - **emisja zorganizowana** – gdy zanieczyszczenia są wprowadzane do powietrza za pośrednictwem urządzeń technicznych – emitorów (np. emisja z kotłowni, z procesów technologicznych prowadzonych przy użyciu wentylacji mechanicznej),
  - **emisja niezorganizowana** – gdy zanieczyszczenia są wprowadzane do powietrza bez pośrednictwa emitorów (np. emisja z procesów prowadzonych na wolnym powietrzu lub w pomieszczeniach wyposażonych wyłącznie w wentylację grawitacyjną, emisja ze spalania paliw w silnikach spalinowych i inne)
- ✓ *ze względu na źródło*:
  - **źródła punktowe** – wprowadzanie substancji ze źródeł energetycznych i technologicznych do powietrza emitorem (kominem) w sposób zorganizowany; w tym:
    - energetyczne (elektrownie i elektrociepłownie zawodowe, elektrociepłownie przemysłowe, ciepłownie przemysłowe i komunalne, spalarnie)

[5] http://misja-emisja.pl, http://www.ochronasrodowiska.eu, Wskazówki dla wojewódzkich inwentaryzacji emisji na potrzeby ocen bieżących i programów ochrony powietrza – Ministerstwo Ochrony Środowiska.

    - przemysłowe (np. rafinerie, koksownie, huty, odlewnie, spiekalnie, cementownie, zakłady przemysłu chemicznego, kopalnie)
    - stacje i bazy paliw (napełnianie zbiorników, dystrybucja)
    - lotniska (cykl start-lądowanie, transport na terenie lotniska)
    - porty morskie (ruch statków i holowników)
    - kolejowe stacje rozrządowe (praca lokomotyw spalinowych)
- **źródła powierzchniowe** – wprowadzanie substancji z instalacji związanych z ogrzewaniem mieszkań w sektorze komunalno-bytowym oraz z instalacji, których eksploatacja nie wymaga uzyskania pozwolenia i nie musi być formalnie zgłaszana w stosownych urzędach, ale także emisja niezorganizowana z parkingów, wysypisk śmieci, wypalania traw, spalania liści, innych aktywności okołorolniczych, kopalni odkrywkowych, żwirowni, hałd, lotnisk; w tym:
- **źródła liniowe** – emisja ze źródeł ruchomych związanych z transportem pojazdów samochodowych i zużywanymi do tego celu paliwami - drogi i węzły komunikacyjne o dużym natężeniu ruchu.

✓ *ze względu na miejsce powstania:*

- **emisja z danego obszaru** – emisja powstała na obszarze analizowanym,
- **emisja napływowa** – emisja pojawiająca się na obszarze badanym a powstała poza jego granicami.

4.2.5.2 Charakterystyka niskiej emisji i problemy uciążliwości zjawiska niskiej emisji

„Niska emisja" - jest to emisja pyłów i szkodliwych gazów pochodząca z domowych pieców grzewczych i lokalnych kotłowni węglowych, w których spalanie węgla odbywa się w nieefektywny sposób. Cechą charakterystyczną niskiej emisji jest to, że powodowana jest przez liczne źródła wprowadzające do powietrza niewielkie ilości zanieczyszczeń. Duża ilość kominów o niewielkiej wysokości powoduje, że wprowadzanie zanieczyszczenia do środowiska jest bardzo uciążliwe, gdyż zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania, a są to najczęściej obszary o zwartej zabudowie mieszkaniowej.

Pył PM10 i pył PM2,5

Pył składa się z mieszaniny cząstek stałych i ciekłych zawieszonych w powietrzu i będących mieszaniną substancji organicznych i nieorganicznych. Pył zawieszony może zawierać substancje toksyczne takie jak wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (m.in. benzo(a)piren), metale ciężkie oraz dioksyny i furany.

PM10 - pył (PM- ang. particulate matter) jest zanieczyszczeniem powietrza składającym się z mieszaniny cząstek stałych, ciekłych lub obu naraz, zawieszonych w powietrzu i będących mieszaniną substancji organicznych i nieorganicznych. Cząstki te różnią się wielkością, składem i pochodzeniem. PM10 to pyły o średnicy aerodynamicznej do 10 µm, które mogą docierać do górnych dróg oddechowych i płuc.

PM2,5 – cząstki pyłu o średnicy aerodynamicznej do 2,5 µm, które mogą docierać do górnych dróg oddechowych i płuc oraz przenikać przez ściany naczyń krwionośnych. Jak wynika z raportów Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), długotrwałe narażenie na działanie pyłu zawieszonego PM2,5 skutkuje skróceniem średniej długości życia. Szacuje się (2000 r.), że życie przeciętnego mieszkańca Unii Europejskiej jest krótsze z tego powodu o ponad 8 miesięcy. Krótkotrwała ekspozycja na wysokie stężenia pyłu PM2,5 jest równie niebezpieczna, powodując wzrost liczby zgonów z powodu chorób układu oddechowego i krążenia oraz wzrost ryzyka nagłych przypadków wymagających hospitalizacji.

Pyły PM10 i PM2,5 mogą wywoływać np. kaszel, trudności z oddychaniem i zadyszkę, szczególnie w czasie wysiłku fizycznego. Przyczyniają się do zwiększenia zagrożenia infekcjami układu oddechowego oraz występowania zaostrzeń objawów chorób alergicznych jak astmy, kataru siennego i zapalenia alergicznego spojówek. Nasilenie objawów zależy w dużym stopniu od stężenia pyłu w powietrzu, czasu ekspozycji, dodatkowego narażenia na czynniki pochodzenia środowiskowego oraz zwiększonej podatności osobniczej (dzieci i osoby w podeszłym wieku, współwystępowanie przewlekłych chorób serca i płuc). Ponieważ pewne składniki pyłów mogą przenikać do krwioobiegu, dłuższe narażenie na wysokie stężenia pyłu może mieć istotny wpływ na przebieg chorób serca (nadciśnienie, zawał serca) lub nawet zwiększać ryzyko zachorowania na choroby nowotworowe, szczególnie płuc.
Zgodnie z informacjami wynikającymi z analizy kobiet w Krakowie, które w okresie ciąży były eksponowane na PM2,5 powyżej 35 µg/m³ rodziły one dzieci z istotnie niższą masą urodzeniową (średnio o 128 g), mniejszym obwodem główki (średnio o 0,3 cm) i mniejszą długością ciała (średnio o 0,9 cm). Zaobserwowano, że u dzieci o niższej masie urodzeniowej częściej występował tzw. świszczący oddech w późniejszym okresach życia, co zwykle poprzedza występowanie objawów astmatycznych.

Badania wykonane u pięcioletnich dzieci, które były narażone na wyższe stężenia pyłu w okresie prenatalnym, wykazały wyraźnie niższą całkowitą objętość wydechową płuc o około 100 ml. Może to świadczyć o gorszym wykształceniu płuc u dzieci eksponowanych na wyższe stężenia pyłu w okresie życia płodowego. Okazało się, że nawet stosunkowo niskie stężenia PM2,5 powyżej 20 µg/m³ zwiększały podatność tych dzieci na nawracające zapalenie oskrzeli i zapalenie płuc.

Benzo(a)piren

Benzo(a)piren - B(a)P – jest przedstawicielem wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA). Benzo(a)piren wykazuje małą toksyczność ostrą, zaś dużą toksyczność przewlekłą, co związane jest z jego zdolnością kumulacji w organizmie. Jak inne WWA, jest kancerogenem chemicznym, a mechanizm jego działania jest genotoksyczny, co oznacza, że reaguje z DNA.

Jest to substancja rakotwórcza, mutagenna, działająca na rozrodczość i niebezpieczna dla środowiska. Może powodować raka, dziedziczne wady genetyczne, a także upośledzać płodność. Może działać szkodliwie na dziecko w łonie matki. Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

Dwutlenek azotu

Dwutlenek azotu (NO_2) jest nieorganicznym gazem utworzonym przez połączenie tlenu z azotem z powietrza. Może podrażniać płuca i powodować mniejszą odporność na infekcje dróg oddechowych, takich jak grypa. Przedłużające lub częste narażenie na stężenia, które są znacznie wyższe niż zwykle w powietrzu, mogą powodować zwiększoną częstość występowania ostrej choroby układu oddechowego u dzieci.
Wpływ zanieczyszczenia powietrza dwutlenkiem azotu był badany w zakresie uciążliwości ruchu komunikacyjnego. Zanieczyszczenie powietrza produktami spalania paliw w silnikach pojazdów przyczynia się do poważnych problemów zdrowotnych takich jak przewlekłe choroby układu oddechowego, astma oskrzelowa, uczulenia, nowotwory, a nawet zwiększony wskaźnik śmiertelności. Kilkuminutowe do godzinnego przebywanie w pomieszczeniach, w których NO_2 występuje w stężeniach 50-100 ppm (94 ÷ 188 mg/m^3), powoduje zapalenie płuc, natomiast stężenie do 150-200 ppm (282÷376 mg/m^3) wywołuje zapalenie oskrzeli i bardzo złe samopoczucie, a przy stężeniu powyżej 500 ppm (940 mg/m^3) w przeciągu 2-10 dni następuje śmierć. Wieloletnie badania prowadzone w Niemczech udowodniły, że ryzyko zachorowania na

obturacyjne zapalenie płuc było 1,79 razy większe wśród kobiet zamieszkałych w odległości mniejszej niż 100m od ruchliwych traktów komunikacyjnych. Autorzy badań włoskich stwierdzili, że liczba chorych przyjętych w trybie pilnym do szpitala jest istotnie związana ze wzrostem poziomu dwutlenku azotu i tlenku węgla w tym dniu (wzrost stężenia CO – o 4,3% więcej hospitalizacji z powodu zapalenia płuc, o 5,5% z powodu astmy oskrzelowej).

Dwutlenek siarki

Dwutlenek siarki jest w warunkach normalnych bezbarwnym gazem o duszącym zapachu i kwaśnym smaku. W przypadku długotrwałego narażenia na działanie SO_2 może wystąpić przewlekłe zapalenie górnych i dolnych dróg oddechowych oraz zapalenia spojówek. Jego nadmiar zostaje wydalony z organizmu. Dwutlenek siarki (SO_2) jest absorbowany przez górne odcinki dróg oddechowych, a z nich dostaje się do krwioobiegu. Wysokie stężenie SO_2 w powietrzu (spalanie paliw) może być przyczyną przewlekłego zapalenia oskrzeli, zaostrzenia chorób układu krążenia, zmniejszonej odporności płuc na infekcje. Bywa zwykle istotnym składnikiem smogu oraz czynnikiem wpływającym na powstawanie pyłu wtórnego.

4.2.6 Zaopatrzenie w ciepło

W granicach Gminy Wieprz nie występuje zorganizowany system zaopatrzenia w ciepło. Brak jest również dużych kotłowni grzewczych lub technologicznych, zlokalizowanych zazwyczaj przy dużych zakładach przemysłowych. Według danych zwartych w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków – CEEB, w gminie występują następujące źródła ciepła:

- Kocioł gazowy – 1 767 szt.,
- Kocioł na paliwo stałe z automatycznym podawaniem paliwa – 1 177 szt.,
- Kocioł na paliwo stałe z ręcznym podawaniem paliwa – 1 168 szt.,
- Ciepło systemowe – 3 szt.
- Kocioł olejowy – 7 szt.,
- Kolektory słoneczne – 142 szt.,
- Kominek – 396 szt.,
- Ogrzewanie elektryczne – 522 szt.,
- Piec kaflowy na paliwo stałe – 149 szt.,
- Pompa ciepła – 175 szt.,
- Trzon kuchenny/piecokuchnia – 148 szt.

W ujęciu globalnym w gminie najwięcej zużywanej energii cieplnej pochodzi w chwili obecnej z węgla (ok. 51%), gazu (27%) i biomasy (16%). Kolejnym nośnikiem pod kątem ilości zużycia jest energia elektryczna (ok. 3,5%). Wykorzystanie pozostałych nośników energii jest niższe i stanowi od 0,18% w przypadku oleju opałowego do ok. 2,6% w przypadku pomp ciepła. Łączne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii na potrzeby cieplne w Gminie Wieprz stanowi ok. 2,8% ogółu zużywanej energii.

W budynkach będących własnością Gminy Wieprz, do celów grzewczych wykorzystuje się głównie gaz.

4.2.7 Zaopatrzenie w energię elektryczną

Dystrybutorem energii elektrycznej i operatorem sieci elektroenergetycznych na terenie Gminy Wieprz jest TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Bielsku-Białej.

Głównym źródłem zasilania sieci 15 kV na obszarze Gminy Wieprz są:

- Stacja transformatorowa 110/15 kV GPZ Zator, wyposażona w transformatory 16 MVA.
  GPZ Zator jest zasilany pośrednio liniami 110 kV relacji Dwory – Zator, Zator – Borek Szlachecki.
- Stacja transformatorowa 110/15/6 kV GPZ Andrychów, wyposażona w dwa transformatory o mocy 31,5/25/25 MVA oraz 31,5/20/20 MVA.
  GPZ Andrychów jest zasilany pośrednio liniami 110 kV relacji Kęty – Andrychów, Andrychów – Wadowice.
- Stacja transformatorowa 110/15 kV GPZ Wadowice, wyposażona w dwa transformatory 110/15 kV o mocy 25 MVA i zasilana liniami 110 kV relacji Andrychów – Wadowice, Poręba – Wadowice.
- Odbiorcy energii elektrycznej zasilani są poprzez napowietrzno-kablowe i kablowe sieci średniego napięcia, stacje transformatorowe SN/nN i linie niskiego napięcia.

Tabela 5. Sieć dystrybucyjna TAURON Dystrybucja S.A. zlokalizowana na terenie gminy Wieprz

Rodzaj sieci		**Długość sieci [m]**			
		2021 r.	**2022 r.**	**2023 r.**	**2024 r.**
WN	napowietrzne	28 573,32	28 573,32	28 573,32	28 573,32
SN	napowietrzne	62 174,00	62 174,00	62 138,00	62 138,00
	kablowe	5 484,00	7 445,00	9 756,00	9 922,00
nN	napowietrzne	195 476,00	197 104, 00	196 470,00	196 614,00
	kablowe	45 438,00	51 105,00	62 112,00	63 051,00

Źródło: TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Bielsku- Białej

Odbiorcy na terenie Gminy zasilani są z 93 stacji transformatorowych SN/nN, w tym:

- 80 stacje stanowiące własność TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Bielsku-Białej,
- 13 stacji, które są własnością odbiorców.

Dane dotyczące ilości instalacji fotowoltaicznych:

- z mocą zainstalowana mniejsza lub równa niż 10 kW: 764 szt.,
- z mocą zainstalowaną większa niż 10 kW: 64 szt.

Oświetlenie uliczne

W Gminie Wieprz zainstalowanych jest łącznie 1 343 szt. opraw oświetlenia ulicznego, w tym 1 316 szt. opraw LED (stan na 2024 r.). W 2024 r. zużycie energii elektrycznej na oświetlenie uliczne wyniosło 781 025 kWh.

4.2.8 Zaopatrzenie w gaz

Operatorem sieci dystrybucyjnej gazu w Gminie Wieprz jest Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Krakowie.

Tabela 6. Długość sieci gazowej na terenie Gminy Wieprz w latach 2021-2024.

Rodzaj sieci ze względu na ciśnienie	**Długość sieci [m]**			
	2021 r.	**2022 r.**	**2023 r.**	**2024 r.**
Niskie do 10 kPa	1 381	1 372	1 381	1 381
Średnie 10 kPa do 0,5 MPa	186 988	181 227	190 293	193 164
Wysokie > 1,6 MPa	1 685	1 685	1685	1 685

Źródło: PSG Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Krakowie

Stan techniczny sieci gazowej dystrybutor ocenia jako dobry w 100%.

Tabela 7. Długość i liczba przyłączy gazowych na terenie Gminy Wieprz

Rok	**2021 r.**	**2022 r.**	**2023 r.**	**2024 r.**
Ilość czynnych przyłączy [szt.]	2 696	2 773	2 814	2 944
Długość przyłączy [m]	80 430	80 564	84 451	81 120

Źródło: PSG Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Krakowie

Stan techniczny przyłączy gazowych dystrybutor ocenia jako dobry w 100%.

Obecny system gazowy całkowicie zaspokaja potrzeby energetyczne odbiorców z terenu Gminy, jednak w celu zaspokojenia potrzeb przyszłych odbiorców, wymagane są działania związane z modernizacja/rozbudową obecnej infrastruktury.

4.3 Infrastruktura komunikacyjna

Główny ciąg komunikacyjny na terenie Gminy Wieprz stanowi droga wojewódzka w 781 o długości 12,66 km. Uzupełniającą sieć dróg stanowią drogi powiatowe na długości 43,32 km oraz drogi gminne. W zarządzie dróg wojewódzkich pozostają 2 obiekty mostowe. W zarządzie dróg Powiatowych znajduje się dodatkowo 5 obiektów mostowych. Sieć dróg gminnych wynosi 92,783 km.
Droga wojewódzka W 781 w latach 2015-2022 została wyremontowana na dwóch odcinkach, a w trakcie opracowywania jest projekt kompleksowej przebudowy na odcinku od centrum Wieprza. Ostatnie lata to również okres przebudowy kluczowych dróg powiatowych, w których finansowaniu uczestniczyła gmina. W latach 2015-2022 przebudowano i wyremontowano blisko 40 kilometrów dróg gminnych oraz wewnętrznych. Niezwykle istotne z punktu widzenia rozwoju infrastruktury drogowej gminy i całego regionu są plany budowy Beskidzkiej Drogi Integracyjnej, której fragment ma przebiegać również przez Gminę Wieprz.
Gmina Wieprz od 2019 roku korzysta z Funduszu Rozwoju przewozów Autobusowych, a od 2021 roku zostało uruchomionych 5 lokalnych linii kursujących na trasach: Linia 1: Wieprz Granica Andrychowa – Nidek Skrzyżowanie – Wieprz Mleczarnia – Wieprz Granica. Linia 2: Wieprz Granica Andrychowa – Nidek Czerwianki – Wieprz Granica Andrychowa. Linia 3: Wieprz Bania – Wieprz Górka – Gierałtowice Granica. Linia 4: Wieprz Granica –Przybradz Matusiak – Przybradz Krzyż – Frydrychowice Sklep. Linia 5: Wieprz Granica – Gierałtowice – Przybradz – Frydrychowice Dwór. Spektrum czynników powiązanych z dostępnością komunikacyjną i transportową, to najważniejszy postulat i problem podnoszony przez mieszkańców. W okresie realizacji strategii należy podejmować aktywny lobbing oraz konsekwentnie realizować zakresy pozostające w gestii samorządu gminnego.

4.4 Identyfikacja obszarów problemowych

Problem szczegółowy 1

Zużycie energii w budynkach i infrastrukturze gminnej na zaspokojenie potrzeb związanych z ogrzaniem obiektów i oświetleniem.

Budynki użyteczności publicznej zasilane są w ciepło z kotłów na gaz. Elementem wymagającym poprawy jest ograniczenie emisji z tychże budynków oraz obniżenie kosztów ponoszonych przez Gminę w związku ze zużyciem energii w budynkach i infrastrukturze komunalnej na zaspokojenie potrzeb związanych z oświetleniem i ogrzaniem obiektów. Pomimo wysokiego stopnia termomodernizacji budynków niektóre z budynków wymagają działań termomodernizacyjnych, co zostało odzwierciedlone w harmonogramie działań

przeznaczonych do realizacji. Elementem problemowym jest wykorzystywanie gazu jako paliwa opałowego będącego paliwem kopalnym. Unijne wymogi, a w szczególności dyrektywa EPBD wprowadza potrzebę odchodzenia od paliw kopalnych. W przypadku wykorzystania OZE gmina prężnie działa na tym polu. Na większości budynków gminnych są w chwili obecnej zainstalowane OZE w postaci fotowoltaiki. Planowane są tutaj kolejne inwestycje, co również widać w harmonogramie działań.

Problem szczegółowy 2

Emisja generowana przez transport

Transport drogowy jest jednym z głównych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza, stanowiących zagrożenie dla środowiska przyrodniczego, zdrowia, a nawet życia człowieka. Wskutek spalania paliw w silnikach pojazdów do powietrza trafiają: tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, w tym wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne oraz cząstki stałe i metale ciężkie. Jest także źródłem emisji pierwotnej i wtórnej pyłu PM10 oraz PM2,5 (zużycie opon, tarczy sprzęgła, hamulców, nawierzchni).
Zanieczyszczenia gazowe i pyłowe sprzyjają stopniowej degradacji gleb i szaty roślinnej w pasie ok. 500 m od drogi, a zdecydowanie szkodliwe oddziaływanie dotyczy pasa o szerokości do 150 m. Transport drogowy w istotny sposób wpływa na przemieszczanie się zanieczyszczeń powodujących negatywne konsekwencje dla konstrukcji stalowych, fundamentów betonowych oraz elementów wykonanych z piaskowca i wapienia.
Na wielkość emisji wpływa przede wszystkim: liczba i wiek pojazdów, stan nawierzchni dróg, organizacja ruchu oraz styl jazdy. Wpływ na emisję zanieczyszczeń ma m.in. nieodpowiednia organizacja ruchu, której skutkiem są zatory, obniżenie prędkości i częste zatrzymywanie się i ruszanie. Ponadto, niedostatecznie wykorzystywany jest transport rowerowy, a także transport zbiorowy.

Problem szczegółowy 3

Niska emisja generowana przez gospodarstwa domowe. Niewystarczający stopień wykorzystania OZE.

Do tzw. niskiej emisji zalicza się zanieczyszczenia wydobywające się ze źródeł na wysokości poniżej 40 m. Są to przede wszystkim zanieczyszczenia związane z działalnością człowieka, najczęściej emitowane przez indywidualne piece domowe, kotłownie, a także transport komunikacyjny. Gmina Wieprz znajduje się w strefie podlegającej ocenie jakości powietrza – strefa małopolska. Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Małopolskim za rok 2024, klasyfikuje gminę do obszarów przekroczeń **normatywnych stężeń zanieczyszczeń B(a)P/rok w pyle zawieszonym PM10**, **PM10/24 godz.** i **ozonu śr. 8- godz.**
Co prawda jakość powietrze poprawiła się względem roku 2020 kiedy to oprócz powyższych przekroczeń odnotowano przekroczenia stężeń PM2.5 (poziom dopuszczalny, śr. roczna). Niemniej nadal występują przekroczenia dwóch substancji zaliczanych do niskiej emisji. Z uwagi na ten fakt należy kontynuować, a nawet zintensyfikować realizację działań niskoemisyjnych oraz wpływających na poprawę efektywności energetycznej w gminie.
Na terenie gminy identyfikuje się stopień rozwinięcia infrastruktury wykorzystującej odnawialne źródła energii jako dość dobry. Sytuacja wygląda dość dobrze w porównaniu do innych małopolskich gmin – ok. 2,8% wykorzystania energii z OZE na ogrzewanie i podgrzanie ciepłej wody. Mimo tego jest to wynik nadal nie w pełni zadowalający. Przeszkodą jest tu wysoki koszt inwestycji w OZE.

Obecnie występują coraz korzystniejsze warunki finansowania inwestycji w OZE, szczególnie w fotowoltaikę (z zastosowaniem magazynów energii i/lub pomp ciepła). Niemniej występują w gminie problemy związane z podłączeniem do sieci TAURON Dystrybucja S.A. elektrowni fotowoltaicznych.

Poniższa tabela wskazuje potencjalne zagrożenia pod kątem uwarunkowań, które mogą mieć wpływ na realizację planowanych działań.

Uwarunkowania wewnętrzne	Uwarunkowania zewnętrzne
Ograniczona ilość środków finansowych na szerszą realizację działań.	Głównym zagrożeniem dla realizacji PGN jest ograniczona ilość środków zewnętrznych możliwych do pozyskania na realizację działań.
W dalszym ciągu niewystarczająca świadomość społeczna dotycząca ograniczania zużycia energii i likwidacji niskiej emisji.	Odmowy Tauron Dystrybucja S.A. podłączeń OZE do sieci elektroenergetycznej lub długie terminy na podanie energii do sieci.

4.5 Aspekty organizacyjne i finansowe

4.5.1 Struktury organizacyjne i zasoby ludzkie

Realizacja Planu gospodarki niskoemisyjnej stanowi najdłuższy i najbardziej skomplikowany etap realizacji zarówno w sensie technicznym jak i finansowym. Przebieg działań oraz związane z nimi postępy Gminy związane są głównie z odpowiednim zarządzaniem w oparciu o wykwalifikowaną kadrę pracowników.

Za realizację Planu gospodarki niskoemisyjnej odpowiada Wójt Gminy Wieprz.

W celu odpowiedniego przeprowadzenia wszystkich działań przewidywanych przez Plan konieczna jest współpraca wielu struktur Gminy, podmiotów tu działających, a także indywidualnych użytkowników energii. Klucz do sukcesu stanowi odpowiednia koordynacja działań wszystkich uczestników procesu. Do głównych działań koordynacyjnych będzie należało:

- gromadzenie danych niezbędnych do weryfikacji postępów,
- monitorowanie sytuacji energetycznej na terenie Gminy,
- kontrolowanie stopnia realizacji celów Planu,
- sporządzanie raportów z przeprowadzonych działań,
- prowadzenie działań związanych z realizacją poszczególnych zadań zawartych w Planie,
- rozwijanie zagadnień zarządzania energią w Gminie oraz planowania energetycznego na szczeblu lokalnym,
- dalsze prowadzenie oraz ekspansja działań edukacyjnych oraz informacyjnych w zakresie racjonalnego gospodarowania energią oraz ochrony środowiska naturalnego (w szczególności zagadnień dotyczących gazów cieplarnianych).

Referaty Urzędu realizują poszczególne działania, jednak za koordynację działań w ramach Planu odpowiedzialny będzie Referat inwestycji i ochrony środowiska. Wydział ten jest wspomagany 2 stanowiskami Ekodoradców.
Do zadań Ekodoradcy należą, m.in.:

- doradztwo dla mieszkańców w zakresie technologii OZE, źródeł ogrzewania, programów dofinansowania i wymagań uchwały antysmogowej,
- prowadzenie edukacji ekologicznej na poziomie lokalnym w zakresie ochrony powietrza,
- obsługa programu Czyste Powietrze.

Należy także zauważyć, że funkcje doradcze w zakresie gospodarki niskoemisyjnej są sprawowane przez WFOŚiGW w Krakowie w ramach funkcjonowania systemu doradców energetycznych.

Interesariusze Planu

Zidentyfikowano następujące główne grupy interesariuszy Planu to:

- Radni gminy, pracownicy UG,
- Firmy i instytucje, w tym przedsiębiorstwa związane z gospodarką komunalną - jednostki realizujące część działań związanych z efektywnością energetyczną, stanowią grupę, w której działania edukacyjno-informacyjne powinny być realizowane w dużym stopniu, wskazując potencjalne możliwości działań i finansowania przedsięwzięć.
- Przedsiębiorstwa produkcyjne - grupa nie objęta planem jednak działania edukacyjno-informacyjne powinny również być realizowane dla tej grupy.
- Mieszkańcy Gminy - grupa, która w różny sposób wykorzystuje energię (m.in. użytkownicy budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej, kierowcy), działania gminy powinny zmierzać do ścisłej współpracy z mieszkańcami zarówno w ramach edukacji jak i przedsięwzięć inwestycyjnych. Jednocześnie należy brać pod uwagę utrudniony sposób pozyskiwania danych od tej grupy z uwagi na rozporoszony charakter.
- Organizacje pozarządowe, inicjatywy społeczne funkcjonujące na terenie gminy.

Komunikacja z interesariuszami powinna się opierać na następujących formach:

- strona internetowa urzędu gminy,
- informacje podawane na posiedzeniach Rady Gminy Lubień, spotkaniach z mieszkańcami,
- materiały prasowe,
- spotkania tematyczne informacyjne.

Współuczestnictwo interesariuszy w realizacji Planu.

Głównym przejawem współuczestnictwa interesariuszy w realizacji Planu będzie:

1. Opiniowanie realizacji Planu.
1. Rozstrzyganie wniosków zgłaszanych, jako aktualizacja działań Planu.
2. Identyfikowanie nowych przedsięwzięć i działań Planu.
3. Wnioskowanie zmian w Planie.
4. Promowanie gospodarki niskoemisyjnej w swoich środowiskach.

Ważną grupą interesariuszy będą realizujący zadania wynikające z Planu (np. mieszkańcy, którzy korzystają z dofinansowania na wymianę źródła ciepła) - w tym przypadku przejawem potwierdzenia współuczestnictwa będzie dokument formalny w postaci umowy, porozumienia itp. określający zakres zadania i wymagania, co do beneficjenta.

Pozostali interesariusze: mieszkańcy, przedstawiciele podmiotów gospodarczych, instytucji, mediów itp. nie będą składali żadnej formalnej deklaracji współpracy - będą tzw. interesariuszami dobrowolnymi, którzy mogą zgłaszać uwagi, wnioski do planu, przedstawiać swoje opinie itp. Środkiem przekazu informacji będzie strona internetowa, na której będą pojawiać się informacje o Planie. Gmina będzie wykorzystywać dla pozyskania informacji także spotkania z mieszkańcami, pikniki, itp. Jedną z form pozyskania opinii tej najszerszej grupy interesariuszy będzie ankietyzacja podczas prowadzanych akcji informacyjnych i promocyjnych.

4.5.2 Źródła finansowania

Warunkiem sprawnej realizacji każdego przedsięwzięcia jest zaplanowanie środków finansowych niezbędnych na jego realizację. Ma to szczególne znaczenie w przypadku wdrażania PGN, ponieważ zakłada on działania odnoszące się bądź realizowane przy współpracy z mieszkańcami.

Podstawowe źródła finansowania zadań opisanych w PGN:

- środki własne Gminy Wieprz,
- środki wnioskodawcy,
- środki zabezpieczone w Planach krajowych i europejskich,
- środki komercyjne.

Należy pamiętać, iż działania uruchamiane w ramach PGN mogą zakładać przedsięwzięcia zarówno objęte warunkami pomocy publicznej jak i nie związane z nią.

Przewiduje się poza środkami Gminy Wieprz, następujący pakiet możliwych źródeł finansowania działań zapisanych w PGN:

Pakiet krajowy:

- Budżet Państwa,
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie,
- Programy operacyjne krajowe,

Pakiet regionalny:

- Budżet Województwa,
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2021-2027.

Pakiet alternatywny:

- Kredyty preferencyjne,
- Kredyty komercyjne,
- Własne środki inwestorów.

Najważniejsze narzędzia finansowania zadań opisanych w PGN przedstawiono w rozdziale 12.

Należy, jednakże zwrócić uwagę, iż pozyskanie konkretnego dofinansowania zależy od rodzaju projektu. Rozdział 7 zawiera katalog możliwych rozwiązań. Nie wszystkie jednak będą mogły być w efekcie wykorzystane przez Miasto Wieprz ze względów formalnych bądź merytorycznych. Katalog stanowi wyłącznie pakiet potencjalnych możliwości wsparcia Gminy lub innych wnioskodawców.

Środki finansowe na monitoring i ocenę.

W chwili obecnej nie ma finansowania monitoringu i oceny PGN ze środków NFOŚiGW i WFOŚiGW Kraków. Wiele działań w zakresie monitoringu będzie związanych z wykonywaniem bieżących zadań pracowników Urzędu Gminy Wieprz. Należy jednak wziąć pod uwagę, że Gmina będzie w tym procesie potrzebowała zewnętrznego wsparcia finansowego i organizacyjnego w obszarze m.in.: inwentaryzacji terenowej oraz przygotowania aktualizacji Planu.

5 Podsumowanie bazowej inwentaryzacji emisji i energii w roku bazowym

Według zaleceń WFOŚiGW w Krakowie rok bazowy powinien pozostać bez zmian. W związku z tym wszystkie dane wynikowe dotyczące zużycia energii końcowej [GJ/rok], produkcji energii z OŹE [GJ/rok] oraz wielkość emisji zanieczyszczeń [Mg/rok] w gminie (całkowite) pozostają niezmienione. Rok bazowy czyli 2014 został wybrany z uwagi inwentaryzację emisji, która została przeprowadzona dla tego roku.
Wynika z niej, że w 2014 roku najwięcej zużywanej energii pochodziło z węgla (ok. 51%). Kolejnym nośnikiem energii pod kątem ilości zużycia w gminie były paliwa transportowe (ok. 29,7%). Następnie energia elektryczna (ok. 8%), gaz (5,8%) oraz biomasa drzewna (5,1%).
W sektorze zużywającym najwięcej energii w gminie - gospodarstwach domowych dominującą grupą paliw wykorzystywanych na potrzeby cieplne były paliwa stałe. Ponad 83 % energii cieplnej pochodziło z węgla. Drugim paliwem co do wielkości zużycia była tu biomasa drzewna (ok. 8,5%) a następnie gaz (7,4%). Pozostałe paliwa oraz energia odnawialna jest wykorzystywana w gminie w mało znaczącym stopniu.
Całościowe zużycie energii w 2014 r. wyniosło 458 939 GJ tj. 127 483 MWh. Udział poszczególnych nośników energii w całościowym zużyciu przedstawia poniższa tabela nr 1.

Tabela 8. Udział poszczególnych nośników energii w całościowym zużyciu energii końcowej [MWh]

Nośnik energii	GJ/rok	MWh/rok	Udział
węgiel	233 726	64924	50,9%
gaz	26 819	7450	5,8%
drewno	23 630	6564	5,1%
energia elektryczna	36 967	10269	8,1%
OZE (kolektory słoneczne)	750	208	0,2%
OZE (pompy ciepła)	375	104	0,1%
paliwa transportowe	136 674	37965	29,8%
Łącznie	458 939	127 483	100,0%

Źródło: pierwotna wersja PGN

Łączna emisja CO_2 w 2014 r. na terenie Gminy Wieprz wyniosła **46 191,14 Mg.** Głównym źródłem jego emisji do atmosfery był węgiel natomiast sektorem odpowiedzialnym za największą emisję CO_2 były gospodarstwa domowe. Łączną emisję zanieczyszczeń do atmosfery w gminie przedstawia tabela nr 2.

Tabela 9. Emisja zanieczyszczeń do atmosfery w gminie Wieprz w roku bazowym.

Substancja						
PM 10	**PM 2,5**	**CO_2**	**BaP**	**SO_2**	**NOx**	**CO**
Ilość [Mg/rok]						
108,51	103,84	46 191,14	0,07	210,68	77,61	726,41

Źródło: pierwotna wersja PGN

Od roku bazowego 2014 do roku 2024 w gminie Wieprz nastąpiło szereg zmian (na lepsze) związanych ze zużyciem energii, strukturą wykorzystywanych nośników energetycznych oraz emisji zanieczyszczeń[6]. Jedną z ważniejszych zmian o których warto wspomnieć jest spadek wykorzystania węgla w gminie (szacuje się 30%-owy) na korzyść gazu, biomasy i OZE. Nastąpił ok. 3,5 krotny wzrost wykorzystania gazu (głównie na potrzeby

[6] *Dane na podstawie opracowywanej przez Gminę równolegle z PGN Strategii Transformacji energetycznej oraz Aktualizacji Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło energię elektryczną i paliwa gazowe.*

grzewcze), ok. 2 krotny wzrost wykorzystania biomasy. Wykorzystanie OZE na potrzeby grzewcze (PC i kolektory słoneczny) wzrosło ok. 8 krotnie, natomiast biorąc pod uwagę również produkcję energii z PV wzrost ten wynosi 9-10 razy. Zasoby budownictwa w gminie stają się coraz mniej energochłonne. Co prawda zużycie energii w wartościach bezwzględnych sukcesywnie rośnie od 2014, niemniej wartość ta w ostatnich latach zwalnia w stosunku do przyrostu nowej powierzchni budowlanej. Najbardziej miarodajny jest tutaj wskaźnik energochłonności jednostkowej (zużycie energii końcowej odniesione do 1 m^2 powierzchni), który spadł o ok. 16% w roku 2021 oraz o ok. 20% w roku 2024 w stosunku do roku bazowego. Świadczy to o działaniach termomodernizacyjnych prowadzonych przez mieszkańców gminy oraz budowaniu wg obowiązujących norm dotyczących energochłonności.

6 Raport weryfikacyjny z realizacji działań w latach 2016 – 2020 oraz 2021-2024 (ewaluacja).

W niniejszym rozdziale posłużono się metodologią oceny i ewaluacji wyznaczoną w pierwotnej wersji PGN - proces tzw. ex post czyli po zakończeniu okresu przyjętego dla pierwotnej wersji PGN oraz na dzień koniec roku 2024.

Gmina Wieprz prowadzi monitoring realizacji PGN, m.in. przy pomocy sprawozdań z realizacji Programu Ochrony Powietrza. Takie działanie pozwala na coroczne zbieranie, uporządkowanie i przetwarzanie danych. Część opisowa oraz poniższa tabela realizacji zadań przedstawia stan realizacji na koniec 2024 r.

Realizacja zadań zaplanowanych przez Gminę Wieprz do roku 2020 przyczyniła się do spełnienia celów głównych planu częściowo. Dokładne wartości osiągniętych efektów ekologicznych (celów) przedstawiono w kolejnym podrozdziale. Spośród zadań inwestycyjnych zrealizowano większość zaplanowanych oprócz termomodernizacji Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2 – zadania to zostało wykonane po roku 2020.

Po analizie sytuacji dotyczącej stanu realizacji zadań wpisanych w pierwotnym PGN-nie można stwierdzić, że główny problem napotkany po drodze, przez który nastąpiło przesunięcie lub opóźnienie realizacji to niewystarczająca ilość środków finansowych w budżecie Gminy Wieprz. Analiza pozwoliła określić zadania przeznaczone do realizacji w niniejszej wersji dokumentu. Stanowią one w większości kontynuacje zadań z pierwotnego PGN.

Gmina zaczęła bardziej intensywnie działać na rzecz poprawy jakości powietrza, zwiększania efektywności energetycznej oraz zwiększania produkcji energii z OZE w latach 2021-2024. Wszystkie z tych realizacji przedstawiono w kolejnej tabeli.

Gmina Wieprz zamierza śledzić bieżącą sytuację dotyczącą wszelkich dofinansowań zewnętrznych oraz planować na bieżąco zadania, również z budżetu gminnego w miarę swoich możliwości finansowych i dołoży wszelkich starań, aby zrealizować jak najwięcej zadań ograniczających zużycie energii finalnej oraz redukujących emisję CO_2 i zwiększających udział energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych.

W poniższej tabeli przedstawiono stopień i zakres realizacji poszczególnych zadań (opis zrealizowanego zakresu, daty realizacji, koszty, źródła finasowania). Stopień osiągnięcia celów do 2020 roku oraz 2024 (efekt ekologiczny) został przedstawiony w kolejnym rozdziale.

Tabela 10. Realizacja zadań w latach wyznaczonych w pierwotnym PGN.

Lp.	Działanie	Zadanie	Zakres pierwotny	Czy zadanie zrealizowano	Zakres realizacji	Koszt i finansowanie [zł]	Rok realizacji

1.	Ograniczenie zużycia energii i wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł - budynki i infrastruktura publiczna.	Żłobek „Misiowy Zakątek”	Docieplenie ścian, stropów, remont instalacji itp. Instalacja 6-u paneli fotowoltaicznych. Instalacja 2 kolektorów słonecznych (zakres OZE łącznie dla obu budynków).	tak	Powyższe zadanie zrealizowano w 60% pierwotnego zakresu.	132 078,44 własne środki	2019
		Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2	Docieplenie ścian, stropów, remont instalacji itp. Instalacja 6-u paneli fotowoltaicznych. Instalacja 2 kolektorów słonecznych (zakres OZE łącznie dla obu budynków)	nie	Zadanie zostało przesunięte.	-	-
2.	Ograniczenie zużycia energii - transport	2.1. Utrzymanie dróg w sposób ograniczający wtórną emisję zanieczyszczeń	Modernizacja 1,16 km dróg	tak	100% pierwotnego zakresu.	własne środki kwota – b.d.	2016-2020
3.	Ograniczenie zużycia energii i wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł - budownictwo mieszkaniowe	3.1. Dofinansowanie do wymiany kotłów węglowych na nowoczesne węglowe i gazowe	85 szt. instalacji	tak	97% pierwotnego zakresu.	875 567,29 budżet gminy, środki z WFOŚiGW Kraków, środki własne mieszkańców	2015-2016
4.	**OGRANICZENIE ZUŻYCIA ENERGII W SEKTORZE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ I SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW – b.d.**						
DZIAŁANIE 4. OGRANICZENIE ZUŻYCIA ENERGII W SEKTORZE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ I SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW.							
5.	Działania informacyjne, edukacyjne i planistyczne	Aktualizacja projektu założeń do planu…	Opracowanie 2 dokumentów	tak	-	2019 4920,00 2022 4600,00 własne środki	2019 2022
		Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej wraz z inwentaryzacją emisji	Opracowanie 2 dokumentów	nie	Dokument w trakcie aktualizacji	-	2025
		Edukacja i informacja o niskiej emisji	Organizacja spotkań zespołu interesariuszy.	częściowo	Temat spotkania: Rozwój infrastruktury produkcji energii z OZE	własne środki kwota – b.d.	2017
		Wdrożenie prośrodowiskowych zaleceń do procedur urzędu i jednostek Gminy	Wdrożenie nowych standardów w urzędzie zgodnych z zasadami SEAP pozytywnie oddziałujących na środowisko i powietrze.	nie	-	-	-

Źródło: opracowanie własne na podst. danych z UG Wieprz

Tabela 11. Realizacja zadań niskoemisyjnych w latach 2021-2024

Lp.	Działanie/zakres	Koszt [zł]
Działanie 1. Ograniczenie zużycia energii, emisji pyłów i wytwarzanie energii z OZE - budynki i infrastruktura publiczna		
1	**UG + WDK Wieprz.** Docieplenie przegród zewnętrznych. Wymiana okien i drzwi.	**12 096 810,24**
2	**OSP i WDK Frydrychowice.** Docieplenie przegród zewnętrznych. Wymiana okien i drzwi. Wymiana kotła gazowego na nowy kondensacyjny **(z gazowego).**	
3	**OSP i WDK Nidek.** Docieplenie przegród zewnętrznych. Wymiana okien i drzwi.	

4	**ZSP Gierałtowice.** Docieplenie stropu. Wymiana okien i drzwi.	
5	**ZSP Przybradz.** Docieplenie stropu. Wymiana okien i drzwi.	
6	**ZSP Frydrychowice.** Wymiana kotła (ciepła woda użytkowa) montaż nowego kotła gazowego kondensacyjnego. modernizacja instalacji (wymiana grzejników, montaż zaworów termostatycznych, uzupełnienie braków w izolacji przewodów. Wymiana okien i drzwi.	
7	**Budynek Warsztatowo – Garażowy ul. Pogodna 10.** Wymiana kotła i montaż nowego kotła gazowego kondensacyjnego. Wymiana zasobnika cwu i modernizacja instalacji na potrzeby nowego źródła ciepła (cwu). Wymiana okien i drzwi. Docieplenie stropu i ścian.	
8	**ZSP Nidek.** Docieplenie ścian i fundamentu. Wymiana okien i drzwi.	
9	**GOPS Wieprz.** Montaż pomp ciepła co oraz cwu. Docieplenie przegród. Wymiana okien i drzwi. Montaż nowego kondensacyjnego kotła gazowego (jako źródło uzupełniające)	
10	WDK Gierałtowice + OSP. Docieplenie przegród. Wymiana kotła i modernizacja instalacji co /cwu.	
11	WDK Gierałtowiczki. Docieplenie przegród. Wymiana kotła i modernizacja instalacji co /cwu.	
12	Dom Nauczyciela. Docieplenie przegród. Wymiana okien i drzwi.	
13	SKR Garaże. Docieplenie przegród. Wymiana okien i drzwi.	
14	Montaż fotowoltaiki na budynkach: UG Wieprz, ZOZ Wieprz, GOPS , Biblioteka Wieprz, Garaże SKR (UG), Biurowiec SKR, ORLIK Wieprz, LKS Orzeł Wieprz, Stacja uzdatniania wody, Żłobek Frydrychowice, WDK Przybradz, OSP Przybradz, WDK Nidek, OSP Nidek, OSP Wieprz, WDK Gierałtowiczki, LKS SOKÓŁ Frydrychowice, ZSP nr 2 Wieprz, ZSP Gierałtowice, ZSP Frydrychowice, ZSP Przybradz, ZSP Nidek. Łączna moc 384,44 kWp.	
15	Modernizacja oświetlenia ulicznego. Wymiana lamp sodowych na led. 584 szt. / 31,81 kW	
Działanie 2. Ograniczenie emisji pyłów i zużycia energii w transporcie		
1	Wyznaczenie ścieżek rowerowych w miejscowości Nidek - wyznaczenie ścieżki rowerowej o długości 2,7km.	Finansowanie: środki powiatu wadowickiego, środki z Gminy Andrychów, środki z budżetu Gminy Wieprz, z PROWu Łączny koszt: 13 732 916,04
2	Wyremontowano i zmodernizowano łącznie ok. 20 km dróg	Finansowanie: środki własne, dofinansowanie Urzędu Marszałkowskiego, z wyłączenia gruntów rolnych, funduszu dróg samorządowych, środki z PROWu. Łączny koszt: rok 2021 - 1 661 480,55 2022 - 1 522 609,72 2023 - 7 796 680,00 2024 - 6 420 870,48
DZIAŁANIE 3. Ograniczenie emisji pyłów i wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł - budownictwo mieszkaniowe		
1	Wymiana kotłów na paliwo stałe na kotły Ekoprojekt na biomasę. 23 szt.	Łączny koszt: 437 500,96 Środki NFOŚiGW / WFOŚiGW: 118 484,34 Środki unijne (FEM, RPO, LIFE, inne): 80 017,02 Środki własne: 238 999,60
2	Termomodernizacja budynków mieszkalnych. 66 szt.	
3	Wymiana kotłów na paliwo stałe na kotły na węgiel Ekoprojekt. 39 szt.	
4	Wymiana kotłów na paliwo stałe na kotły na gaz. 186 szt.	
5	Wymiana kotłów na paliwo stałe na pompy ciepła. 48 szt.	

Źródło: opracowanie własne na podst. danych z UG Wieprz

7 Analiza osiągniętych i planowanych celów (efektów ekologicznych).

W niniejszym rozdziale przedstawiono wartości wynikowe wpływu realizacji zadań wyznaczonych w pierwotnej wersji PGN oraz zadań dodatkowych, spójnych z tymi zadaniami, na osiągnięcie celów do roku 2020 oraz 2030 odniesione do wielkości z roku bazowego. Dodatkowo obliczono stopień osiągnięcia celów na rok 2024.
Dla roku bazowego wyznaczono dane: energia końcowa w gminie łącznie [MWh/rok], produkcja energii z OŹE w gminie łącznie [MWh/rok], wielkość emisji CO_2 [Mg/rok]. Wartości posłużyły do obliczeń efektów ekologicznych dla nowych zadań i zadań zrealizowanych. Wartości dla pozostałych zanieczyszczeń (PM10, PM2,5, SO_2, NO_x, B(a)P, CO) [Mg/rok] nie zostały wyznaczone w pierwotnej wersji PGN.

Wszelkie obliczenia przedstawione w poniższych tabelach można prześledzić w pliku obliczeniowym „Efekty ekologiczne – obliczenia" (załącznik 1), natomiast opis metodologii obliczeń znajduje się w dalszej części rozdziału. Dane i informacje na podstawie których dokonano obliczeń zostały pozyskane od Urzędu Gminy Wieprz i/lub innych jednostek zaangażowanych w realizację zadań PGN.

Poniższe obliczenia pokazują **stopień osiągnięcia efektów ekologicznych po zrealizowaniu zadań do roku 2020 , do roku 2024** oraz **stan zużycia energii końcowej i emisji zanieczyszczeń w roku docelowym 2030.**

7.1 Stopień osiągnięcia celów w latach 2016-2020 oraz 2016-2024

Poniżej zestawiono wielkości osiągniętych efektów ekologicznych po realizacji zadań wg tabeli nr 10 oraz 11 z poprzedniego rozdziału.

Tabela 12. Podsumowanie celów osiągniętych i planowanych w wyniku realizacji działań niskoemisyjnych w gminie Wieprz

Cele dla poszczególnych lat	Energia uniknięta [MWh/rok]	Produkcja energii z OZE [MWh/rok]	Emisja uniknięta [Mg/rok]						
			PM 10	PM 2,5	CO_2	BaP	SO_2	NOx	CO
Cele planowane wg pierwotnej wersji PGN	2428,95	3,82	2,18	2,07	409,39	0,00	4,32	0,92	14,29
Cele zrealizowane do roku 2020 (wagowo)	2231,98	0,51	1,20	1,14	248,79	0,00	2,03	0,66	9,12
Stopień realizacji celów w stosunku do zaplanowanych celów z pierwotnej wersji PGN (procentowo)[7]	91,89%	13,24%	55,19%	55,19%	60,77%	41,95%	46,98%	71,98%	63,77%
Cele zrealizowane do roku 2020 (procentowo)[8]	1,75%	0,00%	1,11%	1,10%	0,54%	0,91%	0,96%	0,86%	1,25%
Cele zrealizowane w latach 2021-2024 (wagowo)	8493,47	1476,54	11,41	9,57	4496,92	0,01	19,43	9,15	82,36
Stopień realizacji celów w stosunku do zaplanowanych celów z pierwotnej wersji PGN (procentowo)	349,7%	38693,4%	523,4%	463,5%	1098,4%	416,8%	450,1%	992,0%	576,2%
Cele zrealizowane w latach 2016-2024 (wagowo)	10725,45	1477,05	12,61	10,71	4745,71	0,01	21,46	9,81	91,47
Stopień realizacji celów w stosunku do zaplanowanych celów z pierwotnej wersji PGN (procentowo)	441,6%	38706,6%	578,5%	518,7%	1159,2%	458,7%	497,1%	1064,0%	640,0%

[7] *Wartość procentowa stanowiąca stopień realizacji celu planowanego wg pierwotnej wersji PGN (odniesiona do wartości wagowej – zaznaczonego ciemnoszarym kolorem)*

[8] *Wartość procentowa stanowiąca stopień realizacji celu planowanego wg pierwotnej wersji PGN (odniesiona do wartości całkowitej w gminie w roku bazowym)*

Cele zrealizowane w latach 2016-2024 (procentowo)	8,4%	1,3%	11,6%	10,3%	10,3%	10,0%	10,2%	12,6%	12,6%

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Wieprz (patrz Załącznik 1 - Załącznik 1. Stopień osiągnięcia celów, obliczenia – Gm. Wieprz).

Tak wysokie wartości osiągnięcia efektów ekologicznych na rok 2024 przedstawione w powyższej tabeli wynikają z dużej liczby inwestycji poczynionych przez mieszkańców gminy w latach 2021-2024 (wymiany kotłów, termomodernizacje oraz montaż OZE). Mieszkańcy gminy chętnie korzystali z Programu Czyste Powietrze co świadczy o jego popularności i skuteczności co do zwiększania efektywności energetycznej. Wyjątkowo duży wskaźnik osiągnięcia efektu ekologicznego dla produkcji energii z OZE wynika z dużej ilości wymian starych kotłów na kotły na biomasę „Ekoprojekt" oraz dużej mocy fotowoltaiki zainstalowanej na budynkach gminnych. Wpłynęło to to uzyskanie wielokrotnie większego efektu niż zaplanowany w pierwotnej wersji PGN.

7.2 Planowane osiągnięcie celów do roku docelowego 2030

Tabela 13. Planowane osiągnięcie efektów ekologicznych za lata 2015-2030 w odniesieniu do roku bazowego

Wskaźniki ilościowe dla poszczególnych działań w gminie 2024-2030										
L.p.	**Nazwa działania / Poddziałania**	**Energia końcowa uniknięta [MWh/rok]**	**Produkcja energii z OŹE**	**Redukcja emisji zanieczyszczeń [Mg/rok]**						
			[MWh/rok]	**PM 10**	**PM 2,5**	**CO2**	**BaP**	**SO2**	**NOx**	**CO**
Działanie 1. Ograniczenie zużycia energii i wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł - budynki i infrastruktura publiczna.										
1	**OSP Przybradz.** Docieplenie przegród zewnętrznych. Wymiana okien i drzwi. We wcześniejszych latach wymieniono również kocioł z węglowego na gazowy (co wliczono do efektu).	52,61	0,00	0,11	0,11	28,51	0,00	0,20	0,03	0,46
2	**WDK Przybradz.** Docieplenie przegród zewnętrznych. Wymiana okien i drzwi. We wcześniejszych latach WDK zaczął korzystać z kotła z OSP Przybradz (co wliczono do efektu).	3,17	0,00	0,00	0,00	1,38	0,00	0,00	0,00	0,00
3	**Budynek gminny, ul. Zatorska 6, Gierałtowice.** Docieplenie przegród zewnętrznych. Wymiana okien i drzwi. Wymiana kotła i modernizacja instalacji co /cwu.	22,01	0,00	0,00	0,00	4,12	0,00	0,00	0,00	0,00
4	**Budynek gminny, ul. Szymona 2, Nidek.** Docieplenie przegród zewnętrznych. Wymiana okien i drzwi. Wymiana kotła i modernizacja instalacji co /cwu.	23,48	0,00	0,00	0,00	4,39	0,00	0,00	0,00	0,00
5	**Montaż fotowoltaiki na budynkach**: WDK Gierałtowice, OSP Gierałtowice, WDK Frydrychowice, OSP Frydrychowice, GŚDS, Dom SENIORA. Łączna moc 78,16 kWp.	0,00	78,16	0,00	0,00	55,34	0,00	0,00	0,00	0,00
	Działanie 1 łącznie	642,91	101,26	78,16	0,11	0,11	93,74	0,00	0,20	0,03
DZIAŁANIE 3. Ograniczenie emisji pyłów i wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł - budownictwo mieszkaniowe										
1	Wymiana kotłów na paliwo stałe na kotły Ekoprojekt na biomasę (pelet). Gminny program dofinansowań. Łącznie 99 szt.	706,40	1467,14	3,24	3,10	1074,25	0,00	6,50	0,48	13,34
2	Likwidacja kotłów na paliwo stałe i montaż pomp ciepła z modernizacją/dostosowaniem instalacji. Łącznie 11 szt. Średnia moc 10 kW/zestaw. Gminny program dofinansowań.	0,00	137,50	0,37	0,35	96,72	0,00	0,72	0,11	1,63
	Działanie 3 łącznie	706,40	1604,64	3,61	3,46	1170,97	0,00	7,22	0,59	14,96

Całkowity efekt ekologiczny	807,66	1 682,80	3,73	3,57	1 264,71	0,00	7,42	0,62	15,42
Wskaźniki ilościowe i jakościowe w odniesieniu do wartości całkowitych w gminie									
Zakres	**Energia końcowa [MWh/rok]**	**Produkcja energii z OŹE**	**Emisja zanieczyszczeń [Mg/rok]**						
		[MWh/rok]	**PM 10**	**PM 2,5**	**CO2**	**BaP**	**SO2**	**NOx**	**CO**
Wartości w roku bazowym (cała gmina).	127 483,00	312,29	108,51	103,84	46 191,14	0,07	210,68	77,61	726,41
Cel osiągnięty po zrealizowaniu działań 2016-2020 (ilościowo)	**2 231,98**	**0,51**	**1,20**	**1,14**	**248,79**	**0,00**	**2,03**	**0,66**	**9,12**
Wartość osiągnięta po zrealizowaniu działań 2016-2020 - cała gmina	**125 251,02**	**312,80**	**107,31**	**102,70**	**45 942,35**	**0,07**	**208,65**	**76,95**	**717,29**
Redukcja [%] w roku 2020 w stosunku do wartości całkowitych w gminie w roku bazowym (w przypadku OŹE - wzrost). Wartości osiągnięte.	**1,75%**	**0,00%**	**1,11%**	**1,10%**	**0,54%**	**0,91%**	**0,96%**	**0,86%**	**1,25%**
Cel osiągnięty po zrealizowaniu działań 2016-2024 (ilościowo)	**10725,45**	**1477,05**	**12,61**	**10,71**	**4745,71**	**0,01**	**21,46**	**9,81**	**91,47**
Wartość osiągnięta po zrealizowaniu działań 2016-2024 - cała gmina	**116757,55**	**1789,34**	**95,90**	**93,13**	**41445,43**	**0,06**	**189,22**	**67,80**	**634,94**
Redukcja [%] w roku 2024 w stosunku do wartości całkowitych w gminie w roku bazowym (w przypadku OŹE - wzrost). Wartości osiągnięte.	**8,41%**	**1,29%**	**11,62%**	**10,32%**	**10,27%**	**9,97%**	**10,19%**	**12,64%**	**12,59%**
Całkowity efekt ekologiczny zrealizowany+planowany w latach 2016-2030 (ilościowo, wartości bezwzględne)	**11 533,11**	**3 159,84**	**16,33**	**14,28**	**6 010,42**	**0,01**	**28,88**	**10,43**	**106,90**
Wartość planowana w gminie łącznie w roku docelowym z uwzględnieniem zrealizowanych działań w latach 2016-2030 (w odniesieniu do wartości z roku bazowego)	**115 949,89**	**3 472,14**	**92,18**	**89,56**	**40 180,72**	**0,06**	**181,80**	**67,18**	**619,51**
Redukcja [%] w roku 2030 w stosunku do wartości całkowitych w gminie w roku bazowym (w przypadku OŹE - wzrost). Wartości planowane.	**9,05%**	**2,75%**	**15,05%**	**13,75%**	**13,01%**	**13,42%**	**13,71%**	**13,44%**	**14,72%**

źródło: Opracowanie własne (załącznik 1)

Tabela 14. Podsumowanie planowanych celów w wyniku realizacji działań niskoemisyjnych w gminie Wieprz

Cel dla poszczególnych lat	Energia uniknięta [MWh/rok]	Produkcja energii z OZE [MWh/rok]	Emisja uniknięta [Mg/rok]						
			PM 10	PM 2,5	CO_2	BaP	SO2	NOx	CO

Cele planowane wg pierwotnej wersji PGN	2428,95	3,82	2,18	2,07	409,39	0,00	4,32	0,92	14,29
Cele planowane w latach 2016-2030 (wagowo)	11533,11	3159,84	16,33	14,28	6010,42	0,01	28,88	10,43	106,90
Stopień realizacji celów w stosunku do zaplanowanych celów z pierwotnej wersji PGN (procentowo) w odniesieniu do wartości wagowych	474,8%	82805,1%	749,5%	691,3%	1468,1%	617,1%	669,0%	1131,7%	747,9%
Cele planowane w latach 2016-2030 (procentowo) w odniesieniu do wartości całkowitych w gminie	9,0%	2,7%	15,1%	13,7%	13,0%	13,4%	13,7%	13,4%	14,7%

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Wieprz (patrz Załącznik 1 - Załącznik 1. Stopień osiągnięcia celów, obliczenia – Gm. Wieprz).

7.3 Metodologia wyznaczania osiągniętych efektów ekologicznych

W celu umożliwienia monitorowania wyników w zakresie wdrożonych działań, jak i zmniejszenia emisji CO_2 w odniesieniu do ustalonego roku bazowego opracowano poniżej przedstawioną metodologię temu służącą. Ułatwi ona także wprowadzanie jakichkolwiek zaistniałych zmian (wpisywanie nowych zadań) dla których konieczne będzie przeliczenie efektów ekologicznych (aktualizacja celów). Integralną część niniejszego opracowania stanowi załącznik nr 1 w wersji elektronicznej „Efekty ekologiczne – obliczenia", który w połączeniu z poniższym opisem stanowi narzędzie do monitorowania i aktualizowania celów i wskaźników wyznaczonych w PGN.

Ogólna metodologia wyznaczania osiągniętych efektów ekologicznych przy czym dokładne obliczenia przedstawiono w pliku obliczeniowym (załącznik 1):

Dla **zabiegów termomodernizacyjnych** przyjmuje się następujące wartości redukcji zużycia energii końcowej:

Rodzaj zabiegu termomodernizacyjnego	Ocieplenie stropu/dachu	Ocieplenie ścian	Ocieplenie stropu nad piwnicą	Wymiana okien i drzwi	Automatyka pogodowa i urządzenia regulacyjne	Kompleksowa modernizacja inst. co. i cwu	Wymiana źródła ciepła (wzrost sprawności)
Stopień redukcji energii	5-15%	10-20%	2-5%	10-15%	5-15%	10-15%	5-50%

Efekt ekologiczny dla zużycia energii stanowi różnicę zużycia przed wykonaniem działań termomodernizacyjnych i po ich wykonaniu. Wartości redukcji wyznacza się mnożąc poszczególne stopnie redukcji dla każdego z ww. zabiegów, a następnie przez łączną ilość inwestycji w gminie. Wartość wynikowa iloczynu daje łączny stopień redukcji zużycia energii. W przypadku braku informacji szczegółowej dot. stopnia redukcji dla każdego z zabiegów (np. z audytu energetycznego) przyjmuje się uśrednioną wartość z ww. zakresów. W przypadku wymiany źródła ciepła na nowe przyjmuje się następujące wzrosty sprawności: węgiel i biomasa (Ecodesign) – 25%, olej opałowy i gaz – 30%, ogrzewanie elektryczna i sieć ciepłownicza (węzeł cieplny) – 40%. Wartość wyjściową (obliczeniową) dla działań wśród mieszkańców stanowi ilość energii cieplnej końcowej zużywanej przez 1 typowe gospodarstwo w gminie, a w przypadku budynku gminnego wyznaczone dla niego w BEI zużycie energii w roku bazowym.
Efekt ekologiczny dla emisji zanieczyszczeń stanowi różnicę wyliczonych emisji zanieczyszczeń dla energii wyznaczonych jak w powyższym akapicie, przed wykonaniem działań termomodernizacyjnych i po ich wykonaniu wg odpowiednio dobranych dla danego rodzaju paliwa i kotła/paleniska wskaźników emisji – patrz. tabela poniżej „Wskaźniki emisji dla poszczególnych rodzajów paliw i typów kotłów".
Emisję dla paleniska/kotła przed wymianą w przypadku działań dla mieszkańców dla inwestycji w latach 2021-2024 oraz 2025-2030 z uwagi brak danych dotyczących typu kotła/pieca przed wymianą obliczono przyjmując uśrednioną emisja zanieczyszczeń przed działaniami związanymi ze zwiększeniem efektywności energetycznej odniesiona do 1m^2 powierzchni [Mg/rok] na podstawie odpowiedniego przeliczenia (patrz Zał. 1, arkusz „Efekty ekologiczne 2021-2024"). Analogicznie dla instalowanych OŹE (pompy ciepła, kolektory słoneczne).
W przypadku **wymiany oświetlenia ulicznego** z sodowego na LED redukcję zużycia energii oszacowano na ok. 60% dla jednego punktu świetlnego, dla którego bieżące zużycie stanowi wartość uśrednioną dla 1 punktu świetlnego w gminie i mnoży tą wartość przez ilość wymian. Unikniętą emisję oblicza się j.w. przyjmując wskaźniki emisji dla energii elektrycznej.

W przypadku **montażu pomp ciepła** zakłada się uzysk energii cieplnej ok. 1,25 MWh/(1kW*1rok). Jest to uśredniona wartość produkcji energii dla pomp ciepła wg wartości podawanych przez producentów pc. Wartość ta przemnożona przez łączną liczbę zainstalowanej mocy stanowi efekt ekologiczny.

W przypadku **montażu instalacji fotowoltaicznej** analogicznie j.w. przy założeniu uzysku z 1 kWp instalacji około 1 MWh/rok. Unikniętą emisję oblicza się mnożąc obliczoną ilość energii przez wskaźnik emisji dla dwutlenku węgla.

W przypadku **montażu kolektorów słonecznych** przyjmuje się uzysk energii cieplnej z 1m^2 powierzchni kolektora około 525 kWh/rok, co przemnożone przez ilość zainstalowanych m^2 kolektorów daje efekt ekologiczny. Emisję unikniętą oblicza się analogicznie j.w. dla wymian kotłów.

Należy pamiętać, że są obliczone wartości są przybliżone, aby otrzymać bardziej dokładne obliczenia efektu ekologicznego należy opracować audyt energetyczny dla każdego z przeznaczonych do termomodernizacji budynków.

Do obliczeń efektów ekologicznych w przypadku emisji zanieczyszczeń do powietrza z procesów spalania paliw w kotłach/piecach wykorzystano normę PN EN 303-5:2012. Zawarte w niej wskaźniki dotyczące kotłów spełniającą wymagania tzw. Ekoprojektu - Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE (Dz. U. UE L 193 z 21.7.2015, str. 100, z późn. zm.) w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe.

Tabela 15. Wskaźniki emisji dla poszczególnych rodzajów paliw i typów kotłów

Niekreślony typ pieca, Paliwo - gaz, olej opałowy oraz ogrzewanie elektryczne i sieciowe							
	PM10 [g / GJ]	**PM2,5 [g / GJ]**	**CO_2 [g / GJ]**	**BaP [g / GJ]**	**SO_2 [g / GJ]**	**Nox [g / GJ]**	**CO [g / GJ]**
Ogrzewanie gazowe	1,20	1,20	52000,00	0,00	0,30	51,00	26,00
Ogrzewanie olejowe	1,90	1,90	76000,00	0,00	70,00	51,00	57,00
Ogrzewanie elektryczne	0,00	0,00	230833,0	0,00	0,00	0,00	0,00
Miejska sieć ciepłownicza	0,00	0,00	93740,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Indywidualny piec C.O., Paliwo - Węgiel							
	PM10 [g / GJ]	**PM2,5 [g / GJ]**	**CO_2 [g / GJ]**	**BaP [g / GJ]**	**SO_2 [g / GJ]**	**Nox [g / GJ]**	**CO [g / GJ]**
zas.ręczne kotły pozaklasowe	400,00	398,00	91000,00	0,23	400,00	110,00	4600,00
zas. automatycznie kotły pozaklasowe	240,00	220,00	95000,00	0,15	282,80	150,00	2000,00
zas. ręczne, kotły - klasa 3	200,00	150,00	91000,00	0,20	400,00	110,00	2466,78
zas. ręczne, kotły - klasa 4	49,50	47,03	91000,00	0,08	200,00	110,00	860,00
zas. ręczne, kotły - klasa 5	23,68	23,33	104000,0	0,05	0,00	202,00	345,35
zas. ręczne, kotły - klasa Ecodesign	23,68	23,33	104000,0	0,05	0,00	202,00	345,35
zas. automatyczne kotły - klasa 3	49,34	48,60	92000,00	0,08	282,80	340,00	1140,00
zas. automatyczne kotły - klasa 4	23,68	23,33	92000,00	0,05	200,00	340,00	670,00
zas. automatyczne kotły - klasa 5	15,79	15,55	92000,00	0,01	0,00	190,00	246,88
zas. automatyczne kotły - Ecodesign	15,79	15,55	92000,00	0,01	0,00	190,00	246,88
Indywidualny piec C.O., Paliwo - Biomasa/Drewno							
zas.ręczne kotły pozaklasowe	760,00	740,00	0,00	0,12	11,00	80,00	4000,00
zas. automatycznie kotły pozaklasowe	760,00	740,00	0,00	0,12	11,00	80,00	4000,00
zas. ręczne, kotły - klasa 3	108,00	102,60	0,00	0,02	10,00	80,00	2850,00
zas. ręczne, kotły - klasa 4	49,50	47,03	0,00	0,07	10,00	110,00	592,03
zas. ręczne, kotły - klasa 5	36,00	34,20	0,00	0,05	10,00	130,00	440,00
zas. ręczne, kotły - klasa Ecodesign	36,00	34,20	0,00	0,05	10,00	130,00	440,00
zas. automatyczne kotły - klasa 3	49,50	47,03	0,00	0,04	20,00	115,00	670,00
zas. automatyczne kotły - klasa 4	23,68	23,33	0,00	0,01	20,00	341,00	493,36
zas. automatyczne kotły - klasa 5	18,00	17,10	0,00	0,01	0,00	100,00	246,88
zas. automatyczne kotły - Ecodesign	18,00	17,10	0,00	0,01	0,00	100,00	246,88
Piec kaflowy, Paliwo - Węgiel							
Sprawność cieplna poniżej 80 proc.	424,00	106,00	104000,0	0,26	450,00	100,00	5250,00
Sprawność cieplna co najmniej 80 proc	424,00	106,00	104000,0	0,26	450,00	100,00	5250,00
Wyposażony w urządzenie redukujące emisję	106,00	26,50	104000,0	0,26	450,00	100,00	5250,00
Spełniający wymagania Ekoprojektu	17,60	4,40	92000,00	0,01	0,00	170,00	830,00
Koza (na drewno, węgiel), Paliwo - Węgiel							

Sprawność cieplna poniżej 80 proc.	424,00	106,00	104000,0	0,26	450,00	100,00	5250,00
Sprawność cieplna co najmniej 80 proc	424,00	106,00	104000,0	0,26	450,00	100,00	5250,00
Wyposażony w urządzenie redukujące emisję	106,00	26,50	104000,0	0,26	450,00	100,00	5250,00
Spełniający wymagania Ekoprojektu	17,60	4,40	92000,00	0,01	0,00	170,00	830,00
Koza (na drewno, węgiel), Paliwo - Drewno							
Sprawność cieplna poniżej 80 proc.	672,00	168,00	0,00	0,13	20,00	60,00	5250,00
Sprawność cieplna co najmniej 80 proc	672,00	168,00	0,00	0,13	20,00	60,00	5250,00
Wyposażony w urządzenie redukujące emisję	168,00	42,00	0,00	0,13	20,00	60,00	5250,00
Spełniający wymagania Ekoprojektu	20,00	5,00	0,00	0,01	0,00	75,00	950,00
Kominek, Paliwo - Biomasa/Drewno							
Sprawność cieplna poniżej 80 proc.	672,00	168,00	0,00	0,13	20,00	60,00	5250,00
Sprawność cieplna co najmniej 80 proc	672,00	168,00	0,00	0,13	20,00	60,00	5250,00
Wyposażony w urządzenie redukujące emisję	168,00	42,00	0,00	0,13	20,00	60,00	5250,00
Spełniający wymagania Ekoprojektu	20,00	5,00	0,00	0,01	0,00	75,00	950,00
Trzon kuchenny, Paliwo - Węgiel							
Sprawność cieplna poniżej 80 proc.	424,00	106,00	104000,0	0,26	450,00	100,00	5250,00
Sprawność cieplna co najmniej 80 proc	424,00	106,00	104000,0	0,26	450,00	100,00	5250,00
Wyposażony w urządzenie redukujące emisję	106,00	26,50	104000,0	0,26	450,00	100,00	5250,00
Spełniający wymagania Ekoprojektu	17,60	4,40	92000,00	0,01	0,00	170,00	830,00
Trzon kuchenny, Paliwo - Drewno							
Sprawność cieplna poniżej 80 proc.	672,00	168,00	0,00	0,13	20,00	60,00	5250,00
Sprawność cieplna co najmniej 80 proc	672,00	168,00	0,00	0,13	20,00	60,00	5250,00
Wyposażony w urządzenie redukujące emisję	168,00	42,00	0,00	0,13	20,00	60,00	5250,00
Spełniający wymagania Ekoprojektu	20,00	5,00	0,00	0,01	0,00	75,00	950,00
Inne, Paliwo - Węgiel							
Sprawność cieplna poniżej 80 proc.	424,00	106,00	104000,0	0,26	450,00	100,00	5250,00
Sprawność cieplna co najmniej 80 proc	424,00	106,00	104000,0	0,26	450,00	100,00	5250,00
Wyposażony w urządzenie redukujące emisję	106,00	26,50	104000,0	0,26	450,00	100,00	5250,00
Spełniający wymagania Ekoprojektu	17,60	4,40	92000,00	0,01	0,00	170,00	830,00
Inne, Paliwo - Biomasa/Drewno							
Sprawność cieplna poniżej 80 proc.	672,00	168,00	0,00	0,13	20,00	60,00	5250,00
Sprawność cieplna co najmniej 80 proc	672,00	168,00	0,00	0,13	20,00	60,00	5250,00
Wyposażony w urządzenie redukujące emisję	168,00	42,00	0,00	0,13	20,00	60,00	5250,00
Spełniający wymagania Ekoprojektu	20,00	5,00	0,00	0,01	0,00	75,00	5250,00

Źródło: norma PN EN 303-5:2012 (Wskaźniki emisji wyznaczone dla nowych kotłów według normy PN EN 303-5:2012 przy założeniu 10% tlenu w spalinach (zgodnie z metodyka przeliczania USEPA www.epa.gov/ttn/emc/methods/method19.html)

Wskaźnik emisji dla energii elektrycznej z pierwotnego PGN – 1,119 Mg CO_2/MWh. Dla zadań zrealizowoanych w latach 2021-2024 wykorzystano wskaźnik emisji 0,708 Mg CO_2/MWh (dla roku 2021, Kobize).

8 Działania/zadania i środki zaplanowane na cały okres objęty Planem

8.1 Długoterminowa strategia, cele i zobowiązania

Cele strategiczne Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wieprz

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wieprz ma przyczynić się do osiągnięcia celów Unii Europejskiej określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym, tj.:

- redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,

- redukcji zużycia energii finalnej, co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej,
- a także do poprawy jakości powietrza na obszarach, na których odnotowano przekroczenia jakości poziomów dopuszczalnych stężeń w powietrzu i realizowane są Plany (naprawcze) ochrony powietrza oraz plany działań krótkoterminowych.

Celem projektu finansującego wykonania PGN jest poprawa efektywności energetycznej Gminy oraz redukcja emisji gazów cieplarnianych poprzez opracowanie i wdrożenie planu gospodarki niskoemisyjnej.

DZIAŁANIA DŁUGOTERMINOWE 2025-2035

DZIAŁANIE 1. OGRANICZENIE ZUŻYCIA ENERGII i WYTWARZANIE ENERGII Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ - BUDYNKI I INFRASTRUKTURA PUBLICZNA.

Typ przedsięwzięć:

- Modernizacja budynków użyteczności publicznej (termomodernizacja, instalacja OZE, wymiana źródła c.o. i c.w.u., wymiana oświetlenia),
- Rozwój systemu zarządzania energią w gminie. Monitoring energetyczny budynków użyteczności publicznej,
- Audyty energetyczne i efektywności energetycznej budynków publicznych,
- Poprawa efektywności energetycznej urządzeń infrastruktury gminnej,
- Modernizacja oświetlenia ulicznego. System zarządzania i sterowania oświetleniem ulicznym i drogowym,
- Produkcja wodoru hydrolizy z fotowoltaiki (wykorzystanie nadprodukcji energii z PV) lub innych OZE,
- Rozwój zdolności magazynowania energii w postaci wodoru,
- Magazynowanie energii z OZE,
- Rozwój i poprawa efektywności scentralizowanych systemów grzewczych,
- Poprawa lokalnego miksu energetycznego – zwiększenie produkcji energii odnawialnej poprzez spółdzielnie energetyczne i klastry,
- Modernizacja urządzeń do produkcji i przesyłu nośników energetycznych (efektywne systemy energetyczne w tym kogeneracja i wykorzystanie biogazu) w przypadku spółek komunalnych (lub z ich udziałami),
- Rozwój farm fotowoltaicznych i wiatrowych.

DZIAŁANIE 2. NISKOEMISYJNY TRANSPORT

Typy przedsięwzięć:

- Rozwój infrastruktury transportowej i dróg publicznych,
- Stworzenie infrastruktury dla rozwoju elektromobilności,
- Rozwój infrastruktury dla transportu zbiorowego w tym wprowadzenie transportu zeroemisyjnego.
- Rozwój sieci dróg rowerowych i towarzyszącej infrastruktury (budowa, remont i oznakowanie ścieżek rowerowych),
- Reorganizacja ruchu tranzytowego (budowa obwodnic gminy),
- Kształtowanie pozytywnych zachowań mieszkańców w obszarze mobilności,
- Utrzymanie dróg w sposób ograniczający wtórną emisję zanieczyszczeń (poprzez regularne mycie, remonty i poprawę stanu nawierzchni dróg).

DZIAŁANIE 3. OGRANICZENIE ZUŻYCIA ENERGII i WYTWARZANIE ENERGII Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ - BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE.

Typ przedsięwzięć:

- Wymiana kotłów na paliwa stałe na kotły na biomasę „Ecodesign",
- Montaż kolektorów słonecznych,
- Montaż paneli fotowoltaicznych,
- Montaż pomp ciepła,
- Termomodernizacja budynków mieszkalnych.
- Magazyny energii.
- Likwidacja ubóstwa energetycznego.

DZIAŁANIE 4. DZIAŁANIA INFORMACYJNE, EDUKACYJNE i PLANISTYCZNE.

Typy przedsięwzięć:

- Planowanie działań w obszarze efektywności energetycznej *(Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło…., Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej wraz z inwentaryzacją emisji).*
- Zapewnienie stałego funkcjonowania zespołu interesariuszy Planu Gospodarki Niskoemisyjnej.
- Edukacja i informacja o niskiej emisji /kampanie informacyjne i promocyjne.
- Wdrożenie zasad zielonych zamówień publicznych w Urzędzie Gminy i jednostkach.
- Planowanie przestrzenne z uwzględnieniem ochrony powietrza.
- Stwarzanie warunków do lokalizacji przedsięwzięć służących rozwojowi energetyki odnawialnej.

8.2 Cele przyjęte do realizacji w okresie 2016-2030

W poniższej tabeli zestawiono podsumowanie celów osiągniętych w wyniku zrealizowanych przez gminę działań niskoemisyjnych oraz celów planowanych w wyniku zrealizowanych oraz zaplanowanych zadań przez gminę:

Tabela 16. Podsumowanie celów osiągniętych i planowanych w wyniku realizacji działań niskoemisyjnych w gminie Wieprz

Cele dla poszczególnych lat	Energia uniknięta [MWh/rok]	Produkcja energii z OZE [MWh/rok]	Emisja uniknięta [Mg/rok]						
			PM 10	PM 2,5	CO_2	BaP	SO_2	NOx	CO
Cele planowane wg pierwotnej wersji PGN	2428,95	3,82	2,18	2,07	409,39	0,00	4,32	0,92	14,29
Cele zrealizowane do roku 2020 (wagowo)	2231,98	0,51	1,20	1,14	248,79	0,00	2,03	0,66	9,12
Stopień realizacji celów w stosunku do zaplanowanych celów z pierwotnej wersji PGN (procentowo)[9]	91,89%	13,24%	55,19%	55,19%	60,77%	41,95%	46,98%	71,98%	63,77%
Cele zrealizowane do roku 2020 (procentowo)[10]	1,75%	0,00%	1,11%	1,10%	0,54%	0,91%	0,96%	0,86%	1,25%
Cele zrealizowane w latach 2021-2024 (wagowo)	8493,47	1476,54	11,41	9,57	4496,92	0,01	19,43	9,15	82,36
Stopień realizacji celów w stosunku do zaplanowanych celów z pierwotnej wersji PGN (procentowo)	349,7%	38693,4%	523,4%	463,5%	1098,4%	416,8%	450,1%	992,0%	576,2%
Cele zrealizowane w latach 2016-2024 (wagowo)	10725,45	1477,05	12,61	10,71	4745,71	0,01	21,46	9,81	91,47

[9] *Wartość procentowa stanowiąca stopień realizacji celu planowanego wg pierwotnej wersji PGN (odniesiona do wartości wagowej – zaznaczonego ciemnoszarym kolorem)*

[10] *Wartość procentowa stanowiąca stopień realizacji celu planowanego wg pierwotnej wersji PGN (odniesiona do wartości całkowitej w gminie w roku bazowym)*

Stopień realizacji celów w stosunku do zaplanowanych celów z pierwotnej wersji PGN (procentowo)	441,6%	38706,6%	578,5%	518,7%	1159,2%	458,7%	497,1%	1064,0%	640,0%
Cele zrealizowane w latach 2016-2024 (procentowo)	8,4%	1,3%	11,6%	10,3%	10,3%	10,0%	10,2%	12,6%	12,6%
Cele zrealizowane w latach 2016-2030 (wagowo)	11533,11	3159,84	16,33	14,28	6010,42	0,01	28,88	10,43	106,90
Stopień realizacji celów w stosunku do zaplanowanych celów z pierwotnej wersji PGN (procentowo)	474,8%	82805,1%	749,5%	691,3%	1468,1%	617,1%	669,0%	1131,7%	747,9%
Cele zrealizowane w latach 2016-2030 (procentowo)	9,0%	2,7%	15,1%	13,7%	13,0%	13,4%	13,7%	13,4%	14,7%

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Wieprz (patrz Załącznik 1 - Załącznik 1. Stopień osiągnięcia celów, obliczenia – Gm. Wieprz).

8.3 Plan działań na lata 2024-2030

Na podstawie analizy BEI oraz zrealizowanych do roku 2020 działań wyznaczono sektory i obszary problemowe, którym odpowiadają poniższe cele i działania krótkoterminowe. Wskazano potrzebę działań przede wszystkim w sektorze budynków użyteczności publicznej i sektorze budynków mieszkalnych. Efekt ekologiczny i harmonogram działań jest realizacja celów wynikających z analizy BEI. Poniższa tabela przedstawia działania za które odpowiedzialny jest Wójt Gminy oraz objęte Wieloletnią Prognozą Finansową Gminy.

Tabela 17. Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji działań gminnych na lata 2025-2030

LP	Nazwa projektu / działania	Opis / zakres prac	Szacowane Koszty [zł]	Źródło Finansowania	Podmiot Odpowiedzialny	Okres wdrażania	Wskaźnik
Działanie 1. Ograniczenie zużycia energii, emisji pyłów i wytwarzanie energii z OZE - budynki i infrastruktura publiczna							
1	**Termomodernizacja OSP Przybradz.**	Docieplenie przegród zewnętrznych. Wymiana okien i drzwi. We wcześniejszych latach wymieniono również kocioł z węglowego na gazowy (co wliczono do efektu).	450 217,55	Na chwile obecną brak szczegółowych danych Środki własne, Środki zewnętrzne.	UG Wieprz	2025-2030	Liczba inwestycji, efekt ekologiczny: Redukcja zużycia energii [MWh/rok], Redukcja emisji zanieczyszczeń związanych z niską emisją [Mg/rok dla każdej substancji w tym CO_2]
2	**Termomodernizacja WDK Przybradz.**	Docieplenie przegród zewnętrznych. Wymiana okien i drzwi. We wcześniejszych latach WDK zaczął korzystać z kotła z OSP Przybradz (co wliczono do efektu).					
3	**Termomodernizacja - Budynek gminny, ul. Zatorska 6, Gierałtowice.**.	Docieplenie przegród zewnętrznych. Wymiana okien i drzwi. Wymiana kotła i modernizacja instalacji co /cwu					
4	**Termomodernizacja - Budynek gminny, ul. Szymona 2, Nidek.**	Docieplenie przegród zewnętrznych. Wymiana okien i drzwi. Wymiana kotła i modernizacja instalacji co /cwu					
6	**Montaż fotowoltaiki na budynkach**:	WDK Gierałtowice, OSP Gierałtowice, WDK Frydrychowice, OSP Frydrychowice, GŚDS, Dom SENIORA. Łączna moc 78,16 kWp	637 854,17				Liczba inwestycji, efekt ekologiczny: Wzrost zużycia energii z OZE [MWh/rok], Redukcja emisji CO_2 [Mg/rok]
Działanie 2. Ograniczenie emisji pyłów i zużycia energii w transporcie							
1	Utrzymanie dróg w sposób ograniczający wtórną emisję zanieczyszczeń	*Regularne mycie, remonty i poprawa stanu nawierzchni dróg*	Kwota dostosowana do zakresu wymaganych remontów/modernizacji ok. 3-4 mln/rok	Środki własne (funduszu dróg samorządowych) Urząd Marszałkowski, PROW	UG Wieprz	2025-2030	Długość zmodernizowanych /wyremontowanych dróg [km]
Działanie 3. Ograniczenie emisji pyłów, zużycia energii i wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł - budownictwo mieszkaniowe							
1	Wymiana kotłów na paliwo stałe na kotły Ekoprojekt na biomasę oraz pompy ciepła.	*Demontaż i likwidacja pozaklasowych lub 3/4 klasy kotłów na paliwo stałe z montażem nowych kotów Ekoprojekt na biomasę z modernizacją instalacji. Szacuje się 99 szt. Montaż pomp ciepła szacuje się 11 szt. Istnieje również możliwość montażu elektrycznego źródła ciepła.*	Wartość dotacji 70%, kosztów kwalifikowanych - maks. 5000 zł. 550 000,00 zł z budżetu gminnego.	Środki własne, Program gminny	UG Wieprz, Mieszkańcy	2025-2030	Liczba inwestycji, efekt ekologiczny: Redukcja zużycia energii [MWh/rok], Redukcja emisji zanieczyszczeń związanych z niską emisją [Mg/rok dla każdej substancji w tym CO_2],

							Wzrost zużycia energii z OZE [MWh/rok]
Działanie 4. Działania informacyjne, edukacyjne i planistyczne.							
1	Inwentaryzacja źródeł ciepła zgodnie z POP	*Wykonanie inwentaryzacji źródeł niskiej emisji - Zadanie wynika z obowiązku określonego w POP dla woj. Małopolskiego. Bieżące uzupełnianie bazy CEEB.*	-	W ramach etatów pracowników UG	Mieszkańcy Gminy	2025-2030	-
2	Kontrola spalania paliw w domowych kotłowniach	*Przeprowadzenie kontroli palenisk co roku, ok. 100 szt./rok*	-	W ramach etatów pracowników UG	UG Wieprz	2025-2030	Liczba kontroli
3	Edukacja i informacja o niskiej emisji	*W ramach Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027, Priorytet 2 Fundusze Europejskie dla środowiska, Działanie 2.5 Wdrażanie Programu Ochrony Powietrza, Typ projektu B. Funkcjonowanie ekodoradców w gminach, z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego:* *Minimum 12 akcji informacyjno-edukacyjnych lub/i wydarzeń (4 w każdym roku) poświęconych tematyce ochrony powietrza, klimatu w gminie, programom wsparcia dostępnych na likwidację niskiej emisji, wykorzystaniu OZE. itp.* *Minimum 6 spotkań z grupami opiniotwórczymi w gminie (2 w każdym roku). Zapoznanie tych grup z tematem zanieczyszczenia powietrza, jego skutków oraz programów pomocowych.*	Całkowita wartość Projektu: 588 192,80 PLN Dofinansowanie z Funduszy Europejskich: 499 963,88 PLN Wkład własny gminy: 88 228,92 PLN	Program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027, Środki własne.	UG Wieprz	2025-2027	Liczba akcji/ Kampanii.
4	Uruchomienie stacjonarnego punktu obsługi mieszkańców połączonego z działalnością Ekodoradcy na terenie Gminy Wieprz	*W ramach ww. programu - zatrudnienie na umowę o pracę 1 ekodoradcy na okres 36 miesięcy.* *W ramach ww. również przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu.*					-
5	Sporządzenie/aktualizacja dokumentów planistycznych z zakresu ochrony powietrza, energetyki i klimatu	*Przygotowanie i wdrażanie gminnej strategii transformacji energetycznej w oparciu o obowiązujące dokumenty. W ramach ww. programu sporządzenie/aktualizacja opracowań:* *1. Gminna Strategia Transformacji Energetycznej.* *2. Aktualizacja Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,* *3. Aktualizacja Planu gospodarki niskoemisyjnej.*					Liczba dokumentów
6	Planowanie przestrzenne z uwzględnieniem ochrony powietrza i efektywności energetycznej	*Wprowadzanie odpowiednich zapisów w dokumentach Gminy.*	W ramach etatów pracowników UG	Środki własne	UG Wieprz	2025-2030	Liczba dokumentów

źródło: UG Wieprz

Uwaga do Działania 1:

Planując wszelkie prace remontowo-budowlane czy termomodernizacyjne należy wziąć pod uwagę ewentualność występowania i zasiedlania budynków przez gatunki chronionych ptaków i nietoperzy. Przed przystąpieniem do prac remontowych, zarządca budynku powinien zlecić doświadczonemu ornitologowi i chiropterologowi inwentaryzację przyrodniczą w celu stwierdzenia ewentualnego występowania gatunków chronionych, aby uniknąć nieumyślnego zniszczenia ich schronień i siedlisk podczas prac remontowych. Wykonana ekspertyza winna wskazać termin wykonywania prac, zalecenia dotyczące zabezpieczenia miejsc lęgowych oraz sposób kompensacji utraconych siedlisk.

Szczególną uwagę RDOŚ zwraca na sposób gniazdowania chronionych ptaków - jerzyków (Apus apus), które nie budują gniazda, lecz zasiedlają szczeliny, otwory, wnęki: między płytami, pod parapetami, wykończeniami blacharskimi dachów, za rynnami. Wszelkie czynności ograniczające dostęp chronionych ptaków i nietoperzy do miejsc ich rozrodu i występowania, traktowane jako niszczenie miejsc lęgowych i schronień tych gatunków. Czynności te są prawnie zakazane wobec gatunków objętych ochroną ścisłą i zgodnie z art. 56 ust. 2 pkt 2 oraz ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, zezwolenie na ich przeprowadzenie wydaje regionalny dyrektor ochrony środowiska na obszarze swojego działania.

Uwaga do Działania 2:

Potencjał ograniczenia ruchu jest niewielki – perspektywa rosnącego natężenia ruchu skutkować będzie raczej wzrostem emisji CO_2 w tym sektorze, gmina będzie aktywnie działać w obszarze ruchu lokalnego. W szczególności w zakresie:

- wymiany taboru gminnego – w miarę potrzeb,
- promowania systemu podwózek sąsiedzkich tzw. carpooling,
- promowanie wykorzystania samochodów i pojazdów jednośladowych z napędem elektrycznym,
- promowanie zachowań energooszczędnych w transporcie – ECODRIVING.

Korzyści wynikające z przeprowadzonych działań wpłyną na zmianę przyzwyczajeń kierowców na bardziej energooszczędne. Sposobów promocji tego typu zachowań jest wiele, np. broszury informacyjne, szkolenia dla kierowców, informacje w prasie lokalnej, kampanie informacyjne. Ekojazda oznacza sposób prowadzenia samochodu, który jest równocześnie ekologiczny i ekonomiczny. Ekologiczny - ponieważ zmniejsza negatywne oddziaływanie samochodu na środowisko naturalne, ekonomiczny - gdyż pozwala na realne oszczędności paliwa.

9 Monitoring i ewaluacja realizacji Planu

Ocena realizacji Planu polegać będzie przede wszystkim na systematycznej, obserwacji postępów we wdrażaniu.

Rysunek 6. Układ działań systemu ewaluacji dla Gminy Wieprz.

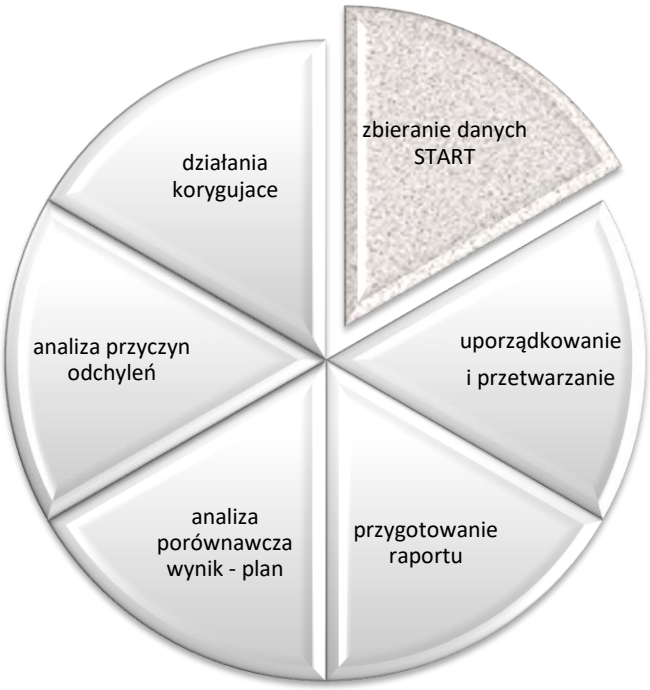

Źródło: Opracowanie własne

Powyższy system wymaga gromadzenia oraz analizy danych.
Ewaluacja planu[11] będzie oceną stopnia realizacji Planu i osiąganych oraz osiągniętych efektów na podstawie zbioru informacji pochodzących z monitoringu, wsparta dodatkowymi narzędziami oceny. Czyli odpowiedź na pytanie czy działania są w rzeczywistości na tyle skuteczne na ile zakładano i czy nie jest wymagana modyfikacja planu. Jeżeli działania nie będą przynosiły zakładanych rezultatów konieczna będzie aktualizacja Planu Działań.
W przypadku ewaluacji PGN będzie to:

- *proces tzw. on going*, czyli realizowany w trakcie wdrażania planu (co do zasady w połowie okresu). Podczas tego procesu poddane analizie zostaną osiągnięte na tym etapie produkty i rezultaty, dokonana zostanie ocena jakości realizacji Planu i stopnia zgodności z założeniami wstępnymi. Ocenione zostaną założenia przyjęte na etapie programowania (cele, wskaźniki). Zdiagnozowany zostanie kontekst realizacji Planu tzn.: uwarunkowania społeczne, ekonomiczne, prawne, organizacyjne. Dokonana zostanie analiza tego, czy w zaplanowanej formie Plan może i powinien być nadal realizowany. Ten etap ewaluacji może przyczynić się do pewnych modyfikacji realizacji oraz aktualizacji przyjętych założeń. Stwarza szansę obiektywnego przyjrzenia się dotychczasowym efektom, rezultatom i pozwala zweryfikować pierwotne założenia, które były podstawą do stworzenia Planu i jej wdrażania. W ramach procesu zostanie opracowany tzw. raport weryfikacyjny.

[11] *Opracowano na podstawie materiałów MISTIA.*

- *proces tzw. ex post* czyli ewaluacja przeprowadzana po zakończeniu okresu przyjętego dla Planu, a przed rozpoczęciem pracy nad nowym. Na tym etapie ocenione zostanie na ile udało się osiągnąć założone cele. Oceniona zostanie: skuteczność i efektywność interwencji oraz jej trafność i użyteczność. Zbadane zostaną długotrwałe efekty (oddziaływanie) Planu oraz ich trwałość. Ten etap będzie stanowił źródło informacji użytecznych przy planowaniu kolejnego dokumentu. W związku z ewaluacją ex post przeprowadzona zostanie inwentaryzacja terenowa weryfikacyjna oraz w efekcie powstanie aktualizacja planu.

Odpowiedzialność za prowadzenie procesów monitoringu i ewaluacji będzie spoczywała na koordynatorze wykonawczym. Gmina Wieprz może rozważyć także zlecenie usługi koordynacji do instytucji bądź podmiotu zewnętrznego.
Ważnym czynnikiem decydującym o skuteczności tych działań jest uporządkowanie i powtarzalność, zarówno w terminach jak i zakresach pozyskiwanych informacji.
Poniżej przedstawiony został proponowany harmonogram działań monitoringowych.

Tabela 18. Harmonogram monitoringu dla Gminy Wieprz

Opracowanie dokumentacji monitoringowej w latach	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Raport weryfikacyjny	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Aktualizacja Planu				✓		

Źródło: opracowanie własne

Raport będzie musiał być przygotowany i przedstawiony do zatwierdzenia Wójtowi Gminy Wieprz nie później niż do końca I kwartału roku następującego po okresie sprawozdawczym.

10 Przygotowanie koniecznych dokumentów, narzędzi systemowych przeznaczonych do procesu realizacji Planu

Realizacja zadań wskazanych w Planie gospodarki niskoemisyjnej wymaga podjęcia przez organy gminy odpowiednich działań. Poniższa tabela przedstawia poszczególne etapy wdrażania PGN.

Tabela 19. Najważniejsze działania i etapy oraz dokumenty i narzędzia systemowe do realizacji Planu

Lp.	Działania / etapy niezbędne do realizacji Planu	Dokumenty / narzędzia systemowe
1.	Wprowadzenie działań finansowych do wieloletniego planu finansowego	Uchwała Rady Gminy Wieprz
2.	Przyjęcie dokumentu przez Radę Gminy Wieprz	Uchwała Rady Gminy Wieprz
3.	Uruchomienie systemu monitoringu	Zarządzenie Burmistrza Gminy Wieprz o uruchomieniu systemu monitoringu, terminach i zakresie przekazywanych informacji
4.	Pozyskanie środków finansowych	Przygotowanie dokumentów aplikacyjnych, realizacja projektów
5.	Uruchomienie działań promocyjnych i informacyjnych	Według planu działań

Źródło: Opracowanie własne.

11 Podsumowanie i wnioski

Gmina Wieprz znajduje się w strefie podlegającej ocenie jakości powietrza – strefa małopolska. *Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Małopolskim za rok 2024,* **klasyfikuje** terenu gminy do obszarów przekroczeń normatywnych stężeń zanieczyszczeń B(a)P/rok oraz PM10/rok.
Jakość powietrze poprawiła się względem roku 2020 kiedy to oprócz powyższych przekroczeń odnotowano przekroczenia stężeń PM2.5 (poziom dopuszczalny, śr. roczna). W roku bazowym stan jakości powietrza był zbliżony do tego z roku 2020. Jakość powietrza w Gminie uległa nieznacznej poprawie na przełomie kilku ostatnich lat niemniej nadal występują przekroczenia dwóch substancji zaliczanych do niskiej emisji. Z uwagi na ten fakt należy kontynuować, a nawet zintensyfikować realizację działań niskoemisyjnych oraz wpływających na poprawę efektywności energetycznej w gminie.

Należy dążyć do eliminowania w gminie przestarzałych, pozaklasowych źródeł ciepła oraz odchodzić od paliwa węglowego. Dążyć do zwiększania wykorzystania OZE oraz zwiększania efektywności energetycznej budownictwa, aby w dalszym ciągu w poprawiać tu jakość powietrza.

Działania dążące do dalszej poprawy stanu powietrza są niezbędne do zapewnienia mieszkańcom gminy odpowiedniej jakości życia. Gmina Wieprz osiągnie następujące korzyści związane z realizacją PGN:

- poprawę zdrowia i jakości życia mieszkańców (dzięki ciągłej poprawie jakości powietrza),
- dostęp do krajowych i europejskich funduszy,
- przygotowanie do lepszego wykorzystania dostępnych środków finansowych (środki lokalne, unijne granty i instrumenty finansowe),
- poprawę dobrobytu mieszkańców,
- opracowanie przejrzystej, kompleksowej i realistycznej strategii poprawy sytuacji,
- zaangażowanie w działania społeczeństwa obywatelskiego i umocnienie lokalnej demokracji,
- poprawę efektywności wykorzystania energii i zmniejszenie rachunków za energię,
- lepsze przygotowanie do wdrażania krajowych i/lub unijnych polityk i przepisów,
- zademonstrowanie swojego zaangażowania w ochronę środowiska oraz efektywną gospodarkę zasobami,
- większą polityczną widoczność realizowanych działań,
- ożywienie poczucia wspólnoty wokół wspólnego projektu,
- zabezpieczenie przyszłych środków finansowych poprzez ograniczenie zużycia energii i jej lokalną produkcję,
- zwiększenie niezależności energetycznej gminy w długim okresie,
- możliwe synergie z innymi istniejącymi zobowiązaniami i politykami.

Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej została przyjęta do wdrażania Uchwałą Rady Gminy. Działania zostały wpisane lub w razie potrzeby zostaną wpisane do Wieloletniej Prognozy Finansowej.
Plan jest zgodny z przepisami prawa w zakresie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (w harmonogramie działań nie ma przedsięwzięć mogących zawsze ani potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko).

12 Źródła finansowania przedsięwzięć[12]

Zgodnie z art. 6 ustawy o efektywności energetycznej jednostka sektora publicznego, realizując swoje zadania, stosuje, co najmniej jeden z wymienionych w ustawie środków poprawy efektywności energetycznej. Środkami tymi są:

- realizacja i finansowanie przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej;
- nabycie urządzenia, instalacji lub pojazdu, charakteryzujących się niskim zużyciem energii oraz niskimi kosztami eksploatacji;
- wymiana eksploatowanego urządzenia, instalacji lub pojazdu na urządzenie, instalację lub pojazd, o których mowa w pkt 2, lub ich modernizacja;
- realizacja przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów;
- wdrażanie systemu zarządzania środowiskowego, o którym mowa w art. 2 pkt 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylającego rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE, potwierdzone uzyskaniem wpisu do rejestru EMAS, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o krajowym systemie ekozarządzania i audytu (EMAS);
- realizacja gminnych programów niskoemisyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów.

W Polsce istnieje obecnie dużo możliwości wsparcia inwestycji w poprawę efektywności energetycznej. Wspierany jest szereg przedsięwzięć z tym związanych od zarządzania energią, poprzez inwestycje we wszelkiego rodzaju źródła energii odnawialnej (kolektory słoneczne, elektrownie wodne, elektrownie i ciepłownie na biomasę i biogaz, geotermia), termomodernizacje budynków i inne. Finansowanie skierowane jest do każdej z możliwych grup odbiorców, są to:

- Samorządy i jednostki budżetowe;
- Przedsiębiorcy oraz rolnicy;
- Osoby fizyczne oraz wspólnoty mieszkaniowe.

Poniżej przedstawiono możliwości wsparcia finansowego efektywności energetycznej.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie:

- „Mój prąd" – https://mojprad.gov.pl/
- „Moje Ciepło" – https://mojecieplo.gov.pl/
- „Program STOP SMOG 2.0" - https://www.gov.pl/web/arimr/stop-smog-20---nowe-lepsze-zasady-od-31-marca2

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie:

- „Czyste Powietrze" – https://czystepowietrze.gov.pl/

[12] *Stan na sierpień 2025*

- „Transformacja energetyczna i poprawa jakości powietrza” – https://www.wfos.krakow.pl/oferta/programy/program-priorytetowy-transformacja-energetyczna-i-poprawa-jakosci-powietrza
- „Wymiana kotłowni ze zmianą paliwa” – https://www.wfos.krakow.pl/oferty/likwidacja-kotlowni-weglowych-i-indywidualnych-palenisk/
- „Modernizacja oświetlenia w budynkach i oświetlenia ulicznego” – https://www.wfos.krakow.pl/oferty/modernizacja-oswietlenia-w-budynkach-i-oswietlenia-ulicznego-3/
- „Termomodernizacja” – https://www.wfos.krakow.pl/oferty/termomodernizacja-5/
- „Likwidacja piecyków gazowych oraz przyłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej” – https://www.wfos.krakow.pl/oferty/likwidacja-piecykow-gazowych-oraz-przylaczenie-do-miejskiej-sieci-cieplowniczej/
- „Kotłownie na biomasę” – https://www.wfos.krakow.pl/oferty/kotlownie-na-biomase/
- “Panele fotowoltaiczne” – https://www.wfos.krakow.pl/oferty/panele-fotowoltaiczne/
- „ Kolektory słoneczne” – https://www.wfos.krakow.pl/oferty/kolektory-sloneczne/
- „Biogazownie, wykorzystanie gazu składowiskowego do produkcji energii” – https://www.wfos.krakow.pl/oferty/biogazownie-wykorzystanie-gazu-skladowiskowego-do-produkcji-energii/
- „Odwierty geotermalne” – https://www.wfos.krakow.pl/oferty/odwierty-geotermalne-3/

Fundusze Europejskie: https://www.funduszeeuropejskie.gov.pl/wyszukiwarka/
Po wejściu na powyższą stronę z listy rozwijalnej należy wybrać województwo i odznaczyć odpowiednią dziedzinę. W przypadku działań z gospodarki niskoemisyjnych będzie to „energetyka” i „ochrona środowiska”.

Bank Gospodarstwa Krajowego: https://www.bgk.pl/programy-i-fundusze
Po wejściu na powyższą stronę w pierwszej liście rozwijalnej należy wybrać beneficjenta, w drugiej liście należy wybrać odpowiednią dziedzinę. W przypadku działań z gospodarki niskoemisyjnych będzie to „Efektywność energetyczna i OZE”.

13 Załączniki

Załącznik 1. Stopień osiągnięcia celów, obliczenia – Gm. Wieprz

Uzasadnienie

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Wieprz, jest dokumentem strategicznym, obejmującym swoim zakresem obszar terytorialny Gminy Wieprz. Istotą planu jest osiągnięcie korzyści ekonomicznych, społecznych i środowiskowych z działań zmniejszających emisję gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń powietrza.

Opracowanie planu jest zgodne z polityką Polski i wynika z założeń Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej, przyjętych przez Radę Ministrów 16 sierpnia 2011 r. Ponadto jego realizacja pomoże w spełnieniu obowiązków nałożonych na jednostki sektora publicznego w zakresie efektywności energetycznej, określonych w ustawie z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2166) oraz Programu Ochrony Powietrza Dla Województwa Małopolskiego (Uchwała Nr LXXV/1102/23 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 20 listopada 2023 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXV/373/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego). Uchwalanie dokumentu da również możliwość ubiegania się o dofinansowanie ze środków UE w latach 2021-2030 r.

Treść i zakres Planu jest zgodna z wytycznymi do opracowania Planów Gospodarki Niskoemisyjnej projektu „Doradztwa Energetycznego w ramach FENiKS 2021-2030". Dokument został przeanalizowany i uzyskał pozytywną ocenę Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, składa się z trzech głównych części:

·Inwentaryzacji emisji dwutlenku węgla i pozostałych zanieczyszczeń powietrza, która opiera się na danych dotyczących zużycia paliw i energii na terenie gminy (paliw opałowych, paliw transportowych, energii elektrycznej) w roku bazowym, roku kontrolnym 2020, 2024 oraz roku 2030,

·Raportu z realizacji zadań w latach 2015 – 2020 wyznaczonych do realizacji w pierwotnej wersji Planu oraz z działań zrealizowanych przez Gminę w latach 2021-2024,

·Planu działań na lata 2025-2030 przyczyniających się do poprawy efektywności energetycznej Gminy oraz redukcji emisji gazów cieplarnianych pozostałych zanieczyszczeń powietrza ze wskazaniem źródeł ich finansowania.

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Wieprz jest niezbędnym dokumentem, umożliwiającym ubieganie się o przyznanie środków pomocowych z Unii Europejskiej w perspektywie finansowej na lata 2021-2030 oraz dalszej. Dokument otwiera drogę do finansowania inwestycji obejmujących m.in. termomodernizacje budynków, instalacje OZE, zwiększenie efektywności energetycznej.

Mając powyższe na względzie przedłożenie Radzie Gminy Wieprz projektu uchwały jest uzasadnione.

Projekt

z dnia 3 września 2025 r.
Zatwierdzony przez Wójta Gminy Wieprz

UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY WIEPRZ

z dnia 10 września 2025 r.

w sprawie: ustalenia dopłat do taryfy dla zbiorowego odprowadzenia ścieków realizowanego na terenie Gminy Wieprz przez Gminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Wieprzu

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 w związku z art.7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940) , oraz art. 24 ust. 6 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 757)

Rada Gminy Wieprz uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Ustala się dopłatę z budżetu Gminy Wieprz do ceny za odprowadzane ścieki do urządzeń obsługiwanych przez Gminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Wieprzu dla poniższych grup taryfowych:

Lp.	**Symbol grupy taryfowej**	**Charakterystyka odbiorców**
1	GD.1	Gospodarstwa domowe, rozliczane za ilość odprowadzanych ścieków ustaloną na podstawie zużycia wody określonego zgodnie ze wskazaniami wodomierza głównego lub innego urządzenia pomiarowego.
2	GD.2	Gospodarstwa domowe, rozliczane za ilość odprowadzanych ścieków ustaloną na podstawie zużycia wody określonego zgodnie ze wskazaniami wodomierza głównego lub/i innego urządzenia pomiarowego i wodomierza na wodę bezpowrotnie zużytą.
3	GD.3	Gospodarstwa domowe, rozliczane za ilość odprowadzanych ścieków ustaloną na podstawie przepisów dotyczących przeciętnych norm zużycia wody.
4	IP.1	Instytucje użyteczności publicznej, rozliczane za ilość odprowadzanych ścieków ustaloną na podstawie zużycia wody określonego zgodnie ze wskazaniami wodomierza głównego lub innych urządzeń pomiarowych.

2. Wysokość dopłaty wynosi **9,91 zł netto** do każdego 1 m^3 ścieków.

3. Cena za 1m^3 ścieków dla grup taryfowych wymienionych w § 1 ust. 1 po uwzględnieniu dopłaty, o której mowa w § 1 ust. 2, wynosi **8,56 zł netto** (9,24 zł brutto).

4. Dopłatę udziela się na okres od 25 do 36 miesiąca obowiązywania taryf za zbiorowe odprowadzanie ścieków zgodnie z decyzją Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie **KR.RZT.70.113.2023** z dnia **30 sierpnia 2023** roku.

§ 2. Kwota dopłaty będzie wynikać z iloczynu kwoty, o której mowa w § 1 ust. 2 i ilości ścieków odebranych od odbiorców ze wskazanych grup taryfowych. Kwota ta zostanie przekazana Gminnemu Zakładowi Wodociągów i Kanalizacji w Wieprzu.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wieprz.

§ 4. *Uchwała wchodzi w życie po upływie **14 dni** od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego, z mocą obowiązującą od dnia rozpoczęcia obowiązywania trzeciego okresu (od 25 do 36 miesiąca) nowej taryf za zbiorowe odprowadzanie ścieków zgodnie z* decyzją Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie **KR.RZT.70.113.2023** z dnia **30 sierpnia 2023 roku.**

Uzasadnienie

Uchwała podejmowana w związku z Decyzją Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie zatwierdzającą taryfy za zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie miejscowości Wieprz realizowanego przez Gminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Wieprzu (Decyzja Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie KR.RZT.70.113.2023 z dnia 30 sierpnia 2023 roku).

Zgodnie z art. 24 ust.6 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 757) Rada Gminy może podjąć uchwałę o dopłacie dla jednej, wybranych lub wszystkich taryfowych grup odbiorców usług. Dopłatę gmina przekazuje przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu.

Niniejsza uchwała jest podejmowana w celu złagodzenia społecznych skutków wysokich cen i stawek opłat za odprowadzanie ścieków w okresie *od 25 do 36 miesiąca obowiązywania nowych taryf zgodnie z w/w decyzją* KR.RZT.70.113.2023 z dnia 30 sierpnia 2023 roku.

Po uwzględnieniu dopłaty dla wskazanych grup taryfowych, cena odprowadzania 1 m^3 ścieków wynosi 8,56 zł netto (9,24 zł brutto).

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie uchwały jest uzasadnione.